

**Česká zemědělská univerzita v Praze**  
**Provozně ekonomická fakulta**  
**Katedra práva**



**Diplomová práce**  
**Insolvenční řízení a institut osobního bankrotu**

**Bc. et Bc. Veronika Klimešová**

© 2016 ČZU v Praze

# ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

## ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Bc. Veronika Klimešová

Veřejná správa a regionální rozvoj

Název práce

**Insolvenční řízení a institut osobního bankrotu**

Název anglicky

**Insolvency Proceedings and the Institute of Personal Bankruptcy**

---

### Cíle práce

Cílem této práce je v teoretické části analýza vývoje i současného stavu insolvenčního práva v České republice. Pomocí analýzy odborné literatury a nejdůležitější relevantní judikatury bude popsán standardní průběh insolvenčního řízení včetně jeho fází a zúčastněných subjektů. V praktické části bude nejprve uveden stav zadluženosti domácností v ČR a vývoj podaných žádostí na povolení oddlužení v nedávné historii se zaměřením na Středočeský kraj. Následně na příkladech konkrétních subjektů a jejich návrhů bude popsáno insolvenční řízení s různými možnými průběhy. Závěrem pak budou vyzdvihnuty problematické či sporné pasáže insolvenčního zákona. Následně budou zhodnoceny získané poznatky a z toho vyvozeny návrhy pro dlužníky, jak se vyvarovat potíží v oddlužení a možné návrhy právní úpravy de lege ferenda, které mohou vést k odstranění problematických částí a umožňující snadnější průběh insolvenčního řízení.

### Metodika

Zpracování teoretické části založené na deskripci a komparaci odborné literatury, odborných článků a platných právních předpisů včetně relevantní judikatury s návazností na jejich analýzu. Následně provedení deskripce a analýzy týkající se statistických údajů insolvenčního řízení a obecné zadluženosti v České republice.

V praktické části na konkrétních případech průběhu insolvenčního řízení aplikování insolvenčního zákona, následně využití syntézy získaných poznatků k pojmenování problematických částí insolvenčního zákona a uvedení častých pochybení dlužníků v průběhu insolvenčního řízení. Na základě provedeného šetření bude provedeno celkové zhodnocení a předložení návrhů de lege ferenda.

**Doporučený rozsah práce**

60-80 stran

**Klíčová slova**

insolvence, insolvenční zákon, osobní bankrot, úpadek, zadluženost, oddlužení, dlužník, věřitel

---

**Doporučené zdroje informací**

BRNO INTERNATIONAL BUSINESS SCHOOL, – SCHELLEOVÁ, I. *Úvod do insolvenčního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2007. ISBN 978-80-87071-54-0.

ČESKO. *Insolvence ; Ochrana hospodářské soutěže ; Veřejná podpora ; Významná tržní síla : znění předpisů k*. Ostrava: Sagit, 2014. ISBN 978-80-7488-021-6.

KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008–2013*. Praha: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. Beckova edice ekonomie. ISBN 978-807-4004-971.

LANDA, M. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009. ISBN 978-80-7418-031-6.

MARŠÍKOVÁ, J. a kol. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy, ve znění zákonů č. 69/2011 Sb. a č. 73/2011 Sb.* Praha: Leges, 2011. 793 s. ISBN 9788087212752.

MORAVEC, T. – HÁSOVÁ, J. *Insolvenční řízení*. V Praze: C.H. Beck, 2013. ISBN 978-80-7400-459-9.

RICHTER, T. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4.

---

**Předběžný termín obhajoby**

2015/16 LS – PEF

**Vedoucí práce**

Ing. JUDr. Eva Daniela Cvik

**Garantující pracoviště**

Katedra práva

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2015

**JUDr. Jana Borská**

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2015

**Ing. Martin Pelikán, Ph.D.**

Děkan

V Praze dne 09. 03. 2016

---

### **Čestné prohlášení**

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Insolvenční řízení a institut osobního bankrotu" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 20. 3. 2016

---

## **Poděkování**

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. JUDr. Evě Daniele Cvik za její cenné připomínky, ochotu při vedení práce a především za čas, který mi věnovala. Dále bych také ráda poděkovala přáteli a rodině, kteří mi pomohli k dokončení této práce.

# Insolvenční řízení a institut osobního bankrotu

## Souhrn

Diplomová práce se zabývá jednou z nejvíce progresivních částí českého civilního práva, a sice právem insolvenčním. Zvláštní pozornost je věnována zejména institutu osobního bankrotu, jakožto zcela převládajícímu způsobu řešení úpadku dlužníků. V teoretické části práce je nejprve nastíněn dlouhodobý vývoj této právní oblasti a stručně představena charakteristika insolvenčního řízení a fungování vztahů mezi zúčastněnými procesními subjekty. V další části jsou pak zhodnocena data týkající se zadluženosti domácností, jakožto sociálního problému přímo souvisejícího s insolvencí. Statistika vývoje podaných insolvenčních návrhů následně pomáhá pochopit rostoucí význam insolvenčního řízení pro život mnoha obyvatel a posouzení možné zahlcenosti soudů touto agendou. Na reálném příkladu společného oddlužení manželů je pak proveden rozbor celého procesu insolvenčního řízení od podání návrhu až po možné osvobození dlužníků od placení pohledávek. Získané poznatky jsou následně promítnuty do souhrnu rad dlužníkům jak se chovat v průběhu insolvenčního řízení, aby byl jejich proces oddlužení úspěšně ukončen. Celá práce je završena zhodnocením aktuálně platné úpravy insolvenčního práva spolu s nastíněním problematických otázek, se kterými se insolvenční právo bude muset v budoucnu vyrovnat, včetně několika návrhů de lege ferenda.

**Klíčová slova:** insolvence, insolvenční zákon, osobní bankrot, úpadek, zadluženost, oddlužení, dlužník, věřitel, závazek

# **Insolvency Proceedings and the Institute of Personal Bankruptcy**

## **Summary**

This diploma thesis is focused on one of the most progressive parts of the Czech civil law – the insolvency law. Special interest is given to the more specific institute of personal bankruptcy which is the most common way of how to solve bankruptcy of debtors. Firstly, theoretical part of this work outlines the long-term development of this sphere of law as such and briefly introduces the most important characteristics of insolvency proceedings together with functioning of relations between participating litigants. The next part evaluates specific data involving indebtedness of households as part of the social problem that is directly linked with insolvency. Next, statistics of the development of submitted insolvency proposals helps to understand the increasing meaning of the insolvency proceedings for lives of many people and also evaluates possible overload of courts with this agenda. Afterwards, on the real case - common debt relief of spouses, is analysed the whole process of the insolvency proceedings from submission of the proposal to the very end when liberation of debtors from paying their claims may be the possible outcome. Acquired knowledge is then projected into the summarization of advice for debtors - how to function and what to do during the insolvency proceedings so their process of debt relief is successfully completed. The whole work is finished by evaluation of actually valid legislation of insolvency law together with summary of many problematic questions that the insolvency law will have to deal with in the future, including several de lege ferenda proposals.

**Keywords:** insolvency, insolvency law, personal bankruptcy, bankruptcy, indebtedness, debt forgiveness, debtor, creditor, obligation

# Obsah

<b>1 Úvod.....</b>	<b>11</b>
<b>2 Cíl práce a metodika .....</b>	<b>13</b>
2.1 Cíl práce .....	13
2.2 Metodika práce .....	13
<b>Teoretická východiska .....</b>	<b>15</b>
<b>3 Úpadkové právo obecně.....</b>	<b>15</b>
3.1 Vývoj úpadkového práva .....	15
3.2 Příčiny zadlužování .....	17
3.3 Důvody státního zájmu na řešení úpadku a osobního bankrotu.....	19
<b>4 Insolvenční řízení a institut oddlužení.....</b>	<b>21</b>
4. 1 Pojem úpadku.....	22
4.2 Zásady insolvenčního řízení.....	25
4.3 Procesní subjekty participující na insolvenčním řízení.....	27
4.3.1 Insolvenční soud.....	28
4.3.2 Dlužník .....	29
4.3.3 Věřitelé .....	30
4.3.4 Insolvenční správce .....	33
4.3.5 Státní zastupitelství .....	35
4.3.6 Likvidátor .....	35
4.4 Průběh insolvenčního řízení s důrazem na institut oddlužení .....	36
4.4.1 Fáze návrhová – insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení .....	36
4.4.2 Fáze zjišťovací .....	39
4.4.3 Fáze rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a jeho realizace .....	42
4.4.4 Fáze ukončovací.....	47
4.5 Některé další významné pojmy insolvenčního řízení .....	48
4.5.1 Insolvenční rejstřík.....	48
4.5.2 Incidenční spory .....	49
4.5.3 Majetková podstata .....	49
4.6 Institut oddlužení.....	50



4.6.1 Princip a výhody oddlužení.....	50
4.6.2 Průběh oddlužení.....	51
4.6.3 Nedávné změny v právní úpravě oddlužení .....	54
<b>Praktická část .....</b>	<b>57</b>
<b>5 Zadluženost domácností v ČR a její vývoj.....</b>	<b>57</b>
<b>6 Insolvenční řízení v České republice v praxi .....</b>	<b>61</b>
6.1 Vývoj insolvenčních řízení od doby účinnosti insolvenčního zákona .....	61
6.2 Insolvenční řízení u Krajského soudu v Praze .....	65
6.3 Podání insolvenčního návrhu v praxi .....	68
6.4 Doporučení pro dlužníky.....	78
<b>7 Zhodnocení právní úpravy, otázky do budoucnosti a návrhy de lege ferenda.....</b>	<b>83</b>
7.1 Zhodnocení aktuálně platné úpravy insolvenčního práva .....	83
7.2 Návaznost na plánovanou novelu insolvenčního zákona.....	86
7.3 Otázky do budoucnosti a návrhy právní úpravy de lege ferenda .....	90
<b>8 Závěr.....</b>	<b>95</b>
<b>9 Seznam použitých zdrojů.....</b>	<b>99</b>
<b>10 Přílohy .....</b>	<b>104</b>

## Seznam obrázků

Obrázek č. 1: Schéma úpadku.....	24
Obrázek č. 2: Struktura subjektů insolvenčního řízení.....	27
Obrázek č. 3: Schéma insolvenčního řízení po prohlášení úpadku.....	43

## Seznam tabulek

Tabulka č. 1: Statistika podaných insolvenčních návrhů mezi roky 2008 - 2015.....	62
Tabulka č. 2: Charakteristika dlužníků na základě jimi uvedených tvrzení v návrhu.....	69
Tabulka č. 3: Seznam přihlášených pohledávek a výsledek jejich přezkoumání IS.....	72

## Seznam grafů

Graf č. 1: Vývoj zadluženosti domácností dle struktury poskytovatele úvěru (v mil. Kč).....	57
Graf č. 2: Zadluženost domácností dle účelu poskytnutého úvěru (v mil. Kč).....	59
Graf č. 3: Vývoj počtu bankovních institucí.....	60
Graf č. 4: Vývoj počtu subjektů, u kterých je evidován úvěrový produkt (v tisících).....	61
Graf č. 5: Vývoj počtu podaných insolvenčních návrhů a návrhů na povolení oddlužení v letech 2008 – 2015.....	62
Graf č. 6: Schválená oddlužení dle způsobu jejich řešení.....	63
Graf č. 7: Podíl Krajských soudů na nápadu insolvenčních návrhů (pro rok 2014).....	65
Graf č. 8: Vývoj počtu senátů KS Praha zabývajících se insolvenční agendou.....	67
Graf č. 9: Přehled předpokládaného měsíčního plnění dlužníků (v Kč).....	74
Graf č. 10: Struktura pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení.....	75
Graf č. 11: Poměr uspokojení pohledávek jednotlivých věřitelů dle schváleného splátkového kalendáře.....	76
Graf č. 12: Průběh splácení dlužníků v rámci schváleného splátkového kalendáře k měsíci říjnu 2015.....	77

# 1 Úvod

Dnešní doba bývá často označována jako doba konzumní či spotřební a lidé, aby si tuto svou spotřebu nemuseli odepřít, se kvůli tomu mnohdy neváhají například i zadlužit. Nelze rovněž opomenout proběhlé změny na trhu úvěrových smluv a půjčování peněz obecně, kde především od nebankovních institucí není dnes žádným problémem pro jakkoliv solventního jedince získat úvěr. Ruku v ruce s relativně nízkou finanční gramotností obyvatel a do jisté míry i uplynulou téměř celosvětovou ekonomickou recesí však celkové zadlužení obyvatel neustále stoupá a nastávají problémy s jeho splácením. Stále častěji se tak poslední dobou setkáváme s celospolečenským fenoménem tzv. „dluhové pasti“, kdy lidé značně přeceňují své schopnosti splácet dluhy a nastává tak koloběh uhrazení jedné půjčky další půjčkou spolu s neřešením této složité situace v dlouhodobější perspektivě. Z tohoto začarovaného koloběhu pak většinou již nevede jiné rozumné východisko, než právě podání insolvenčního návrhu, následné prohlášení úpadku a povolení oddlužení, tedy osobní bankrot fyzických osob - jednotlivců. Pojem „osobní bankrot“ je u nás používán často, je to však jen ve společnosti vžitý a lidový název pro právem známý institut oddlužení. Původ tohoto pojmu je v italském slově „bankrot“, které je odvozeno od sousloví *banco roto* – rozbitý stůl, tedy stůl, který byl rozbit dlužníkovi, pokud se dostal do úpadku.<sup>1</sup>

Na nastalou situaci a nutnost ji nějakým způsobem řešit reagoval také zákonodárce, kdy relativně zastaralý zákon č. 328/1991 Sb., o konkurzu a vyrovnání, který řešil pouze tento likvidační způsob řešení úpadku a nebylo ho tak možno na podobné situace příliš aplikovat, nahradil zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), účinný od 1. 1. 2008. Tento zákon oproti svému předchůdci reagoval na změnu typického úpadce, kterým se v důsledku uvedené situace na trhu půjček stal spotřebitel a zavedl právě institut oddlužení neboli osobního bankrotu, tedy sanační způsob řešení dluhových problémů, který reprezentuje moderní trendy evropského i amerického insolvenčního práva. Právě ten dal jednotlivcům možnost vyřešení komplikované situace a motivaci zbavit se za předem stanovených podmínek všech svých dluhů jednou pro vždy. Tito lidé se pak znovu mohou stát plně aktivními členy sociální a ekonomické společnosti.

Od počátku účinnosti insolvenčního zákona se pak tento institut oddlužení stal jedním z nejužívanějších v českém právním systému a jeho počty se prakticky každoročně značně

---

<sup>1</sup> SCHELLEOVÁ, Ilona. *Úvod do insolvenčního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 94 s. ISBN 978-80-87071-54-0. s. 9-10.

zvyšují. Rovněž i celé úpadkové právo se z kdysi poměrně marginální oblasti práva dnes stává významnou složkou právního řádu České republiky. Ačkoliv je tento zákon častokrát kritizován pro jeho mezery a nedostatky, pomohl již spoustě lidem vyřešit jejich mnohdy i existenční problémy a umožnil jim znovu se plně zapojit do společnosti, což bylo také primárním záměrem zákonodárce. Zmíněné nedostatky zákona spočívající především v obsahové nekompletnosti jsou však postupně mírněny častou novelizací. Právě změny uvedené od 1. 1. 2014 do právního života tzv. revizní novelou a změny teprve chystané legislativním odborem Ministerstva spravedlnosti budou rovněž jedním z témat této práce.

S problematikou insolvenčí a insolvenčního práva by se tak měl, s ohledem na její stále rostoucí význam a výskyt, seznámit v podstatě každý, ať už jde o obchodní společnost nebo, a to zejména, o jakoukoliv fyzickou osobu. Také k tomuto se bude snažit tato diplomová práce přispět. Zvýšení povědomí o institutu oddlužení a jeho fungování by tak mohlo ušetřit nejednomu člověku spoustu starostí.

## **2 Cíl práce a metodika**

### **2.1 Cíl práce**

Prvním dílčím cílem práce bude teoretické vymezení a poskytnutí uceleného právního rozboru vývoje i současného stavu úpadkového práva, průběhu a podoby insolvenčního řízení, zejména se zaměřením na institut osobního bankrotu. Analyzován bude standardní i nestandardní průběh oddlužení, a to včetně jeho fází a zúčastněných subjektů.

Praktická část práce pak na provedenou analýzu naváže zhodnocením stavu zadluženosti domácností v ČR a vývojem podaných žádostí na povolení oddlužení v nedávné historii. Cílem praktické části tedy bude na základě analýzy konkrétních insolvenčních řízeních vedených u Krajského soudu v Praze poukázat na problematické či sporné pasáže insolvenčního zákona a navrhnout právní úpravy de lege ferenda.

Vzhledem k tomu, že lidé si často plně neuvědomují důsledky podání vadného insolvenčního návrhu, případně nedůsledného plnění svých povinností v průběhu insolvenčního řízení, bude rovněž jedním z cílů této diplomové práce i vytvoření určitého souhrnu doporučení a praktických informací pro dlužníky, jak by měli v průběhu insolvenčního řízení jednat a čeho by se měli naopak vyvarovat.

### **2.2 Metodika práce**

Vyhotovování teoretické části je založeno převážně na deskripci a komparaci odborné literatury, odborných článků, jež se zabývají danou problematikou a platných právních předpisů. V rámci objasnění některých specifických problematických míst bude odkázáno rovněž na relevantní judikaturu soudů, která tato problematická místa pomůže lépe uchopit a důvodové zprávy k insolvenčnímu zákonu včetně jeho novelizací. Kritickou analýzou informací získaných z těchto zdrojů tak bude získán ucelený přehled o institutu oddlužení a celé insolvenční problematice.

V praktické části bude nejprve provedena deskripce a analýza týkající se statistických údajů obecné zadluženosti v České republice a insolvenčního řízení. K tomuto budou použity základní matematicko-statistické metody. Následně bude využita metoda případové studie, a to na zcela reálném a konkrétním případě průběhu insolvenčního řízení, kdy bude prakticky

vysvětlen průběh insolvenčního řízení společně s jeho možnými úskalími. Data a informace, z kterých je v této části čerpáno, pochází z velké části ze zdrojů Krajského soudu v Praze, některé pak i ze zdrojů externích jako je insolvenční rejstřík a vzhledem k částečně statistickému aspektu i vybrané údaje Českého statistického úřadu.

Na závěr bude využita syntéza získaných poznatků ke zhodnocení reálných dopadů insolvence, pojmenování problematických částí insolvenčního zákona a uvedení častých pochybení dlužníků v průběhu insolvenčního řízení. V práci budou metodou dedukce a indukce posouzeny i možné varianty právní úpravy institutu osobního bankrotu směrem do budoucna.

Pokud není dále uvedeno jinak, diplomová práce vychází z posledního znění zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů („dále jen insolvenční zákon nebo IZ“), účinného ke dni 1. 12. 2015.

# Teoretická východiska

## 3 Úpadkové právo obecně

### 3.1 Vývoj úpadkového práva

Řada institutů dnešního evropského kontinentálního práva má svůj původ již v právu římském a nejinak je tomu i u práva insolvenčního. V římském právu se však vyskytovaly pouze určité náznaky dnešního insolvenčního práva, jakožto zvláštní a samostatné řízení však neexistovalo a nebyl znám ani pojem úpadek.<sup>2</sup> V prvopočátcích římského práva bylo nejprve možno setkat se s osobním postihem dlužníků. Ti, kteří svůj závazek nezaplatili a ani se za ně nikdo nezaručil, byli přiřknuti do domácího vězení věřitele. V konečném důsledku pak u nich mohlo nastat až dlužní otroctví. Tato osobní exekuce byla zakázána Poeteliovým zákonem z roku 326 před n. l., který však některé formy osobního postihu (odpracování dluhu) ponechal.<sup>3</sup> V další historické etapě římského práva se prosadila tzv. univerzální exekuce. Tu svým návrhem zahájil věřitel vykonatelné pohledávky, který se poté ujal detence majetku dlužníka, následoval souběh věřitelů, kteří se do řízení přihlašovali (latinsky concursus creditorum) a vykonavatel (magister bonorum) provedl dražbu celého majetku dlužníka tomu, kdo věřitelům nabídl nejvyšší uspokojení. I tato podoba se však od současného insolvenčního práva značně lišila, a to především v tom, že zde nebyla potřeba mnohosti věřitelů dlužníka a nedocházelo ke zpeněžení jednotlivých položek dlužníkovy majetku, ovšem k jeho univerzální sukcesi, kdy se celý majetek převáděl na danou osobu.<sup>4</sup> V této souvislosti je vhodné ještě připomenout, že pozdějším historickým vývojem se ukázalo, že v mnoha případech není nutno postihovat celý majetek dlužníka, nýbrž postačí pouze jeho část či jednotlivé věci. Nástupem této singulární exekuce došlo k posunu, který později vedl ke zřetelnému oddělení řízení insolvenčního a exekučního. Prodej celého dlužníkovy majetku tak nastupoval pouze tam, kdy dluhy byly vyšší či rovny hodnotě majetku dlužníka, který tak byl v insolvenci.<sup>5</sup>

---

<sup>2</sup> ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum*, 2009, roč. 6, č. 4, s. 153-160. ISSN 1214-7966.

<sup>3</sup> SCHELLE, Karel a Miroslav FRÝDEK. *Vývoj konkursního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2010, 90 s. ISBN 978-80-7418-073-6. s. 13-15.

<sup>4</sup> ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum*, 2009, roč. 6, č. 4, s. 153-160. ISSN 1214-7966.

<sup>5</sup> SCHELLEOVÁ, Ilona. *Úvod do insolvenčního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 94 s. ISBN 978-80-87071-54-0. s. 25-27.

Skutečné počátky insolvenčního řízení se však přisuzují až středověkému prostředí severoitalských měst, a to díky rozvoji obchodu, podnikání i právnických škol. S rozšířením tržního hospodářství docházelo k rozvoji podnikání, spolu s tím ovšem v některých případech i jejich úpadkové situaci. S prvním souhrnným zpracováním problematiky konkursního řízení se tak v českých zemích bylo možno setkat v tzv. Deklaratoriích a Novellách z roku 1640, jednalo se ovšem pouze o zemské právo, které platilo jen pro šlechtu.<sup>6</sup> Postupný vývoj regulace insolvenčního řízení byl pak dovršen v roce 1781 přijetím Josefinského konkursního řádu, ve kterém bylo insolvenční právo založeno na zásadách sporného řízení a který platil jednotně pro celou říši. Nedostatky této normy spočívající především ve zdlouhavosti a nákladnosti řízení se však nepodařilo odstranit ani následným doplněním řádu o institut vyrovnání. Později byl proto přijat nový Konkursní řád č. 1/1869 ř. z. Ani tento řád se však v praxi příliš neosvědčil a byl v roce 1914 nahrazen císařským nařízením č. 337/1914 ř. z., kterým se zavádí řád konkursní, řád vyrovnací a řád odpůrcí. Ten byl následně po rozpadu monarchie z důvodu snahy o sjednocení právní úpravy v Československu prakticky převzat bez výraznějších změn zákonem č. 64/1931 Sb., kterým se vydávají řády konkursní, vyrovnací a odpůrcí.<sup>7</sup>

Po roce 1948 nastaly na našem území mnohé socioekonomické změny, kterým se nevyhnulo ani insolvenční právo. Konkurs se stal v nastolených podmínkách tzv. socialistického hospodářského systému neaplikovatelným, když hospodářské subjekty ztratily svou samostatnost a vznik i likvidace ekonomických subjektů byly řešeny pouze administrativně státem.<sup>8</sup> Platné řády tak byly zrušeny a nahrazeny občanským soudním řádem č. 142/1950 Sb. Ten upravoval pouze tzv. exekuční likvidaci, jejíž podstatou byl prodej veškerého majetku dlužníka a rozdělení získaného výtěžku mezi věřitele.

Po společenských změnách v našem státě v roce 1989 se úpadkové právo vrací do českého vnitrostátního práva zákonem č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání (dále jen „ZKV“). Principy tvořící základ nové právní úpravy byly do značné míry inspirovány zákonem z roku 1931, což se v následné praxi ukázalo také jako jeho nejzásadnější problém. Nový zákon tak v důsledku diskontinuity vývoje této oblasti práva zcela neodrážel aktuální hospodářskou realitu. Vývoj v moderních evropských demokraciích posunul insolvenční

---

<sup>6</sup> ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum*, 2009, roč. 6, č. 4, s. 153-160. ISSN 1214-7966.

<sup>7</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 18-21.

<sup>8</sup> SCHELLE, Karel a Miroslav FRÝDEK. *Vývoj konkursního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2010, 90 s. ISBN 978-80-7418-073-6. s. 46.



právo směrem od likvidačního (konkurs) k sanačnímu způsobu řešení úpadku (zachování podniku dlužníka). Zatímco dříve byl typickým úpadcem drobný podnikatel, nově se do těchto situací dostávali spotřebitelé a rovněž i velké podniky. Také vyšší počet věřitelů, než s jakým zákon počítal, způsoboval problémy týkající se racionálního vedení řízení.<sup>9</sup> Nemodernost přijatého zákona především co do institutu vyrovnání se následně promítla i do praxe. Dle údajů Ministerstva spravedlnosti bylo ke konci roku 2014 podle tohoto zákona prohlášeno 20 026 konkursů a naproti tomu pouze v 52 případech povoleno vyrovnání.<sup>10</sup> Mezery ZKV byly řešeny jeho četnou novelizací, kterých bylo za dobu jeho účinnosti hned 29.<sup>11</sup> Tato úprava se tak jevila jako nadále neudržitelná a vznikaly tak myšlenky zcela nového kodexu. Komise pracující na novém zákoně byla ustanovena v únoru 2001 a střetly se v ní dva názorové postoje ohledně institutu oddlužení. Jedna z nich navrhovala kapitolu o oddlužení fyzických osob pouze vložit do stávajícího ZKV, zatímco druhá zastávala názor vytvoření zcela nové právní normy.<sup>12</sup> Nakonec se Česká republika vydala cestou nové a samostatné rekodifikace. Vznikl tak zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), jenž nabyl účinnosti dne 1. 1. 2008. Ten se od svého předchůdce lišil nejen svým značně větším rozsahem, ale především tím, že zavedl dva nové sanační způsoby řešení úpadku, a to reorganizaci určenou pro velké podniky a právě oddlužení.

### 3.2 Příčiny zadlužování

Vznik institutu osobního bankrotu, neboli odborně oddlužení, byl tak pouze nezbytnou reakcí zákonodárců na stále se zvyšující míru zadluženosti domácností v České republice. Příčin vedoucích k tomuto stavu bylo hned několik. Jak již bylo výše naznačeno, zlom nastal na začátku devadesátých let se změnou nejen politického, ale i ekonomického a společenského systému. Se vznikem bankovního trhu začaly banky a spořitelny poskytovat běžným lidem úvěry nejprve za účelem zajištění a financování bydlení. Později však na trhu začaly vznikat i nebankovní instituce, které se zaměřily na poskytování půjček na prakticky

---

<sup>9</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 19-20.

<sup>10</sup> MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Statistická ročenka 2014* [online]. 2014. [cit. 2015-10-05]. Dostupné z <http://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>

<sup>11</sup> KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. s. 19.

<sup>12</sup> KRČMÁŘ, Zdeněk. *Záměry rekodifikace českého úpadkového práva* [online]. Konkursní noviny. 10. 7. 2002. [cit. 2015-09-28]. Dostupné z: <http://www.kn.cz/clanek/zamery-rekodifikace-ceskeho-upadkoveho-prava>

jakékoliv spotřební zboží. Tento vývoj bankovních a celkově finančních produktů na konci devadesátých let minulého století byl pak podpořen novými možnostmi českých domácností v souvislosti s růstem ekonomiky přibližně od roku 2002.<sup>13</sup>

Zadlužení samo o sobě není ovšem nutně negativním jevem, pokud je užíváno s rozmyslem - například na vyřešení své bytové situace. Nicméně poskytování nebankovních úvěrů si našlo řadu příznivců, kteří si pořizovali mnoho často i luxusních statků, které nezbytně nepotřebovali. Do jisté míry pak byla tato situace zapříčiněna rovněž tím, že po změně politického režimu dostali lidé téměř nepřehledné možnosti, co vše by si mohli pořídit a za které utrácet, mnohdy jim však chyběla a stále chybí, byť i jen elementární, finanční gramotnost. Lidé totiž často při svém zadlužování nedodržují ani základní pravidla finanční gramotnosti, mezi které lze například zařadit: nepůjčovat si na věci, které v současné době nepotřebují; propočítat si, kolik vzhledem ke své ekonomické situaci jsem schopen měsíčně splácet; vytvořit si finanční rezervu; prověřit si subjekt poskytující úvěr; neporovnávat pouze úrokové sazby, ale též sazby RPSN<sup>14</sup>; přečíst si smlouvu a úvěrové podmínky a porozumět jim; myslet i do budoucna; nevěřit na zázračnou nabídku a především nesplácet jednu půjčku další půjčkou.<sup>15</sup>

Lidé tak mnohdy vůbec nekalkulují, zda jsou schopni všem svým závazkům řádně dostát a splatit všechny splátky, často ani nedomýšlejí či podceňují poměrně obvyklé jevy, jako je ztráta zaměstnání, vznik nemoci a s tím spojené snížení výdělků či rozvod manželství. Právě následkem takových událostí se zadlužení lidé dostávají do téměř nezvladatelné finanční situace, jejíž jediné řešení je právě podání návrhu na povolení oddlužení. Jednou ze zásadních věcí, jež napomáhá k prohlubování problému zadluženosti českých domácností, je rovněž všudypřítomná reklama na úvěrové produkty a promyšlený marketing hlavně nebankovních společností. Mnozí lidé totiž těmto, často i agresivním, praktikám nejsou schopni odolat. Stále větší spotřeba je pak podporována i na státní úrovni, kdy je vydávána za jeden z hnacích motorů růstu ekonomiky a hospodářské konjunktury. Svou roli také sehrávají stále nižší úrokové sazby zejména u hypotečních úvěrů. Lze však shrnout, že příčiny

---

<sup>13</sup> KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008–2013*. Praha: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. ISBN 978-807-4004-971. s. 39.

<sup>14</sup> Roční procentní sazby nákladů.

<sup>15</sup> CBCB - Czech Banking Credit Bureau. *Desatero odpovědného zadlužování* [online] 2015. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: <http://www.cbcb.cz/cz/desatero-odpovedneho-zadluzovani-1404041422.html>

zadlužení, stejně jako bohatství, najdeme primárně v myšlení lidí a schopnostech své myšlení ovládat.<sup>16</sup>

### 3.3 Důvody státního zájmu na řešení úpadku a osobního bankrotu

Již zmíněný fenomén nárůstu zadlužení a s tím spojeného úpadkového stavu nepodnikatelských (spotřebitelských) subjektů koncem 20. století stál za vznikem právě sanačního způsobu řešení úpadku oddlužením. Dříve nebylo jeho přijetí zapotřebí, jelikož se všeobecně mělo za to, že úpadek se vyskytuje pouze sporadicky a postihuje výhradně hazardéry či rozmařilce, tedy osoby nevalné úrovně a pověsti. S rozvojem finančního a úvěrového trhu a především s rozmachem poskytování spotřebitelských úvěrů se však zjistilo, že svým závazkům není schopno dostát mnohem více osob než dříve. Možnost řešení konkursem, tedy likvidačním způsobem řešení úpadku, mělo pro daného jedince mnohé negativní důsledky pro jeho budoucnost.<sup>17</sup> Tento velký sociální problém tak bylo nutno řešit za pomoci státní intervence určitým, pro všechny strany aspoň částečně vyhovujícím, způsobem. Tento zájem na vytvoření nového sanačního způsobu řešení úpadku, vhodného primárně pro nepodnikatelské subjekty, tak stál za vznikem institutu osobního bankrotu, u nás označovaného jakožto oddlužení.

Zavedení tohoto institutu tak řešilo závažné sociální problémy na straně dlužníků a potažmo i celé společnosti, když těmto osobám, často velmi mladým a nerozvážným, za jiných okolností odsouzených nezřídká k celoživotnímu splácení svých dluhů, poskytlo v životě tzv. „druhou šanci“. Tito, v drtivé většině právně nevzdělaní lidé, mnohem snáze podlehnou reklamním a jiným tlakům a stát nemá zájem na tom, aby za své chyby trpěli oni nebo jejich rodina až do konce života, když dosavadní právní úprava konkursního řízení či úprava individuálních exekučních řízení v tomto směru nebyla efektivní a tento problém prakticky neřešila. Výhoda tohoto způsobu také spočívá v řešení několika dalších negativních externalit plynoucích ze situací dlužníků. Poskytnutí možnosti oddlužit se je výhodné pro stát rovněž z toho hlediska, že předchází tomu, aby se dlužník začal pohybovat v zóně stínového hospodářství, přijímal práci načerno, aby z těchto svých neoficiálních příjmů nemusel nic

---

<sup>16</sup> KOTULA, Daniel. *Kurzy finanční gramotnosti obvykle zacházet s penězi nenaučí* [online]. Peníze.cz. 10. 12. 2010 [cit. 2015-09-25]. Dostupné z: <http://www.penezce.cz/spotrebitel/182622-kurzy-financni-gramotnosti-obvykle-zachazet-s-penezi-nenauci>

<sup>17</sup> ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum*, 2009, roč. 6, č. 4, s. 153-160. ISSN 1214-7966.

odvádět svým věřitelům a podobně.<sup>18</sup> Následná možnost zbavit se zbytku i dosud nesplacených závazků za splnění určitých podmínek, jak bude blíže podrobně rozebráno v následujících částech této práce, pak motivuje dlužníky k zajištění si dostatečných výdělků a mnohdy i vstupu na pracovní trh namísto pobírání pouze sociálních či jiných dávek a příspěvků. Státu tak za této situace navíc plynou dodatečné příjmy do veřejných peněžních fondů. Oddlužení může za určitých podmínek být ku prospěchu i samotným věřitelům dlužníka, pro které je často výhodnější obdržet alespoň část své pohledávky v poměrně krátkém časovém období než se v dlouhodobé perspektivě s velkými náklady na vymožení a s nejistým výsledkem domáhat uhrazení pohledávky celé. Obnovení koupěschopnosti dlužníka je pak z mnoha důvodů výhodné jak pro stát, tak i pro věřitele z hlediska jeho další budoucí spotřeby a samozřejmě i pro samotného dlužníka.<sup>19</sup> Díky zavedení institutu oddlužení do české právní úpravy, které by se dalo považovat i za jistý druh sociální politiky státu, tak dlužníci mohou po splnění několika kritérií začít nový ekonomický i sociální život.

---

<sup>18</sup> Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), s. 73. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: [http://www.cak.cz/assets/files/557/N\\_vrh\\_insolven\\_n\\_ho\\_z\\_kona\\_-\\_d\\_vodov\\_zpr\\_va.doc](http://www.cak.cz/assets/files/557/N_vrh_insolven_n_ho_z_kona_-_d_vodov_zpr_va.doc)

<sup>19</sup> Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), s. 74. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: [http://www.cak.cz/assets/files/557/N\\_vrh\\_insolven\\_n\\_ho\\_z\\_kona\\_-\\_d\\_vodov\\_zpr\\_va.doc](http://www.cak.cz/assets/files/557/N_vrh_insolven_n_ho_z_kona_-_d_vodov_zpr_va.doc)

## 4 Insolvenční řízení a institut oddlužení

Insolvenční řízení je tedy určitým zákonem stanovený postup pro vymožení pohledávek věřitelů na straně jedné a řešení svého zadlužení dlužníkem na straně druhé. „Jedním z hlavních účelů zahájení insolvenčního řízení je chránit dlužníkuv majetek před dlužníkem samotným i před jeho věřiteli.“<sup>20</sup> Jak již bylo dříve řečeno, nachází se právní úprava úpadkového řízení v zákoně č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon). Insolvenční právo je pak souhrn právních norem a právních zásad, která upravují insolvenční řízení. Některé právní názory přiřazují insolvenčnímu právu charakter určitého svébytného právního odvětví zahrnujícího procesní i hmotněprávní úpravu. Tento právní názor však podceňuje okolnost, že veškerá ustanovení insolvenčního zákona se mohou uplatnit pouze, probíhá-li insolvenční řízení a jejich aplikace je odůvodněna právě tím, aby bylo možno dosáhnout cíle, jež toto řízení sleduje. Lze se tedy spíše ztotožnit s názorem, že insolvenční právo je součástí práva civilního procesního coby určitá jeho výseč.<sup>21</sup> Za specifickou součást civilního práva procesního jej lze považovat rovněž z toho důvodu, že obsahuje jak prvky řízení nalézacího, tak i řízení exekučního.<sup>22</sup> Z toho taktéž plyne, že insolvenční řízení se přiměřeně řídí zákonem č. 99/1965 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen občanský soudní řád), pokud insolvenční zákon nestanoví jinak nebo to neodporuje zásadám insolvenčního řízení. Použití občanského soudního řádu však nesmí v první řadě odporovat společnému zájmu věřitelů.

Nahlédneme-li do insolvenčního zákona, již jeho první paragraf nám dává identifikovat hlavní záměry a cíle, k nimž celé insolvenční řízení směřuje, jsou jimi:

- a) uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem (případně hrozícím úpadkem)
- b) co nejvyšší a zásadně poměrné uspokojení dlužníkových věřitelů.

---

<sup>20</sup> RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4. s. 195.

<sup>21</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 23-24.

<sup>22</sup> WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014, 621 s. ISBN 978-80-7201-940-3. s. 41.

Uvedené cíle je pak nutno mít na paměti v průběhu celého insolvenčního řízení, zejména při volbě způsobu řešení úpadku dlužníka, pokud jej lze řešit více způsoby.<sup>23</sup> Důraz na co nejvyšší a zásadně poměrné uspokojení dlužníkůvých věřitelů je dále podtržen zvýrazněním institutu společného zájmu věřitelů, jemuž je nutno podřídít činnost všech ostatních subjektů insolvenčního řízení. Tato zásada uspokojení dlužníkůvých věřitelů je naopak oslabena při užití institutu oddlužení, jakožto způsobu řešení úpadku dlužníka, kdy nemusí být z dříve uvedených důvodů v plné své šíři vyžadována a naplněna.

## 4.1 Pojem úpadku

Pro rozbor insolvenčního řízení i institutu oddlužení, který je ústředním tématem této práce, je žádoucí si nejprve definovat pojem úpadku, který stojí na samém počátku insolvenčního řízení. Důkladné ozřejnění úpadku je základním stavebním kamenem pro pochopení celé problematiky insolvenčního řízení, a proto je nezbytné se tímto pojmem zabývat hned na samém začátku. Insolvenční řízení, a s tím spojené řešení majetkových poměrů dlužníka, tak může být oprávněně zahájeno pouze v případě, kdy se dlužník v právem definované situaci úpadku nachází.

Úpadek může být v nejobecnější rovině definován jako situace, kdy je dlužník zahlcen svými závazky do té míry, že věřitelé již nadále nemohou pravděpodobně očekávat uspokojení veškerých svých pohledávek v plné míře a včas tak, jako za normálních okolností.<sup>24</sup> K vydobytí co nejvyššího uspokojení pro všechny věřitele dlužníka při jeho úpadkové situaci proto nastupuje postup odlišný od individuálního vymáhání pohledávky preferující cestu kolektivního uspokojení.<sup>25</sup> V insolvenčním zákoně je pak úpadek vymezen v § 3, který rozlišuje dvě formy úpadku:

- a) *pro platební neschopnost* (§ 3 odst. 1 IZ) – může být použit u všech subjektů
- b) *pro předlužení* (§ 3 odst. 3 IZ) – lze aplikovat pouze pro právnické osoby nebo fyzické osoby – podnikatele.

---

<sup>23</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 16.

<sup>24</sup> MCBRYDE W. W.; A. FLESSNER; S. C. J. J. KORTMANN. *Principles of European insolvency law*. Deventer: Kluwer Legal Publishers, 2004, 686 s. ISBN 9041123911. s. 25.

<sup>25</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 25.

Úpadek pro platební neschopnost bývá někdy označován také jako tzv. „*cash – flow insolvency*“, kdy při krizi cash flow dochází k časovému nesouladu mezi tvorbou zdrojů a jejich potřebou.<sup>26</sup> Dle insolvenčního zákona je definován situací, kdy jsou kumulativně splněny tyto tři podmínky: dlužník má více věřitelů, peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky není schopen plnit. Musí tedy nezbytně existovat minimálně dva věřitelé dlužníka, přičemž výši pohledávek zákon nezmiňuje a nezohledňuje, může tedy jít i o pohledávky zanedbatelného rozsahu.<sup>27</sup> Požadavku, aby měl dlužník více věřitelů, neodporuje ani skutečnost, že dva věřitelé dlužníka jsou majiteli části původně jediné pohledávky, k jejímuž rozdělení došlo jejím postoupením.<sup>28</sup> Právní domněnce, že dlužník není schopen své závazky plnit, svědčí, pokud zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníkovi výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo nesplnil povinnost předložit seznamy svého majetku, závazků a zaměstnanců, kterou mu uložil insolvenční soud.<sup>29</sup> Kritérium prodlení s platbou závazku je ovšem moderováno ustanovením § 143 odst. 3 IZ, kdy osvědčí-li dlužník jednající v dobré víře, že jeho platební neschopnost vznikla v důsledku protiprávního jednání třetí osoby a lze důvodně předpokládat, že ji odvrátí v době do 3 měsíců po splatnosti jeho peněžitých závazků, není v platební neschopnosti. Jedná se tak o určitou omezenou možnost obrany proti tzv. druhotné platební neschopnosti subjektu. Je důležité poznamenat, že test likvidity subjektu uvedený v § 3 odst. 1 IZ se vztahuje pouze na peněžité závazky dlužníka, jelikož neschopnost dlužníka plnit jiné než peněžité závazky může sice být vážným problémem v jeho činnostech, dokud se však neprojeví neschopností dostát peněžitým závazkům, nemá nic společného s problémy, k jejichž řešení insolvenční právo slouží.<sup>30</sup>

Předlužení pak nastává tehdy, pokud souhrn závazků dlužníka převyšuje hodnotu jeho majetku. Ta je poměřována k veškerým jeho závazkům, ať již splatným či nesplatným. Tento druh úpadku však může nastat pouze u subjektu, který má povinnost vést účetnictví či daňovou evidenci, tedy nikoliv u spotřebitele. V současné aplikační praxi ovšem zcela jednoznačně převládají insolvenční návrhy na zjištění úpadku v podobě platební neschopnosti, mimo jiné i proto, že předlužení je dle IZ u nepodnikatelů vyloučeno a věřitelé

---

<sup>26</sup> RAIS, Roman. *Specifika krizového managementu*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 92 s. ISBN 978-80-87071-11-3. s. 30.

<sup>27</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 6.

<sup>28</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31. 1. 2012, č. j. 29 NS ČR 52/2011-A-64.

<sup>29</sup> § 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

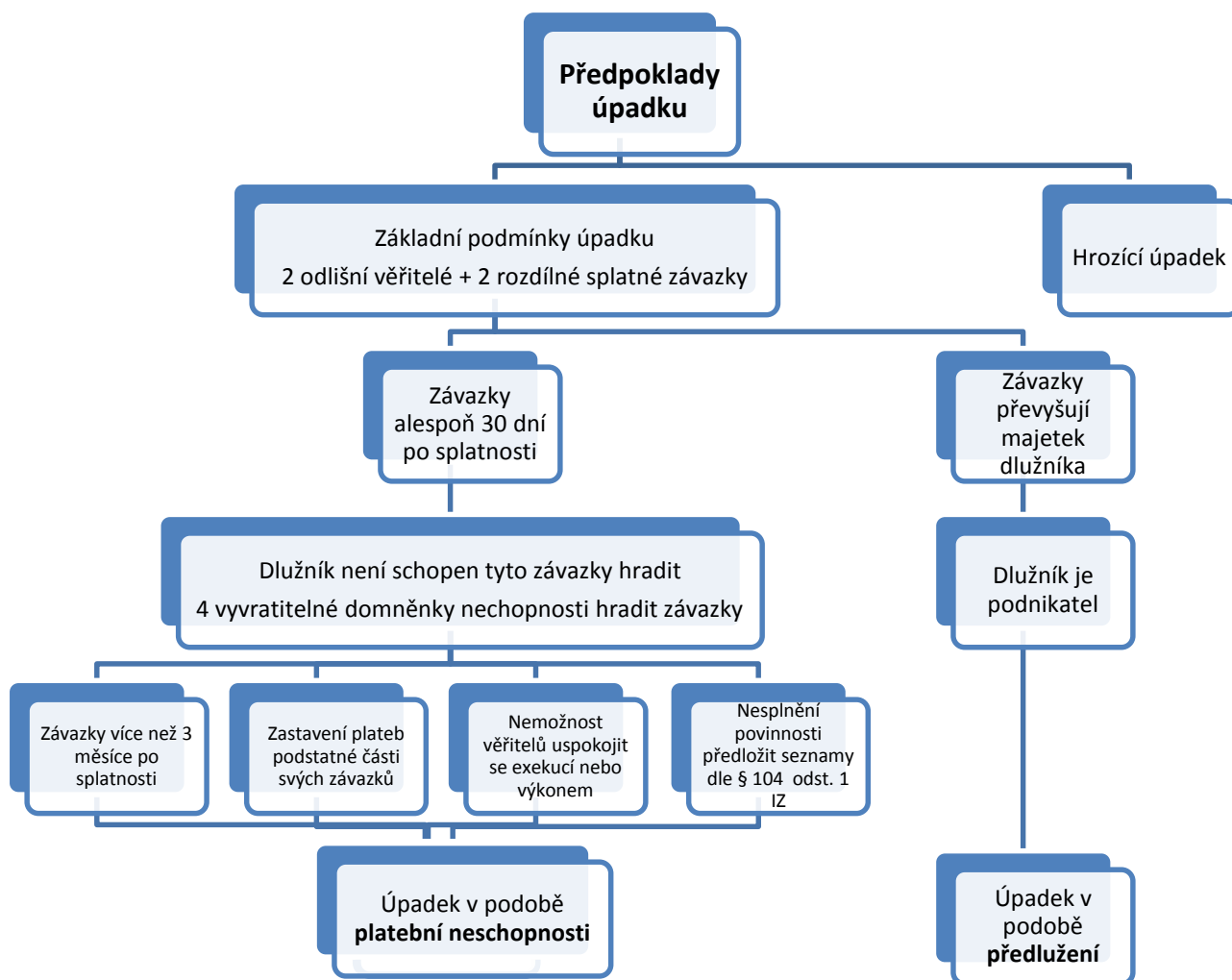
<sup>30</sup> RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4. s. 195-196.

pak ani jinou alternativu navrhnout nemohou.<sup>31</sup> Podrobněji se insolvenčním návrhům bude tato práce věnovat ještě později.

Insolvenční řízení je možno zahájit i z důvodu hrozícího úpadku, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků.<sup>32</sup> Tento institut se však v praxi téměř nevyskytuje, není subjekty využíván a z toho důvodu se jím v dalších částech této práce nebude podrobněji zabývat.

Problematiku úpadku dlužníka pak přehledně shrnuje následující obrázek č. 1.

**Obrázek č. 1: Schéma úpadku**



Zdroj: insolvenční zákon; zpracování vlastní

<sup>31</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 29.

<sup>32</sup> § 3 odst. 4 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)



## 4.2 Zásady insolvenčního řízení

Insolvenční řízení je prostoupeno určitými zásadami, z nichž některé jsou pro tento typ řízení specifické, odlišují se od zásad klasického civilního řízení a spoludefinují jeho charakter. Na těchto zásadách je pak vybudován celý následný proces a je nezbytné z nich vycházet při interpretaci a aplikaci zákona.

V § 5 insolvenčního zákona najdeme demonstrativní výčet zásad charakterizujících insolvenční řízení. Z přiměřeného užití občanského soudního řádu stanoveného v § 7 IZ však plyne, že v insolvenčním řízení vycházíme mimo explicitně stanovených zásad rovněž z provázanosti s civilním procesem a jeho zásadami. Setkáváme se tak zde se zásadou dispoziční, projednací, volného hodnocení důkazů či veřejnosti a ústnosti. I tyto obecné principy však doznávají určitých modifikací. V určitých situacích<sup>33</sup> se tak místo zásady projednací uplatní zásada vyšetřovací. Zásada veřejnosti řízení je v insolvenčním právu díky elektronickému insolvenčnímu rejstříku značně posílena a souvisí se zásadou publicity a transparentnosti insolvenčního řízení, kdy kdokoliv může sledovat prakticky celý obsah soudního spisu on-line a každý účastník má právo do insolvenčního spisu nahlížet a činit z něj kopie a výpisy.

Insolvenční řízení je tedy postaveno zejména na těchto zásadách, jež jej odlišují od jiných druhů civilního řízení.<sup>34</sup>

a) *Insolvenční řízení musí být vedeno tak, aby žádný z účastníků nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení věřitelů.*

Tato zásada v sobě vyjadřuje zásadu spravedlivého nakládání s účastníky řízení následovanou zásadou rychlosti řízení, které speciálně zde napomáhá stanovení značného množství krátkých zákonných lhůt.<sup>35</sup> Dále je uvedena zásada hospodárnosti a co nejvyššího uspokojení věřitelů.

b) *Věřitelé, kteří mají podle tohoto zákona zásadně stejné nebo obdobné postavení, mají v insolvenčním řízení rovné možnosti.*

---

<sup>33</sup> § 86 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>34</sup> § 5 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>35</sup> Jako příklad lze uvést lhůtu maximálně 7 dní k opravě či doplnění návrhu na povolení oddlužení v § 393 IZ.

Uvedená zásada zavádí rovnost možností věřitelů (latinsky *par conditio creditorum*) neboli princip „*pari passu*“, kteří mají stejné nebo obdobné postavení, tedy formální rovnost věřitelů v insolvenčním právu. Se zřetelem k této zásadě je tak nutno odlišovat věřitele disponující pohledávkou zajištěnou či nezajištěnou majetkem dlužníka.

*c) Nestanoví-li tento zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu ani postupem insolvenčního správce.*

Zákonodárce tímto pravděpodobně sledoval zejména ochranu práv zajištěných věřitelů a jejich zástavního práva.

*d) Věřitelé jsou povinni zdržet se jednání, směřujícího k uspokojení jejich pohledávek mimo insolvenční řízení, ledaže to dovoluje zákon.*

Zásada se vztahuje rovněž na věřitele dlužníka, kteří se z různých příčin insolvenčního řízení ani neúčastní.

Insolvenční řízení ovládá také stěžejní princip kolektivního uspokojování věřitelů, v jehož rámci by mělo dojít k uspořádání majetkových vztahů k osobám dotčeným dlužníkovým úpadkem a rovněž k co nejvyššímu a zásadně poměrnému uspokojení dlužníkových věřitelů. Tento postulát platí pro majoritní část vztahů upravených insolvenčním zákonem, při řešení úpadku oddlužením se však aplikuje pouze ve značně omezené šíři.<sup>36</sup> Zákonodárce tak sám dal najevo značnou specialitu sanačního řešení úpadku nepodnikatelů.<sup>37</sup> Dále při aplikaci oddlužení dochází k částečnému prolomení obecné právní zásady „*pacta sunt servanda*“ (tedy, že smlouvy se mají plnit). Tato specifická institutu oddlužení, která vede až k utlumení některých právních zásad, již byla naznačena dříve nadřazením sociálních principů nad principy ekonomické a dále bude rovněž předmětem výkladu v následujících částech práce.

---

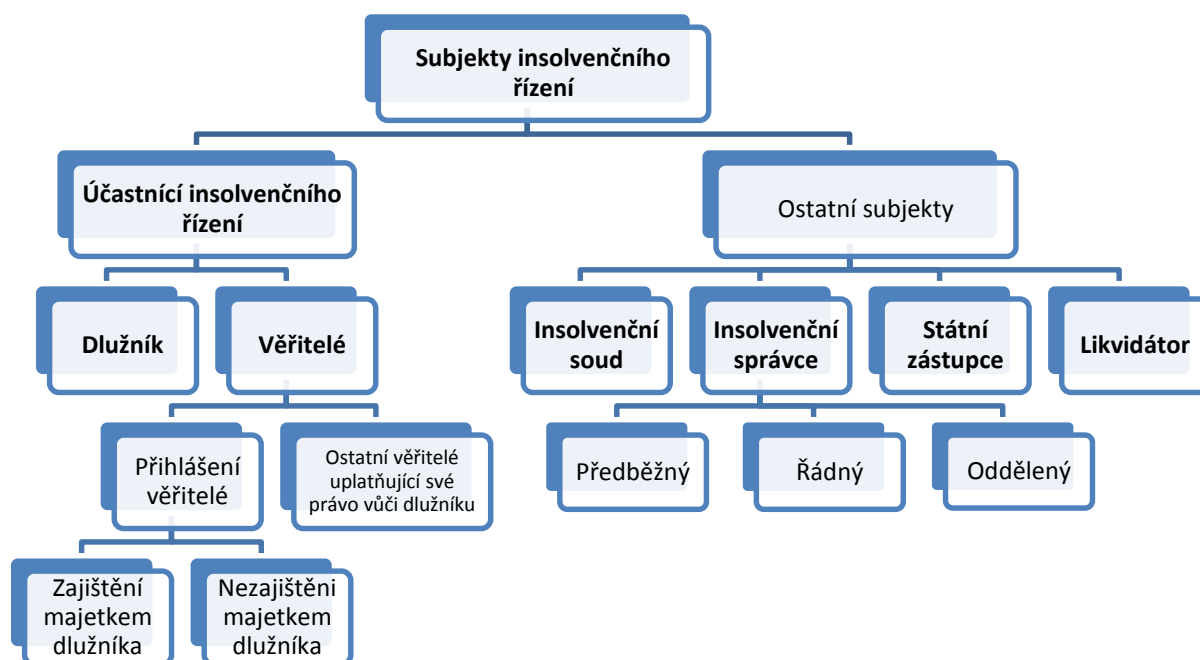
<sup>36</sup> I když při využití institutu oddlužení často dochází k vyššímu uspokojení věřitelů než při likvidačním způsobu řešení úpadku dlužníka.

<sup>37</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 31-35.

### 4.3 Procesní subjekty participující na insolvenčním řízení

Procesní subjekty jsou obecně takové subjekty, které určitou svou činností právně ovlivňují proces a jsou k tomu vybaveny i náležitými právy a povinnostmi. Následující obrázek č. 2 zjednodušeně znázorňuje strukturu procesních subjektů v insolvenčním právu.

Obrázek č. 2: Struktura subjektů insolvenčního řízení



Zdroj: insolvenční zákon; zpracování vlastní

Za nejdůležitější subjekty v procesně právním vztahu lze označit soud (v tomto případě soud insolvenční) a účastníky řízení. Pod pojmem účastník řízení lze chápat subjekt, o jehož právech a povinnostech je v daném soudním řízení rozhodováno. Účastníci řízení tedy mají právo disponovat jak se samotným řízením (zahájení, ukončení), tak i předmětem řízení (změna nároku). Účastníky insolvenčního řízení jsou tak konkrétně dlužník a věřitelé, kteří vůči němu uplatňují své právo, nejčastěji ve formě pohledávky. Dlužník se účastníkem insolvenčního řízení stává automaticky jeho zahájením, věřitel pak na základě svého úkonu

v podobě podání insolvenčního návrhu, přihláškou pohledávky či jiným uplatněním práva dle zákona.<sup>38</sup>

Zvláštní subjekt reprezentující veřejný zájem v insolvenčním řízení je státní zastupitelství, které může vstoupit do řízení z vlastního rozhodnutí, popř. na podnět soudu. Dalším zvláštním subjektem, který v řízení vykonává pomocné, ve vztahu k soudu i k účastníkům řízení však samostatné funkce, je insolvenční správce. Procesním subjektem *sui generis* je likvidátor dlužníka v případě, kdy dlužníkem je právnická osoba nacházející se v likvidaci.<sup>39</sup>

#### 4.3.1 Insolvenční soud

Jedná se o soud, před kterým probíhá insolvenční řízení. Jeho úkolem je především rozhodovací činnost, tedy vydávání rozhodnutí, a činnost dohlédací, spočívající v dohledu nad postupem a činnostmi ostatních procesních subjektů. Insolvenční soud hraje elementární roli především ve vztahu k realizaci výše uvedených zásad, kdy pouze část jeho pravomocí je omezena ve prospěch věřitelů popř. věřitelského výboru (jak bude podrobněji vysvětleno dále).<sup>40</sup> Ve vztahu k ostatním subjektům je insolvenční soud v autoritativním postavení a ukládá jim povinnosti k zajištění efektivního průběhu insolvenčního řízení a naplňování jeho účelu. Rovněž insolvenční správce může většinu úkonů v insolvenčním řízení vykonávat pouze se souhlasem soudu.

Věcná příslušnost v insolvenčním řízení patří krajským soudům jakožto soudům prvního stupně. Místní příslušnost je pak určena podle obvodu, ve kterém se nachází obecný soud dlužníka. U fyzických osob jde tedy o soud, kde má dlužník bydliště, případně, v jehož obvodu se trvale zdržuje. U fyzických osob podnikajících se soud určí dle místa podnikání a u osob právnických jde pak o adresu sídla, jež je zapsána ve veřejném rejstříku. Formou soudního rozhodnutí je v insolvenčních řízeních usnesení. V prvním stupni pak v tomto typu řízení rozhoduje samosoudce. Na základě pověření soudce může jednotlivé úkony v řízení vykonávat rovněž asistent soudce insolvenčního soudu.<sup>41</sup> Funkce asistenta insolvenčního

---

<sup>38</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 40-41.

<sup>39</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 11.

<sup>40</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 32.

<sup>41</sup> § 13 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

soudce se zřídila speciálně kvůli obavám, že soudci nebudou mít k dispozici dostatečný aparát k řešení velmi obsáhlé agendy insolvenčního soudu, která má často také výrazně ekonomický přesah, jelikož v insolvenčním řízení se nezdá, že musí soud vypořádat s problémy ekonomické povahy.<sup>42</sup> Mimo asistenta soudce pak soudce insolvenčního soudu může delegovat mnohdy repetitivní úkony jednodušší povahy také na vyššího soudního úředníka, jehož vymezení působnosti a pravomocí najdeme v zákoně č. 121/2008 Sb., o vyšších soudních úřednících. Postavení asistenta soudce a vyššího soudního úředníka je v zásadě shodné až na některé výjimky.<sup>43</sup> Insolvenční soud tak tvoří poměrně kompaktní celky insolvenčních senátů na bázi hierarchie, spolupráce a organizace, které tvoří samosoudce/kyně, asistent/ka soudce, vyšší soudní úředník/úřednice, vedoucí kanceláře a zapisovatel/ka.

V rámci své rozhodovací funkce soud vydává především rozhodnutí o insolvenčním návrhu a je-li jeho prostřednictvím rozhodnuto o úpadku, pak také rozhodnutí o způsobu řešení úpadku. Jeho dohlédací činnost potom spočívá v kontrole a dozorování činnosti ostatních procesních subjektů v insolvenčním řízení, především insolvenčního správce, kterému také uděluje pokyny. Jisté omezení těchto pravomocí soudu lze nalézt pouze ve vztahu ke státnímu zastupitelství, jakožto jinému orgánu veřejné moci, reprezentující veřejný zájem, prakticky na obdobné úrovni.<sup>44</sup> Za absenci náležité spolupráce v rámci dohlédací činnosti může být subjektu uložena pořádková pokuta až 50.000,- Kč dle § 53 o. s. ř. a insolvenčnímu správci pak speciálně až do výše 200.000,- Kč při opakovaném porušení svých povinností.

### 4.3.2 Dlužník

Dlužníkem, jakožto středobodem každého insolvenčního řízení, může být fyzická či právnická osoba, a to podnikající i nepodnikající. Musí však jít vždy o osobu s právní subjektivitou a nesmí se jednat o stát, územní samosprávný celek, veřejnou vysokou školu či

---

<sup>42</sup> Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), s. 18-19. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: [http://www.cak.cz/assets/files/557/N\\_vrh\\_insolven\\_n\\_ho\\_z\\_kona\\_-\\_d\\_vodov\\_zpr\\_va.doc](http://www.cak.cz/assets/files/557/N_vrh_insolven_n_ho_z_kona_-_d_vodov_zpr_va.doc)

<sup>43</sup> KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3. s. 19.

<sup>44</sup> MARŠÍKOVÁ, J. a kol. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy, ve znění zákonů č. 69/2011 Sb. a č. 73/2011 Sb.* Praha: Leges, 2011. 793 s. ISBN 9788087212752. s. 41.

další subjekty<sup>45</sup> stanovené taxativně v § 6 odst. 1 a odst. 2 IZ. Je zde vhodné podotknout, že insolvenční zákon označuje za dlužníka každý subjekt, vůči němuž bylo zahájeno insolvenční řízení, bez ohledu na to, zda se skutečně nachází v úpadku a naplňuje jeho definiční znaky, jak je popsáno výše v práci.

Jakožto jeden z účastníků řízení vystupuje dlužník v rámci jednotlivých ustanovení insolvenčního zákona ve vztahu k insolvenčnímu soudu spíše v postavení „podřízenosti“, jelikož je nucen strpět celou řadu povinností, především v souvislosti se správou svého majetku a s jejím nakládáním a s předkládáním různých druhů informací a prokazování svého stavu.<sup>46</sup> Dlužník však disponuje některými elementárními pravomocemi k ovlivnění celého průběhu insolvenčního řízení, zejména může podat vlastní insolvenční návrh na prohlášení svého úpadku a návrh na povolení oddlužení a rovněž navrhopat způsob jeho řešení. Do doby rozhodnutí o úpadku je dále oprávněn vzít zpět vlastní návrh na jeho prohlášení. Významnou pravomocí ve vztahu k oddlužení je možnost žádat o stanovení nižší než zákonné splátky či možnost popírat pohledávky přihlášených věřitelů.<sup>47</sup>

### 4.3.3 Věřitelé

Dalším z účastníků řízení jsou věřitelé, kteří přihlásili do insolvenčního řízení své pohledávky vůči dlužníkovi. Ti mají na insolvenční řízení rovněž značný vliv, jež uplatňují prostřednictvím věřitelských orgánů, tedy schůze věřitelů nebo věřitelského výboru, případně zástupce věřitelů. Silné postavení věřitelů v insolvenčním řízení se odvíjí především od skutečnosti, že insolvenční právo odnímá věřitelům právo individuálního vymáhání pohledávek po dlužníkovi a nahrazuje jej právem podílet se na tvorbě rozhodnutí o tom, jak má být s majetkem dlužníka dále naloženo.<sup>48</sup> Samostatně mohou věřitelé značně disponovat s celým insolvenčním řízením, a to tak, že podají insolvenční návrh na dlužníka, který je dle jejich názoru v úpadku.

---

<sup>45</sup> Dále jsou vyňaty z působnosti: Česká národní banka, Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky, Fond pojištění vkladů, Garanční fond obchodníků s cennými papíry, právnickou osobu, jestliže stát nebo vyšší územní samosprávný celek před zahájením insolvenčního řízení převzal všechny její dluhy nebo se za ně zaručil a speciální subjekty v konkrétních situacích dle § 6 odst. 2 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>46</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 33.

<sup>47</sup> Touto možností dlužník disponuje nejen v oddlužení, ovšem v ostatních případech bez výrazných účinků.

<sup>48</sup> RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4. s. 142.

V úvodu je také třeba rozlišit dvě hlavní skupiny věřitelů, které se v insolvenčním právu vyskytují. První z nich jsou zajištění věřitelé, což jsou věřitelé, jejichž pohledávka je zajištěna majetkem náležícím do majetkové podstaty dlužníka, a to jen zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva, postoupením pohledávky k zajištění nebo obdobným právem dle zahraniční právní úpravy. Tito věřitelé se v rozsahu zajištění uspokojují ze zpeněžení věci, práva pohledávky nebo jiné majetkové hodnoty, jimiž byla jejich pohledávka zajištěna.<sup>49</sup> Druhou skupinou jsou nezajištění věřitelé, kteří nemají svou pohledávku vůči dlužníkovi zajištěnou nějakou formou zástavy. Nezajištění věřitelé se pak uspokojují z výtěžku zpeněžení zbylého majetku dlužníka. Správné rozlišení věřitelů a jejich pohledávek je zásadní především pro případné povolení žádosti dlužníka o oddlužení, která je schválena pouze tehdy, jsou-li zde předpoklady pro to, že dlužník v průběhu trvání oddlužení zaplatí nezajištěným věřitelům minimálně 30 % jejich nezajištěných pohledávek. Podrobněji se ještě tímto rozlišením bude práce zabývat v následujících částech.

V této části věnované věřitelům a jejich pohledávkám je dále ještě vhodné zmínit, že existují i pohledávky, které se do insolvenčního řízení dlužníka nepřihlašují standardní formalizovanou cestou. Jedná se především o pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky jim postavené na roveň. Ty se, pokud to dovoluje výtěžek zpeněžení dlužníkovy majetku, uspokojují v plné výši kdykoliv po rozhodnutí o úpadku přednostně než standardní přihlášené pohledávky. Pohledávky za majetkovou podstatou jsou zejména takové pohledávky, jež vznikají po zahájení insolvenčního řízení a v přímém důsledku jeho existence, např. hotové výdaje a odměna insolvenčního správce, náhrada nutných výdajů a odměna členů věřitelského výboru, likvidátora, znalce nebo náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty. Pohledávkami postavenými na roveň pohledávkám za majetkovou podstatou jsou např. pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců, pohledávky Úřadu práce za náhradu mzdy vyplacenou zaměstnancům či pohledávky věřitelů na výživném a náhradě škody způsobené na zdraví. Existují rovněž i pohledávky, se kterými není spojeno právo na jejich uspokojení v insolvenčním řízení. Jedná se např. o úroky z pohledávek přihlášených věřitelů, vzniklých před rozhodnutím o úpadku, pokud přirostly až v

---

<sup>49</sup> MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Postavení věřitelů a věřitelské orgány* [online]. 2014. [cit. 2015-09-30]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/postaveni-veritelu-a-veritelske-organy.html>

době po tomto rozhodnutí či většina mimosmluvních sankcí postihujících majetek dlužníka (pokuty).<sup>50</sup>

Schůzi věřitelů svolává a řídí insolvenční soud a její první konání nastává nedlouho po prohlášení úpadku dlužníka. Účastnit se jí mohou přihlášený dlužník, insolvenční správce (ti zpravidla povinně), věřitelé, případně státní zastupitelství. Právo hlasovat je výhradně svěřeno přihlášeným věřitelům, kdy na každou 1 Kč jejich pohledávky připadá na schůzi 1 hlas. Hlasovat lze i bez osobní účasti, a to písemně prostřednictvím hlasovacího lístku. K platnosti usnesení pak stačí prostá většina hlasů přítomných věřitelů<sup>51</sup>. Její význam spočívá především v pravomoci volby a odvolání členů věřitelského výboru nebo rozhodování o odvolání insolvenčního správce ustanoveného soudem. Může si taky na sebe atrahovat kteroukoliv z činností náležející do působnosti věřitelského orgánu. Insolvenční soud v zásadě není oprávněn do rozhodnutí schůze věřitelů zasahovat, právo veta má pouze ve velmi limitovaných situacích predikovaných zákonem, když odporuje společnému zájmu věřitelů.<sup>52</sup>

Věřitelský výbor je v podstatě výkonným orgánem kolektivního zájmu věřitelů, který chrání společný zájem věřitelů a přispívá k naplnění účelu insolvenčního řízení. Skládá se nejméně ze tří a nejvýše ze sedmi členů. Je ho nutné ustanovit tehdy, jestliže se přihlásí více než 50 věřitelů dlužníka, pokud je přihlášeno méně, může se schůze věřitelů usnést, že místo něj bude zvolen pouze zástupce věřitelů se stejnými pravomocemi (děje se tak poměrně často, především v případě, kdy se schůze věřitelů účastní pouze jeden věřitel). V případě řešení úpadku dlužníka oddlužením či nepatrným konkursem není volba věřitelského orgánu nutná.<sup>53</sup> Volbu věřitelského výboru pak potvrzuje insolvenční soud. Výbor se schází z vlastní iniciativy, případně jej svolává insolvenční soud nebo insolvenční správce. Do jeho působnosti patří především dohled nad činností insolvenčního správce a schvalování nákladů spojených s udržováním a správou majetkové podstaty. Do doby ustanovení řádného věřitelského výboru může soud jmenovat prozatímní věřitelský výbor. Pokud v průběhu řízení klesne počet členů věřitelského výboru pod tři, případně není zvolen ani zástupce věřitelů, vykonává funkci věřitelského výboru soud.<sup>54</sup>

---

<sup>50</sup> § 165 - § 170 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>51</sup> V případě hlasování o odvolání insolvenčního správce většina hlasů všech přihlášených věřitelů.

<sup>52</sup> Srov. s § 54 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>53</sup> § 56 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>54</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 20-23.



Značným problémem spojeným s hlasováním na schůzi věřitelů a ustanovením věřitelského výboru, který se v průběhu prozatímní insolvenční praxe nepodařilo vyřešit, je tzv. racionální apatie věřitelů. Individuální racionální apatie se vyznačuje tím, že věřitel, který disponuje relativně nevýznamnou pohledávkou ve vztahu k ostatním (a tím i procentem hlasů) zastává především strategii nezvyšování svých nákladů na vymáhání této zanedbatelné pohledávky a vyhodnocování informací a schůze se tak neúčastní. Stále častěji se však setkáváme i s tzv. všeobecnou racionální apatií týkající se majoritních věřitelů dlužníka, kteří rovněž nechtějí navyšovat své náklady, způsobenou nízkou hodnotou majetku dlužníka vstupujícího do insolvenčního řízení a předpokládaným nízkým uspokojením své pohledávky.<sup>55</sup> Aktivní přístup věřitelů k insolvenčnímu řízení, předpokládaný autory insolvenčního zákona, se tak nekoná a schůze věřitelů (zejména v oddlužení) se prakticky pokaždé neúčastní žádný z přihlášených věřitelů, dokonce nezašlou ani své hlasovací lístky. Z toho důvodu tak nemůže ani být ustaven věřitelský výbor, jehož roli tak v řízení přejímá insolvenční soud. Insolvenční řízení je však tímto ochuzeno o náhled a kontrolu ze strany vícero subjektů.

#### 4.3.4 Insolvenční správce

Insolvenční správce je v souladu s právní teorií pokládán za zvláštní subjekt insolvenčního řízení a z hlediska jeho postavení ho lze označit za veřejného činitele *sui generis*.<sup>56</sup> Insolvenční právo tímto odnímá právo fyzické osobě či managementu společnosti nakládat s jejich majetkem a svěřuje ji do rukou nového subjektu – insolvenčního správce. Tím může být fyzická osoba, která je oprávněna vykonávat činnost insolvenčního správce, případně veřejná obchodní společnost, ve které jsou tito správci společníci.<sup>57</sup> Insolvenční správce se ustanovuje zpravidla současně s rozhodnutím o úpadku dlužníka, a to opatřením předsedy konkrétního krajského soudu ze seznamu insolvenčních správců, který vede Ministerstvo spravedlnosti. Před rozhodnutím o úpadku může soud ustanovit předběžného insolvenčního správce, pouze však za mimořádných okolností, vyžaduje-li to povaha insolvenčního řízení. Insolvenční zákon zná rovněž pojmy zástupce insolvenčního správce (v případě, že by řádný správce nemohl přechodně svou funkci vykonávat), oddělený insolvenční správce (pokud je řádný správce pro svůj poměr k některému z věřitelů vyloučen

<sup>55</sup> RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4. s. 142-143.

<sup>56</sup> Usnesení ÚS ze dne 24. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 2101/09.

<sup>57</sup> Insolvenčním správcem může být rovněž zahraniční obchodní společnost, zahraniční sdružení nebo hostující insolvenční správce ze zemí Evropské unie a některých dalších, v praxi se však s tím téměř nesetkáváme.

z některých úkonů) a zvláštní insolvenční správce (pokud je v rámci řízení nutno řešit problematiku vyžadující zvláštní odbornou specializaci).<sup>58</sup>

Právo vykonávat činnost insolvenčního správce je vázáno na splnění těchto podmínek:<sup>59</sup>

- bezúhonnost a plná způsobilost k právním úkonům
- dosažení vysokoškolského vzdělání magisterského studijního programu
- složení zkoušky insolvenčního správce
- odborná praxe minimálně v délce 3 let v oblasti související s funkcí insolvenčního správce (oblast práva, ekonomie apod.)
- uzavření smlouvy o pojištění odpovědnosti za škodu

Insolvenčnímu správci za svou činnost náleží odměna a náhrada hotových výdajů dle vyhlášky č. 313/2007 Sb., jejichž výše se určuje podle několika různých kritérií a závisí především na tom, jakým způsobem je řešen úpadek dlužníka. V případě konkursu se odměna stanovuje procentním podílem z výtěžku zpeněžení připadajícího na věřitele a počtu přezkoumaných přihlášek. Výše odměny je rozdílná, v případě že se jedná o zpeněžení majetku zajištěného zástavním právem či majetku nezajištěného. Při sanačních řešení úpadku je správce odměňován ve většině případů paušální částkou za každý měsíc od povolení oddlužení, případně povolení reorganizace. Pouze pokud by se jednalo o oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dlužníka, uplatní se pravidla pro stanovení odměny správce prakticky totožná jako při konkursu. Z hlediska zaměření této práce je však podstatné, že odměna insolvenčního správce při schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře činí 750 Kč (u společného návrhu manželů 1 125 Kč) měsíčně a paušální náhrada hotových výdajů 150 Kč (u společného návrhu manželů 225 Kč) měsíčně, plus případná daň z přidané hodnoty, je-li insolvenční správce jejím plátcem. Přehled odměn insolvenčního správce při řešení úpadku konkursem (tedy i oddlužením zpeněžením majetkové podstaty) a reorganizací je pak uveden v příloze č. 1. Odměna a hotové výdaje jsou zpravidla hrazeny z majetkové podstaty dlužníka (tedy jeho majetku), není-li tato dostačující, pak z věřitelem složené zálohy na náklady insolvenčního řízení (nevybírá se vždy) a nepostačuje-li ani tato, pak tyto náklady hradí stát z rozpočtových prostředků.

---

<sup>58</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 24-29

<sup>59</sup> viz § 6 zákona č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Jakožto sankci z důvodu porušení povinností může insolvenční soud insolvenčního správce v průběhu řízení zprostit funkce.

Insolvenční správce je při výkonu své funkce povinen postupovat s odbornou péčí a dát přednost společnému zájmu věřitelů před zájmy vlastními, příp. zájmy jiných osob. Činnost insolvenčního správce v insolvenčním řízení spočívá zejména ve zjišťování, zajišťování, správě a zpeněžování dlužníkovy majetku a výplatě získaných finančních prostředků přihlášeným věřitelům. Dále také přezkoumává přihlášené pohledávky věřitelů a je oprávněn popírat jejich výši či pravost. Správce je rovněž povinen účastnit se některých jednání u soudu a zasílat soudu pravidelně (obvykle co 6 měsíců), nebo na vyžádání, zprávy o stavu insolvenčního řízení.<sup>60</sup>

#### 4.3.5 Státní zastupitelství

Jakožto další procesní subjekt, i když spíše okrajového významu, může v insolvenčním řízení působit rovněž státní zastupitelství, a to konkrétně na krajské úrovni. To může do řízení vstoupit na základě oprávnění uvedeném v § 35 o.s.ř. Státní zastupitelství sleduje primárně ochranu veřejného zájmu, „*pro účely insolvenčního řízení tak bude z pohledu případné účasti státního zastupitelství zřejmě nutné posuzovat zejména okolnosti konkrétního případu, z jehož projednávání mohou vyplynout skutečnosti vypovídající o páčání trestné činnosti.*“<sup>61</sup> Předmětem veřejného zájmu může být také dohled nad insolvenčním řízením významného regionálního subjektu. Státní zástupce je oprávněn účastnit se schůze věřitelů, případně může proti některým usnesením podat opravný prostředek.<sup>62</sup>

#### 4.3.6 Likvidátor

V případě, kdy se nachází dlužník (právnícká osoba) v likvidaci, jedná za osobu dlužníka likvidátor. Jeho náplní v insolvenčním řízení je především poskytování součinnosti insolvenčnímu správci, kterého informuje o likvidovaném subjektu a stavu jeho majetku.

---

<sup>60</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 67-74.

<sup>61</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 80.

<sup>62</sup> § 69 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

## 4.4 Průběh insolvenčního řízení s důrazem na institut oddlužení

Insolvenční řízení je soudním řízením s poměrně atypickým průběhem, jelikož v sobě zahrnuje a spojuje prvky řízení nalézacího a řízení vykonávacího. Celý jeho průběh by se dal poměrně přesně rozdělit do několika částí. Prvotní fází v insolvenčním řízení je fáze návrhová, na jejímž samotném začátku stojí insolvenční návrh. Po ní následuje fáze zjišťovací, při které insolvenční soud zkoumá, zda jsou u daného subjektu splněny všechny podmínky potřebné pro prohlášení jeho úpadku. Třetí fáze insolvenčního řízení je pro další jeho průběh rovněž velmi zásadní a rozhoduje se při ní o způsobu řešení úpadku dlužníka, pokud je úpadek dlužníka řešen oddlužením, rozhoduje se následně také o formě schváleného oddlužení, zda plněním splátkového kalendáře či zpeněžením majetkové podstaty. V následující fázi se realizuje určený způsob úpadku, kdy je však nutno poznamenat, že prvotně zvolený způsob řešení úpadku nemusí být konečný a lze ho v průběhu měnit, ať již z vůle insolvenčního soudu nebo dlužníka. Pátá a poslední fáze je ukončovací, ve které dochází k dokončení a uzavření insolvenčního řízení.<sup>63</sup>

Pro první dvě fáze platí společná právní úprava pro všechny způsoby úpadku. Tato jednotná koncepce insolvenčního řízení je velkou procesní změnou oproti úpravě v ZKV, kde se striktně rozlišovala již od počátku řízení konkursní a vyrovnací.

### 4.4.1 Fáze návrhová – insolvenční návrh a návrh na povolení oddlužení

Insolvenční řízení nelze zahájit ex offio, ovšem pouze na návrh, ke kterému je aktivně legitimován dlužník nebo jeho věřitel (jakožto projev dispoziční zásady). Insolvenční řízení se zahajuje dnem, kdy insolvenční návrh došel věcně příslušnému soudu. Dle ustanovení § 101 odst. 1 IZ oznámí zahájení insolvenčního řízení insolvenční soud vyhláškou, kterou zveřejní nejpozději do 2 hodin poté, kdy mu insolvenční návrh byl doručen. Dlužník, který je právnickou osobou nebo fyzickou osobou – podnikatelem má zákonnou povinnost (pod hrozbou sankcí) insolvenční návrh na svou osobu za stanovených okolností podat, kdežto pro dlužníka fyzickou osobu – nepodnikatele nebo věřitele jde pouze o možnost tento návrh podat a není tak nijak nucen. Právnická osoba či podnikající fyzická osoba nese po celou dobu své

---

<sup>63</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 18.

existence zákonnou povinností řešení svého úpadku v rámci insolvenčního řízení, pokud u ní takový stav nastane, kdy této osobě hrozí sankce pro případ zanedbání této povinnosti.<sup>64</sup>

Zcela zásadní náležitostí insolvenčního návrhu je, pod sankcí nepřihlížení k němu, jeho opatření úředně ověřeným podpisem nebo zaručeným elektronickým podpisem osoby, která návrh podala. V případě, že za navrhovatele takto učinila osoba zmocněná, musí být ověřen podpis dlužníka na dané plné moci.<sup>65</sup> Insolvenční návrh obecně pak musí kromě obecných náležitostí dle § 42 odst. 4 o.s.ř. obsahovat také náležitosti uvedené v § 103 IZ. Mezi ty patří nezpochybnitelné označení dlužníka i navrhovatele, patřičnými důkazy podložené vyličení rozhodujících skutečností, které osvědčují úpadek dlužníka a uvedení skutečností, ze kterých je zřejmé, že navrhovatel je oprávněn návrh podat. Pokud podává návrh dlužník na svou osobu, musí k návrhu připojit také seznam svého majetku a pohledávek, seznam svých závazků, seznam zaměstnanců a další listiny, které doloží jeho úpadkovou situaci. Věřitel je povinen v insolvenčním návrhu především uvést skutečnosti osvědčující úpadek dlužníka (§ 103 odst. 2 IZ) a doložit, že má proti dlužníku splatnou pohledávku a tuto uplatnit svou přihláškou. Insolvenční navrhovatel – věřitel musí především pro úspěch svého návrhu v něm uvést konkrétní údaje o pohledávkách dalších věřitelů dlužníka, včetně jejich doby splatnosti a důvodu vzniku, nestačí pouze obecné konstatování, že dlužník má i dalších věřitelů, kteří vůči němu evidují pohledávku.<sup>66</sup> Přílohy nejsou přímou součástí insolvenčního návrhu a jejich absenci lze zhojit ve lhůtě 7 dní po podání návrhu.

Insolvenční návrh jako takový je potřeba rozlišovat od návrhu na povolení oddlužení, který může podat pouze dlužník, a to především fyzická osoba, která nemá dluhy z podnikání<sup>67</sup>, případně právnická osoba, která není považována za podnikatele, a která chce svůj úpadek řešit oddlužením. Příčinu omezení aktivní legitimace podání návrhu na povolení oddlužení pouze na dlužníka lze spatřovat ve skutečnosti, že *„zájmem věřitelů je, aby dlužník splatil všechny své závazky vůči nim a ne pouze jejich část.“*<sup>68</sup> V návrhu na povolení oddlužení je již samotný insolvenční návrh obsažen a není tak potřeba podávat dva návrhy současně. Tento postup spolu s tím, že návrh na povolení oddlužení je vždy nutno podat na

---

<sup>64</sup> Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 3. 2011, č. j. 1 VSPH 1140/2010-A-163.

<sup>65</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 1. 2010, č. j. 29 NSČR 1/2008-A-15.

<sup>66</sup> Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 29 NSČR 14/2011-A-20.

<sup>67</sup> Za určitých podmínek, především pokud s oddlužením souhlasí věřitel, o jehož pohledávku z podnikání dlužníka jde, se uvedené omezení neaplikuje.

<sup>68</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 157.

veřejně přístupném jednotném formuláři<sup>69</sup> pak značně usnadňuje subjektům přístup k soudu a mnozí z nich jsou schopni tento návrh vyplnit sami bez pomoci advokáta či jiných odborných rad. Výsledkem je tak ulehčení dlužnickovy práce a eliminace možností chyby. Pokud insolvenční návrh na dlužníka podá věřitel, poskytne insolvenční soud dlužníkovi, u kterého je to přípustné, lhůtu 30 dní k tomu, aby podal návrh na povolení oddlužení.

Nad rámec výše uvedených náležitostí insolvenčního návrhu stanoví zákon rovněž speciální náležitosti návrhu na povolení oddlužení. Takovýto návrh musí obsahovat: označení dlužníka a osob oprávněných za něho jednat; údaje o očekávaných příjmech dlužníka v následujících 5 letech; údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky; návrh způsobu oddlužení nebo sdělení, že dlužník takový návrh nevznáší. Dále musí dlužník doložit seznam majetku a závazků, listiny dokládající uvedené údaje o příjmech dlužníka za poslední 3 roky a případně též písemný souhlas nezajištěného věřitele, s nímž se dlužník dohodl, že v průběhu oddlužení obdrží méně než 30 % své pohledávky. Dlužník předkládá rovněž svůj výpis z rejstříku trestů ne starší 3 měsíců.<sup>70</sup> Pokud by návrh na povolení oddlužení vykazoval nějaké vady, je soud povinen o tomto danou osobu vyrozumět a rovněž poučit dlužníka, jak přesně dané doplnění provést, k tomu stanoví soud lhůtu maximálně 7 dní.

Se zahájením insolvenčního řízení je taktéž spojena celá řada účinků a pravidel, ať již pro dlužníka a jeho nakládání s majetkem či jeho věřitele. Účinky nastolené dle § 109 IZ lze podle Richtera označit za tzv. zákonné či automatické moratorium. Má za následek suspendování procesních práv individuálního uspokojení pohledávek věřitelů a jeho nahrazení principem kolektivního procesu uspokojení. Věřitelé tak již nemohou své pohledávky vůči věřiteli uplatňovat žalobou, pokud je lze uplatnit v insolvenčním řízení přihláškou. Právo na uspokojení ze zajištění a nové nabytí zajištění lze uplatnit již jen za podmínek stanovených insolvenčním zákonem. Výkon rozhodnutí či exekuci na majetek dlužníka pak lze již pouze nařídit nebo zahájit, nelze ji však vykonat. Toto také bývá jedna z nejvíce častých motivací dlužníků k podání insolvenčního návrhu, jelikož chtějí zabránit exekutorovi v prodeji jejich majetku. Další účinky zahájení řízení spočívají v tom, že dlužník je povinen zdržet se nakládání se svou majetkovou podstatou a s majetkem, který do ní může náležet, pokud by mělo jít o podstatné změny ve skladbě, využití nebo určení tohoto majetku anebo o jeho nikoli zanedbatelné zmenšení. Peněžité závazky vzniklé před zahájením insolvenčního řízení je

---

<sup>69</sup> Na rozdíl od standardního insolvenčního návrhu, u kterého není forma výslovně předepsána.

<sup>70</sup> srov. s § 391 a § 392 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

dlužník oprávněn plnit jen v rozsahu a za podmínek stanovených tímto zákonem. Úkony činěné dlužníkem v rozporu s uvedenými omezeními jsou vůči věřitelům dlužníka neúčinné.<sup>71</sup>

Všechny uvedené kroky přitom insolvenční soud uskuteční nehledě na to, zda u subjektu skutečně nastal úpadek a přezkoumání opodstatněnosti podaného návrhu je předmětem až navazující fáze insolvenčního řízení.<sup>72</sup>

#### 4.4.2 Fáze zjišťovací

Cílem řízení v této fázi je zjištění existence či neexistence úpadku daného subjektu. V jejím průběhu vystupuje především insolvenční soud, který zjišťuje, zda je podaný insolvenční návrh, případně návrh na povolení oddlužení, přípustný a zda obsahuje všechny formální a věcné náležitosti.<sup>73</sup> Skutečnosti, na jejichž základě insolvenční soud rozhodne, musí být v rámci projednání insolvenčního návrhu osvědčeny. Pokud tak insolvenční soud nemá některé poznatky plynoucí z insolvenčního návrhu či jeho příloh a tvrzené navrhovatelem za osvědčené, nařídí k jejich projednání a vyvrácení možných pochybností soudní jednání. Zpravidla tak soud nařizuje jednání o návrhu pouze tehdy, podala-li návrh osoba odlišná od dlužníka a ten skutečnosti v návrhu uvedené rozporuje.<sup>74</sup>

Insolvenční soud může před rozhodnutím o insolvenčním návrhu uložit navrhovateli, jehož návrh má všechny předepsané náležitosti, aby zaplatil zálohu na náklady insolvenčního řízení až do výše 50 000 Kč. Tato záloha slouží výhradně ke krytí nákladů řízení, především nákladů na odměnu insolvenčního správce, pokud je zde předpoklad, že nebudou uhrazeny v průběhu řízení (zejména pokud dlužník nemá dostatečný majetek ke zpeněžení). Nebude-li tato záloha ve stanovené lhůtě povinným zaplacená, může soud insolvenční řízení pro tento důvod i zastavit. Dlužníku, jehož úpadek bude s největší pravděpodobností řešen oddlužením, se dle § 108 IZ záloha zpravidla neukládá. Určitou výjimku však tvoří dlužníci, kteří si sice podali bezvadný návrh na povolení oddlužení, ovšem jejich závazky pocházejí z velké části z podnikání. Z toho důvodu, jak bude ještě dále v části týkající se přímo oddlužení vysvětleno, není jisté, zda bude úpadek dlužníka řešen oddlužením či konkursem, a v tom

---

<sup>71</sup> § 111 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>72</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 18-19.

<sup>73</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 21.

<sup>74</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 83.

případě je na místě uložit zálohu na náklady řízení i tomuto dlužníku, což akcentuje i Vrchní soud.<sup>75</sup>

V tomto časovém období má rovněž dlužník – podnikatel možnost požádat soud o vyhlášení moratoria. Po dobu trvání moratoria nelze vydat rozhodnutí o úpadku. Smlouvy na dodávky energií a surovin, jakož i další smlouvy o dodávkách zboží a služeb pak nelze ve většině případů po dobu jeho trvání vypovědět, což má za cíl chránit dlužníka a pomoci mu znovuobnovit své podnikání. „*Zařazením tohoto institutu do insolvenčního řízení je poskytnuta dlužníkovi určitá dočasná ochrana před prohlášením úpadku a dává mu možnost nalézt způsob řešení úpadku nebo dosáhnout dohodu o vypořádání závazků s věřiteli.*“<sup>76</sup> Prostřednictvím něj může být podnik dlužníka revitalizován nebo zachována jeho ekonomická hodnota jakožto běžícího podniku.<sup>77</sup>

V této fázi může insolvenční řízení skončit, a to v následujících případech. Do rozhodnutí o schválení oddlužení může navrhovatel vzít zpět svůj insolvenční návrh. Pokud tak učiní věřitel, může ohledně stejné pohledávky podat insolvenční návrh znovu nejdříve za 6 měsíců. Rovněž i návrh na povolení oddlužení může dlužník dle § 394 IZ vzít v tomto období zpět. Za tohoto stavu tak insolvenční soud stejně jako při nezaplacení zálohy insolvenční řízení zastaví. Pokud navrhovatel uspokojivě nedoplní svůj insolvenční návrh ani po již výše uvedených výzvách, vydá soud usnesení o odmítnutí návrhu. Stejně tak soud odmítne insolvenční návrh podaný věřitelem, který je zjevně bezdůvodný, k tomu může navrhovateli uložit pořádkovou pokutu až 50 tis. Kč. Zejména v případech, kdy nebyl dle předloženého návrhu osvědčen úpadek dlužníka (především z důvodu, že absentuje mnohost věřitelů), vydá soud usnesení o zamítnutí insolvenčního návrhu.

Pokud však nenastanou výše uvedené situace, nastane z pohledu insolvenčního řízení zřejmě nejvýznamnější moment, a to zjištění skutečnosti, že se dlužník nachází v úpadku. Takovéto rozhodnutí soudu je zlomovým bodem insolvenčního řízení a jeho další průběh má podstatné účinky pro dlužníka. Rozhodnutí soudu o úpadku dlužníka je poměrně obsáhlé a zpravidla obsahuje tyto výroky a náležitosti:<sup>78</sup>

#### 1) výrok o tom, že se **zjišťuje úpadek dlužníka**

<sup>75</sup> viz např. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2015, č. j. 2 VSOL 8/2015-A-16.

<sup>76</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 55.

<sup>77</sup> HAVEL, Bohumil. Co se smí a co třeba již ne v moratoriu podle insolvenčního zákona? Glosa k účinkům moratoria podle § 122 InsZ. *Obchodněprávní revue*, 2009, roč. 1, č. 3, s. 72-75. ISSN 1803-6554.

<sup>78</sup> Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2015, č. j. KSPH 65 INS 33666/2014-A-8.



## 2) **ustanovení insolvenčního správce**

Soudem ustanoveného insolvenčního správce mohou věřitelé následně na schůzi věřitelů odvolat a zvolit jiného.

3) vyrozumění o tom, že **účinky rozhodnutí o úpadku** nastávají okamžikem zveřejnění rozhodnutí v insolvenčním rejstříku

4) **výzvu věřitelům k přihlášení svých pohledávek** za dlužníkem

Věřitelé tak musí učinit do 2 měsíců, v případě oddlužení do 30 dní od zveřejnění usnesení

5) výzvu, aby **osoby se závazky vůči dlužníkovi** napříště plnili insolvenčnímu správci

6) **výzvu věřitelům**, aby insolvenčnímu správci neprodleně sdělili, jaká **zajišťovací práva** uplatní

7) výrok o **termínu a místu konání prvního přezkumného jednání a následné schůze věřitelů**

Součástí výroku by rovněž měly být konkrétní body programu schůze věřitelů, které se budou projednávat a o kterých bude rozhodováno, v opačném případě se o nich schůze věřitelů nemůže usnést. Dle ustanovení § 137 IZ musí být schůze věřitelů svolána nejpozději do 3 měsíců od rozhodnutí a přezkumné jednání od 7 dní do 2 měsíců po uplynutí lhůty věřitelů k přihlašování pohledávek.

8) uložení povinnosti insolvenčnímu správci do určité doby **sestavit a předložit soudu seznam přihlášených pohledávek a zprávu o hospodářské situaci dlužníka**

9) výzvu na věřitele, aby soudu sdělili, zda **souhlasí se svojí volbou za člena věřitelského výboru**

10) **v případě povolení oddlužení** také uložení dlužníkovi, aby platil měsíční **zálohy na odměnu insolvenčního správce a náhradu jeho hotových výdajů**

S rozhodnutím o úpadku jsou spojeny poměrně významné účinky zejména ve vztahu k dispozičnímu oprávnění k majetkové podstatě, které přechází na insolvenčního správce, pouze však v rozsahu, ve kterém o něj přichází dlužník. Nadále také trvají účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.<sup>79</sup>

---

<sup>79</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 102-107.

### 4.4.3 Fáze rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a jeho realizace

Pro větší přehlednost jsou v této subkapitole spojeny dvě fáze, a to rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a fáze realizace daného způsobu. Tyto fáze jsou spolu do značné míry propojeny a průběh insolvenčního řízení lépe ilustrují ve vzájemném vztahu.

Po rozhodnutí soudu o prohlášení úpadku dlužníka je nezbytné zvolit také způsob, jakým bude nastalý úpadek řešen. Soud takto činí mnohdy v jediném usnesení, a to za podmínky, že dlužníkem je osoba, u které insolvenční zákon vylučuje řešení úpadku oddlužením či reorganizací. Na výběr tedy máme tři základní varianty (ne však pro všechny subjekty současně), kterými jsou oddlužení, reorganizace (sanační formy) a konkurs (likvidační forma).<sup>80</sup> Konkurs bývá pokládán za obecný způsob řešení úpadku a je přípustný pro všechny subjekty, na které se insolvenční zákon vztahuje. Za splnění řady věcných i formálních podmínek ve stanovených lhůtách lze však u dlužníka povolit jako způsob řešení úpadku oddlužení nebo reorganizaci. Pokud však nejsou tyto podmínky splněny, nezbývá soudu než prohlásit konkurs. V této souvislosti je vhodné ještě zmínit, že reorganizace je přípustná pouze u podnikatelského subjektu, zatímco oddlužení naopak pouze u subjektu nepodnikatelského.<sup>81</sup>

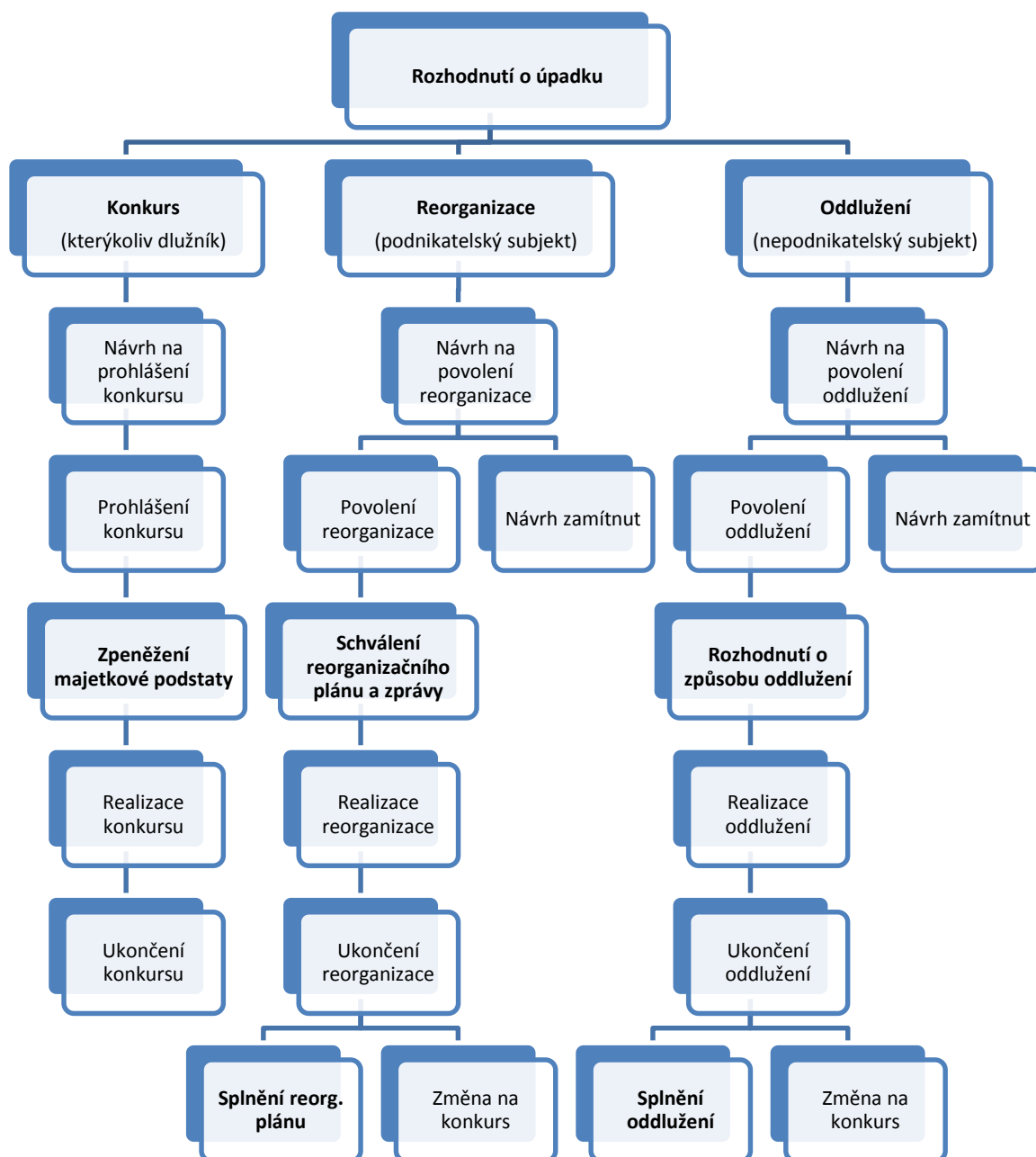
Pro všechny typy řešení úpadku dlužníka je pak v zásadě velmi obdobná úvodní část realizační fáze spočívající ve zjišťování rozsahu majetkové podstaty dlužníka a v té návaznosti podání zprávy insolvenčního správce o jejím stavu insolvenčnímu soudu spolu s určením možného uspokojení věřitelů v průběhu insolvenčního řízení. Následuje usnesením o úpadku soudem svolané přezkumné jednání a schůze věřitelů. Na přezkumném jednání se insolvenční správce vyjadřuje k jednotlivým přihlášeným pohledávkám a uvádí, zda je uznává či popírá (jejich pravost, výši či pořadí). Popírat mohou také dlužník (se znatelnými následky však pouze v oddlužení) či věřitel (ostatní věřitele). Na následující schůzi věřitelů se volí věřitelský výbor či zástupce věřitelů, v případě zájmu věřitelů odvolává insolvenční správce a především se projednává hospodářská a osobní situace dlužníka v návaznosti na zvolený způsob řešení jeho úpadku.

---

<sup>80</sup> Dalším způsobem je pak úpadek finančních institucí, tedy banky, spořitelního či úvěrního družstva, pojišťovny nebo zajišťovny, který má svou speciální úpravu v zákoně. V insolvenční praxi se však s úpadkem těchto institucí zatím nesetkáme a zpravidla se jím nezaobírá ani odborná insolvenční literatura, pro účely této práce je tedy jeho význam zcela marginální.

<sup>81</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 25-26.

Obrázek č. 3: Schéma insolvenčního řízení po prohlášení úpadku



Zdroj: LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení.*; zpracování vlastní

## Konkurs

Cílem konkursu je především zpeněžení majetkové podstaty dlužníka a poměrné uspokojení věřitelů dlužníka z jeho výtěžku. Jak již bylo uvedeno výše, jeho užití coby způsobu řešení úpadku je obecné a univerzální a může být aplikováno jak na dlužníky podnikatele, tak na nepodnikatele – spotřebitele. Celý průběh konkursu se soustřeďuje prakticky výhradně okolo nejprve zjišťování majetkové podstaty dlužníka a následně jejího co

nejvyššího zpeněžení. V případě podnikatelského subjektu tak dochází k zániku podniku, případně je takový podnik jednou smlouvou prodán jiné osobě. Zásadním momentem při tomto způsobu řešení úpadku je skutečnost, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části po skončení insolvenčního řízení nezanikají, naopak je může věřitel i nadále po dlužníkovi vymáhat, např. v řízení exekucím. Pro dlužníka tak tento proces znamená přímou ekonomickou likvidaci.

S prohlášením konkursu na majetek dlužníka se pojí některé další účinky předpokládané insolvenčním zákonem. Nesplacené pohledávky věřitelů proti dlužníkovi se tak jeho prohlášením považují za splacené a především je zde dlužník velmi omezen (nejvíce ze všech způsobů řešení úpadku) v nakládání se svou majetkovou podstatou a výkonem práv a povinností, které jsou s ní spjaty. Tato oprávnění ve velmi širokém rozsahu přecházejí na insolvenčního správce, který veškeré své aktivity směřuje k co nejvýhodnějšímu zpeněžení dohledaného majetku a tím pádem co nejvyššímu poměrnému uspokojení dlužnických věřitelů. Insolvenční správce se však nestává vlastníkem tohoto majetku, pouze je mu umožněno nakládání s ním v rámci zákonných podmínek. Po přechodu oprávnění na insolvenčního správce jsou dlužnické úkony s majetkovou podstatou vůči jeho věřitelům ex lege neúčinné. Prohlášením konkursu u fyzických osob rovněž zaniká společné jmění dlužníka a jeho manžela.

Pro přistoupení ke zpeněžení majetku dlužníka je zásadní soupis majetkové podstaty vyhotovený insolvenčním správcem. Majetek lze zpeněžit veřejnou dražbou, prodejem podle ustanovení občanského soudního řádu o výkonu rozhodnutí nebo prodejem mimo dražbu. Způsob zpeněžení je na výběru insolvenčního správce se souhlasem věřitelského výboru. V případě hojně využívaného způsobu zpeněžení mimo dražbu je potřeba rovněž souhlasu insolvenčního soudu. V případě majetku sloužícího k zajištění pohledávky věřitele však postačí pouze pokyny tohoto věřitele bez větší ingerence soudu. Výtěžek ze zpeněžení takového majetku připadne celý až do výše jejich zajištění zajištěným věřitelům podle pořadí jejich zajištění. V závěru zpeněžení majetkové podstaty předloží insolvenční správce soudu konečnou zprávu, která podává celkovou charakteristiku jeho činnosti s vyčíslením finančních výsledků. V této zprávě je tak uvedena přesná částka, která má být z výtěžku zpeněžení určena věřitelům i vyčíslení odměny insolvenčního správce, kterou si za svou činnost nárokuje. Konečnou zprávu poté projedná insolvenční soud, který ji schválí, nařídí její změnu nebo odmítne a vrátí k přepracování. Pokud je zde výtěžek pro věřitele, po konečné zprávě obvykle předloží insolvenční správce soudu návrh rozvrhového usnesení, v němž uvede, kolik

přesně má být vyplaceno na jednotlivé pohledávky věřitelů (v rámci poměrného uspokojení). Toto se týká zejména nezajištěných věřitelů, jelikož zajištění věřitelé jsou do výtěžku zpeněžení zajištěného majetku uspokojování v průběhu insolvenčního řízení průběžně. Insolvenční soud posoudí věcnou správnost předloženého návrhu a poté vydá rozvrhové usnesení. Realizací tohoto usnesení insolvenční správce fakticky zakončuje proces uspokojování věřitelů.<sup>82</sup>

Částečně speciální úpravou tohoto institutu je tzv. nepatrný konkurz. U insolvenčních řízení, ve kterých se očekává, že majetková situace dlužníka je přehledná, majetek není příliš rozsáhlý a počet věřitelů je omezen, zákon zavádí zjednodušený a méně nákladný postup. Rozhodnutí o nepatrném konkurzu tak soud vydá u subjektu, který není podnikatelem, případně u podnikatele za splnění podmínek celkového obratu za poslední účetní období předcházející konkurzu nepřesahujícího 2 mil. Kč a neexistence více než 50 věřitelů. Možné odchylky od klasického průběhu konkursu spočívají například v tom, že věřitelům mohou místo věřitelského výboru ustanovit pouze zástupce věřitelů nebo že o námitkách proti konečné zprávě lze rozhodnout i bez nařízení soudního jednání.<sup>83</sup>

## **Reorganizace**

Jak již bylo uvedeno výše, reorganizace se řadí mezi sanační způsoby řešení úpadku dlužníka a zákonodárce ji zamýšlel jako určitou alternativu proti konkurzu. Má význam a uplatnění především tam, kde hodnota fungujícího „běžícího“ podniku je vyšší než jeho jednotlivý majetek.

Cílem reorganizace je uspokojení věřitelů z prostředků, které bude generovat stále běžící podnik dlužníka v rámci schváleného reorganizačního plánu. Již z tohoto vyplývá, že reorganizace je přípustná pouze pro podnikatelské subjekty. V tomto případě je však na rozdíl od konkursu dlužníkův podnik zachován v celém průběhu insolvenčního řízení. Pokud by ovšem tento plán nebyl schválen, případně by byly v průběhu porušovány plánem stanovené podmínky, bude reorganizace přeměněna v konkurs. Reorganizací se tak především rozumí zpravidla *„postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkov*

---

<sup>82</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 141-154.

<sup>83</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 157-179.

*podniku zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů.*<sup>84</sup> „Pro reorganizaci je typická intenzivnější aktivní účast věřitele v porovnání s konkursem nebo oddlužením, neboť je zde více vtažen do spolurozhodování a odpovědnosti za výsledek řízení.“<sup>85</sup>

Reorganizace je přípustná zpravidla pro subjekty, jejichž roční obrat za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl nejméně 50 mil. Kč nebo zaměstnává-li nejméně 50 zaměstnanců v pracovním poměru. Jedná se tedy hlavně o velké podnikatele. Oproti konkurzu je osobou s dispozičním oprávněním k majetku sám dlužník, úkony zásadního významu z hlediska majetkové podstaty však může činit pouze se souhlasem věřitelského výboru.

Základním dokumentem celé reorganizace je reorganizační plán, který vymezuje právní postavení dotčených osob a způsob provádění reorganizace. Může ho podat dlužník či věřitel. Reorganizační plán je podáván buď odsouhlasený příslušným kvorem věřitelů přímo spolu s insolvenčním návrhem dlužníka nebo až po rozhodnutí o úpadku. V prvním případě tak musí být plán odsouhlasen minimálně polovinou zajištěných i nezajištěných věřitelů, co do hodnoty pohledávek. V druhém případě je pak reorganizační plán podán až po prohlášení úpadku a rozhoduje se o jeho přijetí až na první svolané schůzi věřitelů. Reorganizaci lze provést zejména prostřednictvím těchto opatření:<sup>86</sup>

- a) restrukturalizací pohledávek věřitelů
- b) prodejem celé majetkové podstaty nebo její části,
- c) vydáním části dlužnických aktiv věřitelům nebo jejich převod na nově založenou právnickou osobu,
- d) fúzí dlužníka,
- e) emitováním akcií nebo jiných cenných papírů,
- f) zajištěním financování provozu podniku,
- g) změnou zakladatelského dokumentu nebo stanov.

---

<sup>84</sup> § 316 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>85</sup> HOSTINSKÝ, Jan. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 112 s. ISBN 978-80-7418-010-1. s. 92

<sup>86</sup> § 341 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

O přijetí plánu rozhodují věřitelé a schvaluje jej soud. Reorganizace dlužníka obvykle končí splněním reorganizačního plánu. Často však také dochází k přeměně reorganizace v konkurz, která nastává v případě, že by reorganizace nevedla ke splnění reorganizačního plánu.<sup>87</sup>

## **Oddlužení**

U dlužníka, který spolu s insolvenčním návrhem (příp. v soudem stanovené lhůtě) podal také bezvadný návrh na povolení oddlužení, bude společně s rozhodnutím o úpadku rozhodnuto soudem o povolení oddlužení. Jelikož je tento sanační způsob řešení úpadku pro tuto práci stěžejním, bude podrobněji rozebrán v následující kapitole.

### **4.4.4 Fáze ukončovací**

Poslední fáze insolvenčního řízení má některé rozdílné znaky závisující na zvoleném způsobu řešení úpadku, avšak i mnoho rysů společných. Při konkurzu se tak řízení chýlí ke konci rozhodnutím o zrušení konkurzu. To vydá soud především na základě toho, že bylo splněno rozvrhové usnesení, pro uspokojení věřitelů je majetek dlužníka zcela nepostačující, nejsou zde žádní přihlášení věřitelé, nebo pokud dlužník zemřel.<sup>88</sup> U sanačních způsobů se pak řízení končí dokončením procesu oddlužení nebo reorganizace. Insolvenční soud tak vezme na vědomí splnění oddlužení či splnění reorganizačního plánu.

Na samotném konci insolvenčního řízení však stojí schválení odměny a hotových výdajů insolvenčního správce a jeho následné zproštění z funkce po dokončení všech úkonů v řízení. Ukončením insolvenčního řízení rovněž končí veškerá omezení dlužníka v nakládání s jeho majetkovou podstatou a věřitelé mohou (kromě určitých případů po oddlužení) vymáhat své pohledávky vůči dlužníkovi i mimo insolvenční řízení.

---

<sup>87</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 178-182.

<sup>88</sup> § 308 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

## 4.5 Některé další významné pojmy insolvenčního řízení

### 4.5.1 Insolvenční rejstřík

Insolvenční rejstřík je informační systém veřejné správy, který spravuje Ministerstvo spravedlnosti. Jedná se o elektronicky vedený soubor informací, který je veřejně přístupný (kromě některých údajů stanovených zákonem) na internetové adrese [www.justice.cz](http://www.justice.cz). Rejstřík plní významnou úlohu rovněž při doručování, neboť některá usnesení soudu se považují za doručená jejich pouhým zveřejněním v insolvenčním rejstříku. Skládá se ze tří částí:

#### a) seznam insolvenčních správců

Jedná se o seznam, ze kterého jsou vybíráni insolvenční správci k ustanovení k výkonu funkce v jednotlivých insolvenčních řízeních. Lze do něj zapsat pouze takovou osobu, která splňuje všechny předpoklady pro výkon funkce. Osoba zapsaná v seznamu může své ustanovení odmítnout pouze pro důležité důvody.

#### b) seznam dlužníků

V elektronicky přístupném seznamu dlužníků se u fyzických osob zapisuje jméno, příjmení, bydliště, rodné číslo, datum narození, případně sídlo. U právnických osob se zde zapisuje obchodní firma nebo název, sídlo a identifikační číslo.

#### c) insolvenční spisy.

Insolvenční spis je specifickým druhem soudního spisu, jehož součástí jsou veškerá rozhodnutí insolvenčního soudu i veškerá podání, jež se vkládají do soudního spisu vedeného ohledně jednotlivého dlužníka. V této části je insolvenční rejstřík v podstatě elektronickou kopií insolvenčního spisu vedenou soudem. Insolvenční spis (i v rejstříku) je vnitřně členěn na několik oddílů. V oddílu A najdeme podání a rozhodnutí z úvodních fází řízení do prohlášení úpadku dlužníka, příp. jiného skončení řízení. Oddíl B je pak tvořen obdobně, avšak v řízení po úpadku. V oddílu C najdeme věci týkající se incidenčních sporů, v oddílu D pak ostatní záležitosti. Oddíl P je celý věnován přihláškám věřitelů a jejich nakládání s nimi.<sup>89</sup>

---

<sup>89</sup> LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6. s. 140-145.



#### 4.5.2 Incidenční spory

Incidenční spory jsou soudní spory vyvolané insolvenčním řízením a projednávané v jeho rámci, které mají na další průběh insolvenčního řízení nezřídka významný vliv. Nejčastěji<sup>90</sup> jsou to spory o pravost, výši nebo pořadí (zajištěná nebo nezajištěná) přihlášených pohledávek, Dále pak spory o vyloučení věci, práva nebo pohledávky z majetkové podstaty, spory na základě odpůrčí žaloby nebo spory o neplatnost a neúčinnost právních úkonů nebo platnost smluv. Incidenční spor se zahajuje podáním žaloby, kterou podává zejména věřitel (jehož nevykonatelná pohledávka byla insolvenčním správcem, dlužníkem či jiným věřitelem na přezkumném jednání popřena), insolvenční správce (který popřel vykonatelnou pohledávku věřitele nebo žaluje neplatnost a neúčinnost některých právních úkonů dlužníka směřujících především ke zkrácení možností uspokojení věřitelů), dlužník (popřel vykonatelnou pohledávku věřitele), příp. jiná osoba (jejíž majetek byl neoprávněně zahrnut do majetkové podstaty dlužníka). V incidenčních sporech rozhoduje soud meritorně pouze rozsudkem.<sup>91</sup>

#### 4.5.3 Majetková podstata

Dle § 2 písm. e) IZ majetkovou podstatu tvoří majetek, který je určen k uspokojení dlužnických věřitelů. Jedná se zpravidla o majetek, který dlužníkovi patřil ke dni zahájení insolvenčního řízení a který v jeho průběhu nabyt. Zejména pro oddlužení je významné, že její součástí je také dlužníková mzda nebo plat a dále také příjmy ze starobního či invalidního důchodu, dávky nemocenského pojištění, peněžitá pomoc v mateřství, rodičovský příspěvek, podpora v nezaměstnanosti, příjmy z darovacích smluv a mnohé další, a to v rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Nově dle novely o.s.ř. zde patří také odměna ze smlouvy o provedení práce.

Zjišťování majetkové podstaty provádí zejména insolvenční správce za asistence dlužníka a insolvenčního soudu. Insolvenční správce rovněž obligatorně podává soudu soupis majetkové podstaty. Insolvenční správce či znalec provedou její ocenění. V rozsahu, v němž bylo dlužníkovi omezeno dispoziční oprávnění, nakládá s majetkovou podstatou insolvenční

---

<sup>90</sup> Možných druhů insolvenčních sporů je celá řada, z důvodu jejich menšího významu pro účely této práce jsou uvedeny jen ty v praxi nejvíce vyskytované.

<sup>91</sup> § 159, § 198, § 199, § 200, § 225 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

správce. Ten ji také musí náležitě spravovat.<sup>92</sup> Ve většině případů pak dochází k prodeji a zpeněžení majetkové podstaty, jakožto hlavního prostředku k uspokojení pohledávek věřitelů.

## 4.6 Institut oddlužení

Jak již bylo uvedeno, oddlužení nebo též lidověji osobní bankrot<sup>93</sup> je jeden ze sanačních způsobů řešení úpadku dlužníka zaměřený zejména na fyzické osoby, a to především pro nepodnikatele. Nic ovšem nebrání v oddlužení ani nepodnikající právnické osobě, i když tato skupina osob není příliš četná.

### 4.6.1 Princip a výhody oddlužení

Při oddlužení mírně ustupuje do pozadí zásada co nejvyššího uspokojení věřitelů, „*nýbrž cílem je umožnit dlužníkovi, splňuje-li pro to všechny zákonné předpoklady, aby se oddlužil – osvobodil od dluhů a znovu bez dluhů zapojil do ekonomického života. Jednou z podmínek přitom je, že dlužník k oddlužení musí přistupovat poctivě.*“<sup>94</sup> Dochází zde zejména k posílení sociálního hlediska na úkor ekonomických aspektů, které ustupují mírně do pozadí. Dle názorů některých odborníků pak dokonce sociální aspekt převažuje: „*Oddlužení je jedním z nových nástrojů insolvenčního práva, jehož podstata byla v zásadě převzata z práva německého a jehož účel je spíše sociální než ekonomický... Tento cíl byl ostatně deklarován v průběhu přípravy zákona, když se neustále hovořilo o „spotřebitelském konkurzu“, „předlužení domácností“ apod.*“<sup>95</sup> Zavedením tohoto institutu tak stát napomáhá řešení složitých situací nejen dlužníků, ale i jeho celé rodiny. Oddlužení reaguje zejména na společenskou situaci velkého tempa zadlužování spotřebitelů a s tím souvisejících problémů.

Jednu z hlavních výhod institutu oddlužení lze spatřovat v ochraně před výkonem exekuce (tzv. „že k nim již nezajde exekutor“), případně ochranou i před jinými způsoby vymáhání pohledávek a také zastavení nárůstu úroků ke dni prohlášení úpadku. Většina dlužníků však do oddlužení vstupuje především s vidinou, že se díky tomuto institutu zbaví svých dluhů prostřednictvím plnění ze svých příjmů ve splátkovém kalendáři po dobu pěti let.

<sup>92</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 139-155.

<sup>93</sup> Tento pojem však nemá oporu v zákoně a nejedná se o přesné vyjádření situace.

<sup>94</sup> srov. usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 NSČR 32/2011-B-37.

<sup>95</sup> HAVEL, Bohumil. Oddlužení – zbraň nebo hrozba? *Právní rozhledy*. 2007, roč. 15, č. 2, s. 50-55.

Tato možnost je ulehčena především tím, že po dobu trvání oddlužení je potřeba splatit minimálně 30 % pohledávek přihlášených věřitelů, kdy od placení zbytků dluhů po skončení oddlužení mohou být dlužníci při jeho hladkém průběhu osvobozeni. Právě v tomto se dá spatřovat určité narušení zásady *pacta sunt servanda*, jelikož dlužníci často nesplní to, čeho se ve smlouvě s věřitelem zavázali. Je zde tedy teoretická možnost, že dlužníci nebudou muset uhradit až 70 % svých závazků, případně pokud se některý z jejich věřitelů zapomene přihlásit ve stanovené lhůtě 30 dní, nebudou muset dlužníci hradit ani tyto své závazky.<sup>96</sup> Jistou nevýhodu představuje pouze skutečnost, že v průběhu oddlužení nemohou dlužníkovi vzniknout nové dluhy, v opačném případě se vystavuje značnému riziku, že oddlužení bude zrušeno.

#### 4.6.2 Průběh oddlužení

Jak již bylo uvedeno dříve, insolvenční řízení i v tomto případě začíná podáním návrhu. Jedná se však o návrh na povolení oddlužení spojený s insolvenčním návrhem podávaný na jednotném formuláři se stanovenými náležitostmi, a který je bezplatně veřejně zpřístupněn Ministerstvem spravedlnosti na internetových stránkách.<sup>97</sup> Pokud na dlužníka podala insolvenční návrh jiná osoba, musí dlužníka soud poučit o možnosti ve lhůtě 30 dní podat návrh na povolení oddlužení. Návrh musí splňovat shora uvedené náležitosti, případně musí být doplněn na výzvu soudu. Aktivně legitimována k podání návrhu na povolení oddlužení je dle § 389 IZ a) právnická osoba, která podle zákona není považována za podnikatele a současně nemá dluhy z podnikání, nebo b) fyzická osoba, která nemá dluhy z podnikání. Dluh z podnikání však není překážkou, zejména pokud s tím daný věřitel souhlasí nebo jde o pohledávku zajištěného věřitele.

Pokud jsou splněny všechny zákonné podmínky návrhu na povolení oddlužení i návrhu insolvenčního, prohlásí soud na dlužníka úpadek a současně rozhodne o povolení jeho řešení oddlužením. Povolení oddlužení je ovšem pouze určitý mezistupeň před rozhodnutím o schválení oddlužení a zvolením jeho formy realizace. Rozhodnutí o povolení oddlužení je čistě v rukou insolvenčního soudu a věřitelé do něj nemají právo zasahovat, ani prostřednictvím možnosti odvolání. Jako určitou kompenzaci tohoto nabízí zákon věřitelům právo, nikoliv však povinnost, rozhodnout o způsobu realizace oddlužení. Dle insolvenčního zákona je oddlužení možné řešit buď plněním splátkového kalendáře, nebo zpeněžením

---

<sup>96</sup> ŠKVÁRA, Miroslav. *Finanční gramotnost*. Praha: M. Škvára, 2011, 219 s. ISBN 978-80-904823-0-2. s. 147.

<sup>97</sup> Viz <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

majetkové podstaty dlužníka. Dlužník sice v návrhu na povolení oddlužení může uvést preferovaný způsob řešení svého oddlužení, konečné slovo však mají v této otázce věřitelé hlasováním na první schůzi věřitelů, potažmo insolvenční soud, pokud se věřitelé aktivně neúčastní.

Soud v uvedeném usnesení rovněž ustanoví insolvenčního správce, vyzve věřitele dlužníka k přihlášení svých pohledávek do řízení ve lhůtě 30 dní a nařídí přezkumné jednání k jejich přezkoumání a následně svolá první schůzi věřitelů. Insolvenční správce poté přezkoumá všechny přihlášené pohledávky a na přezkumném jednání může kteroukoliv z nich popřít co do pravosti, výše nebo pořadí. Pohledávku nezajištěného věřitele může popřít rovněž sám dlužník. Pohledávky mohou případně popírat i sami věřitelé navzájem. Na následné schůzi věřitelů se potom především rozhoduje o schválení či neschválení oddlužení a způsobu jeho provedení. Dle § 405 IZ soud oddlužení neschválí, jestliže v průběhu insolvenčního řízení vyšly najevo skutečnosti, které by jinak odůvodňovaly odmítnutí nebo zamítnutí návrhu na povolení oddlužení. Jedná se zejména o okolnosti, podle kterých lze předpokládat, že oddlužením je sledován nepoctivý záměr dlužníka<sup>98</sup> nebo že hodnota plnění, které by při oddlužení obdrželi nezajištění věřitelé, bude nižší než 30 % jejich pohledávek, případně také v případech, kdy dosavadní výsledky řízení dokládají lehkomyšlný nebo nedbalý přístup dlužníka k plnění povinností (nespolupracuje se soudem či insolvenčním správcem, nedostaví se na výzvu k soudu apod.).

Rozhodnutí o schválení oddlužení je svým způsobem uzavření předrealizační fáze rozhodování o oddlužení a následně se přistupuje k výběru formy realizace splátkovým kalendářem nebo zpeněžením majetkové podstaty. O té mohou hlasovat nezajištění věřitelé osobně na schůzi věřitelů nebo distančně mimo schůzi prostřednictvím hlasovací lístku doručeného soudu. Věřitelé ovšem nejsou v drtivé většině případů aktivní, a tak rozhodování o způsobu provedení oddlužení připadá do rukou soudu.<sup>99</sup> Zpeněžení majetkové podstaty je způsob oddlužení formou jednorázového vyrovnání pohledávek věřitelů ze zdrojů stávajících aktiv dlužníka.<sup>100</sup> Postupuje se při něm jako při již popisovaném zpeněžení majetkové podstaty v konkursu. Zpeněží se však pouze majetek dlužníka, který je uveden v rozhodnutí soudu na základě insolvenčním správcem sestaveného soupisu majetkové podstaty. Výhodou

---

<sup>98</sup> Podle dřívější právní úpravy se jednalo především o situace, kdy byl dlužník v posledních 5 letech odsouzen za majetkový trestný čin.

<sup>99</sup> CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. ISBN 978-802-1060-388. s. 155-166.

<sup>100</sup> KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxi, 1100 s. ISBN 978-80-7400-320-2. s. 888.

tohoto způsobu je tedy to, že se již nebude zpeněžovat majetek, který dlužník nabude v průběhu trvání oddlužení, tedy ani jeho příjmy, což je zásadní rozdíl proti řešení úpadku konkursem. Další již naznačená výhoda spočívá v zachování dlužnických příjmů v plné výši i v průběhu trvání oddlužení.<sup>101</sup> V případě oddlužení plněním splátkového kalendáře, jakožto zcela převládajícího způsobu oddlužení, se dlužník zavazuje, že bude po dobu 5 let (případně i méně, pokud již bude dosaženo splacení 100 % přihlášených pohledávek) měsíčně splácet věřitelům ze svých příjmů (nejčastěji mzdy, důchodu či příjmů nahrazující mzdu) částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky.<sup>102</sup> Dlužník si může v návrhu na povolení oddlužení také požádat o stanovení nižších než zákonných splátek. O tomto dílčím návrhu je rovněž rozhodováno na schůzi věřitelů, pro vyhovění musí být ovšem splněna podmínka splacení minimálně 50 % pohledávek nezajištěných věřitelů v průběhu trvání oddlužení. Částka plynoucí z dlužnických příjmů je každý měsíc insolvenčním správcem rozvržena mezi nezajištěné věřitele podle poměru jejich pohledávek. Výhoda tohoto způsobu je v tom, že dlužníkovi zůstává všechen majetek a věřitelé se uspokojují teprve z jeho budoucích příjmů. Zajištění věřitelé se v oddlužení uspokojují pouze ze zpeněžení zajištěného majetku odděleně od nezajištěných věřitelů. Dispoziční oprávnění v nakládání s majetkem (kromě zajištěného) při splátkovém kalendáři zůstává dlužníkovi.

Po dobu trvání oddlužení vykonává nad počínáním dlužníka dohled insolvenční správce a podává o tom informace soudu a věřitelskému výboru. Dlužník musí správci poskytovat přiměřenou součinnost a v případě oddlužení splátkovým kalendářem vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost, příp. o získání příjmů usilovat, nezatajovat žádný z příjmů, oznamovat změny svého bydliště a příjmů a nepřijímat na sebe nové závazky, které by nebyl schopen splnit. Pokud dlužník tyto své povinnosti neplní nebo se ukáže, že podstatnou část splátkového kalendáře nebude možné splnit, příp. soud zjistí nepoctivý záměr dlužníka, soud oddlužení zruší a rozhodne o způsobu řešení úpadku konkursem.

Pokud dlužník všechny své povinnosti dodržel a byl-li již zpeněžen stanovený majetek (v případě oddlužení zpeněžením majetkové podstaty) nebo po uplynutí 5 let, příp. i méně bylo-li zapláceno 100 % pohledávek (v případě oddlužení plněním splátkového kalendáře), rozhodne insolvenční soud o splnění oddlužení. Toto usnesení vydá insolvenční soud bez

---

<sup>101</sup> HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. ISBN 978-80-7400-459-9. s. 213-217.

<sup>102</sup> Přesný výpočet viz: <http://insolvenčni-zakon.justice.cz/kalkukator-splatek.html>.

ohledu na skutečnost, zda byly pohledávky nezajištěných věřitelů uspokojeny v rozsahu nejméně 30 %. Současně soud rozhodne o výši odměny insolvenčního správce a zproští jej funkce. Jak již bylo uvedeno dříve, pokud dlužník plnil řádně a včas všechny své povinnosti na něj kladené, rozhodne soud, pokud ho o to dlužník sám požádá, o osvobození dlužníka od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení v rozsahu, v jakém nebyly uspokojeny. Osvobození se v takovém případě vztahuje i na věřitele, kteří se do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak mohli učinit a na ty, k jejichž pohledávkám se nepřihlíželo. Osvobození se naopak nevztahuje na tresty a sankce, které byly dlužníkovy za úmyslný trestný čin uloženy v trestním řízení, pohledávky na náhradu škody a také pohledávky zajištěného věřitele, který po schválení oddlužení nepožádal o zpeněžení zajištěného majetku. Osvobodit může soud i dlužníka, který zaplatil nezajištěným věřitelům i méně než 30 % jejich pohledávek, pokud dlužník standardně plnil své povinnosti a stalo se tak na základě okolností, které nemohl očekávat a nezavinil.<sup>103</sup>

#### **4.6.3 Nedávné změny v právní úpravě oddlužení**

Tzv. revizní novelou, tedy zákonem č. 294/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „revizní novela IZ“) účinnou od 1. 1. 2014 reagoval zákonodárce na prvních několik let aplikace insolvenčního zákona a problémy s tímto spjaté. Oddlužení se dotkly především tři zásadní změny co do rozšíření okruhu osob s aktivní legitimací k podání návrhů na povolení oddlužení, možnosti podat společný návrh manželů na povolení oddlužení a zrušení demonstrativního výčtu skutečností svědčících o nepoctivém záměru dlužníka.

Revizní novela IZ tak zásadně rozšířila okruh osob s aktivní legitimací nacházejících se v úpadkové situaci s možností úspěšného schválení oddlužení v § 389 odst. 2 písm. a) IZ tak, že dluh z podnikání nebrání řešení dlužníkovy úpadku oddlužením, jestliže s tím souhlasí věřitel, o jehož pohledávku jde. Touto změnou měl zákonodárce v úmyslu pouze uzákonit dosavadní judikatorní praxi Nejvyššího soudu a přenést aktivní roli při rozhodování o povolení oddlužení podnikatelského subjektu do rukou jeho věřitelů.<sup>104</sup> Některé, zejména vrchní soudy, však tuto novelizaci pojaly velmi široce a přiklánějí se k takové interpretaci

<sup>103</sup> § 413 - § 416 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)

<sup>104</sup> Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 294/2013 Sb. insolvenční zákon, 117 s. [cit. 2015-10-10]. Dostupné z: [http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=450018&id\\_dokumenty=1678743](http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1678743).

zákona, která akcentuje povinnost věřitele bděle hájit svá práva a v případě uspokojení podnikatelských závazků v oddlužení uplatnit nesouhlas námitkou u soudu.<sup>105</sup> Vrchní soud v Praze ve svém usnesení<sup>106</sup> dokonce konstatoval, že věřitelé mohou svůj souhlas vyjádřit v souvislosti s podáním návrhu na oddlužení nebo při projednávání tohoto návrhu a pokud se tak nestane, soud při vzniku zákonné fikce souhlasu nemá možnost řešení úpadku korigovat a rozhodovat o neschválení z důvodu podnikatelských závazků. Pokud takovýto nesouhlas věřitelé aktivně soudu nedodají či jej nevyjádří na schůzi věřitelů, dovozuje se jejich konkludentní souhlas s oddlužením dlužníka. Nejvyšší soud ovšem ve svých judikatorních názorech, na které měl být podle zákonodárce při tvorbě novelizace brán zřetel, zastává názor, že dluhy z podnikání dlužníku zásadně brání v řešení úpadku oddlužením a u dlužníka pouze akceptuje, pokud věřitel nenamítne ničeho proti navrženému způsobu řešení úpadku dlužníka, tedy že doloží jeho aktivní souhlas.<sup>107</sup> Některé soudy tak sice přistoupily na názor vrchních soudů, ovšem dlužníkovi uloží na počátku insolvenčního řízení povinnost uhradit zálohu 50.000,- Kč na případný náklad insolvenčního řízení, pokud by na schůzi věřitelů bylo věřiteli rozhodnuto o neschválení oddlužení. Novelizace tak v této problematice spíše vyvolala řadu otázek a odlišnost rozhodovací praxe napříč jednotlivými soudy.<sup>108</sup>

Od ledna 2014 je také v insolvenčním zákoně včleněna úprava společného návrhu manželů na povolení oddlužení. Manželé tak nově mohou podávat svůj návrh na jediném formuláři a bude se k nim vést pouze jedno společné řízení a jeden soudní spis. Dle předcházející praxe musel každý z manželů podat svůj návrh zvlášť a na každého se vedlo samostatné řízení, které až následně bylo soudem spojováno v jediné. Z tohoto stavu však plynulo značné množství problémů, např. přihlašování duplicitních pohledávek za oběma manžely nebo účinků osvobození vůči druhému z manželů, které se snažila alespoň částečně vyřešit judikatura soudů. Dlužníci-manželé tak nově mají postavení nerozlučných společníků a zároveň musí prohlásit, že veškerý jejich majetek se pro účely oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považuje za majetek ve společném jmění manželů.

Poslední, o něco méně důležitou, změnou je vypuštění demonstrativního výčtu skutečností svědčících o nepoctivém záměru dlužníka z ustanovení § 395 IZ, a to z důvodu, že zákonodárce byl přesvědčen o nepotřebnosti a nadbytečnosti takovéhoho ustanovení. Nově

---

<sup>105</sup> srov. s usnesením Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 1. 2014, č. j. 1 VSOL 1197/2013-A-18.

<sup>106</sup> Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 6. 2014, č. j. 1 VSPH 1211/2014-A-17.

<sup>107</sup> srov. s usnesením Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 4. 2009, č. j. 29 NSČR 3/2009-A-59.

<sup>108</sup> PLEVA, Vítězslav. *Závazky z podnikání: Je dlužník povinen zajistit si souhlas věřitelů v případě oddlužení?* [online]. epravo.cz. 4. 8. 2014. [cit. 2015-10-10]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zavazky-z-podnikani-je-dluznik-povinen-zajistit-si-souhlas-veritelu-v-pripade-oddluzeni-94828.html>

je tak pouze na úvaze soudu posoudit u každého jednotlivého případu zvlášť, zda konkrétní okolnosti naplňují definice nepoctivého záměru dlužníka.<sup>109</sup>

---

<sup>109</sup> Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 294/2013 Sb. insolvenční zákon, 117 s. [cit. 2015-10-10]. Dostupné z: [http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=450018&id\\_dokumenty=1678743](http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1678743).



## Praktická část

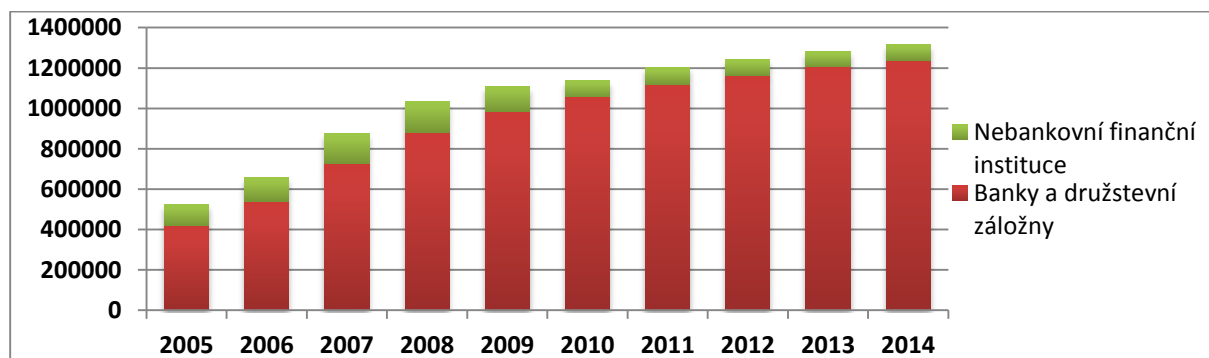
### 5 Zadluženost domácností v ČR a její vývoj

Míra zadlužování domácností a firem a vývoj počtu podaných insolvenčních návrhů jsou do jisté míry spojenými nádobami a toto srovnání bude také náplní následujících kapitol. Jelikož je tématem této práce primárně institut oddlužení, bude se tato práce problematikou zadlužování zabývat pouze v rámci půjčování financí domácnostem a nikoliv např. právnickým osobám.

Jak již bylo zmíněno výše, k prvnímu rozvoji klasických úvěrových produktů u nás došlo až počátkem 90. let minulého století spolu se změnou politického režimu. Z života provázející neustálé zadlužování se tak stal určitý trend moderní doby. Pomocí konkrétních údajů a statistických dat se dále práce bude zabývat tím, jak závažným problémem je zadlužení pro české domácnosti.

Z níže uvedeného grafu č. 1 vyplývá, že zadluženost domácností k 31. 12. 2014 činila 1 315,2 mld. Kč (tedy celková hodnota úvěrů poskytnutých domácnostem u bankovních i nebankovních institucí). Rozpočteno na přibližný počet domácností (v roce 2011 bylo v České republice 4 375 tis. hospodařících domácností)<sup>110</sup> tedy vychází, že každá průměrná domácnost nyní dluží asi 300 617,- Kč. Vzhledem pak ke skutečnosti, že domácnost dnes průměrně tvoří pouze asi 2,3 osoby<sup>111</sup>, dluží každý obyvatel České republiky v průměru asi 131 000,- Kč, a to navíc mimo svých případných závazků z podnikatelských aktivit.

**Graf č. 1: Vývoj zadluženosti domácností dle struktury poskytovatele úvěru (v mil. Kč)**



Zdroj: statistické údaje České národní banky; zpracování vlastní

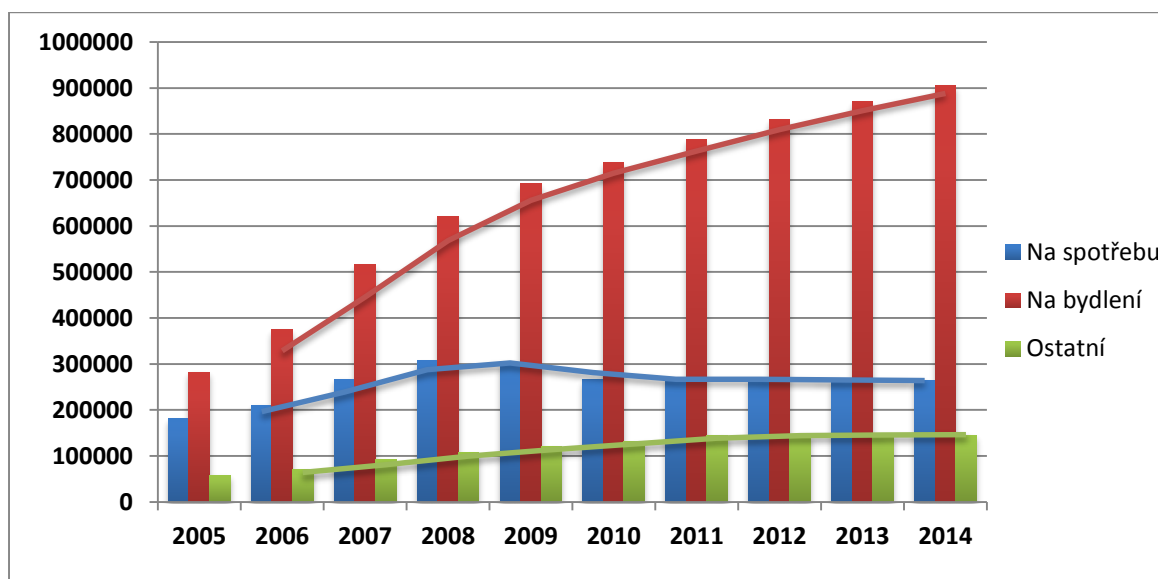
<sup>110</sup> ŠKRABAL, Josef. *Jaké je složení domácností v ČR?* [online]. Český statistický úřad. 7. 3. 2013. [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/czso/jake\\_je\\_slozeni\\_domacnosti\\_v\\_cr20130307](https://www.czso.cz/csu/czso/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307)

<sup>111</sup> ŠKRABAL, Josef. *Jaké je složení domácností v ČR?* [online]. Český statistický úřad. 7. 3. 2013. [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/czso/jake\\_je\\_slozeni\\_domacnosti\\_v\\_cr20130307](https://www.czso.cz/csu/czso/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307)

Z uvedeného grafu č. 1 lze také vypočítat souvislý trend neustálého růstu zadluženosti domácností v ČR, když jen za posledních 10 let se tento objem zvýšil více než 2,5 krát. Určitou malou roli v tomto statistickém údaji hraje samozřejmě i inflace, přednějšími příčinami však bylo zejména poměrně razantní snižování úrokové míry a tím pádem mnohem větší atraktivita úvěrů a rostoucí počet institucí, které jsou ochotny lidem půjčit. Zadluženost domácností pak nejvíce stoupala v období hospodářské konjunktury mezi lety 2006 až 2008. Právě mezi lety 2008 a 2009 se začaly i u nás projevovat dopady celosvětové hospodářské recese, ve společnosti se začala šířit atmosféra strachu z dalšího vývoje, firmy začaly propouštět své zaměstnance a lidé tak teoreticky měli být motivováni ke snižování své spotřeby. Mnoho spotřebitelů si však snadno navyklo na určitý životní standard a spolu s obecně nízkou finanční gramotností obyvatel v ČR, jejich neochotou tvořit si finanční rezervy a častým dluhovým zatížením ještě z dob hospodářského růstu tak pravděpodobně při prvních náznacích recese vznikly základy pro pozdější boom insolvenčních návrhů těchto spotřebitelů spojených s návrhy na povolení oddlužení. Právě za podobných podmínek se mnoho obyvatel dostalo do tzv. dluhové spirály a začalo tzv. vytloukat klín klínem, tedy že na splacení dřívějších dluhů si brali úvěry nové.

Pokud se podíváme na rozložení úvěrů dle jejich poskytovatele, zjistíme, že drtivá většina je stále poskytována bankou či družstevní záložnou, tedy institucemi pod dohledem České národní banky. V roce 2014 již poskytnuté úvěry od nebankovních společností činily pouze necelých 6 % celkové sumy všech úvěrů. Možné příčiny tohoto stavu bychom mohli hledat pod zvýšenou nedůvěrou lidí k takovýmto nebankovním společnostem i dostupností bankovních produktů širšímu spektru zákazníků. Od roku 2009 lze tedy pozorovat trend prakticky stále nižšího využívání půjček nebankovních společností, což lze hodnotit pozitivně, jelikož produkty poskytované těmito společnostmi se ve většině případů vyznačují značně vyššími úrokovými sazbami než u bank, čímž se vyvažuje nižší bonita zákazníků. Tito, již tak ne příliš majetní klienti společností, se pak často se splácením úvěrů dostávají do potíží, které nezřídka končí právě podáním insolvenčního návrhu, ať již ze strany dlužníka nebo věřitele.

**Graf č. 2: Zadluženost domácností dle účelu poskytnutého úvěru (v mil. Kč)**



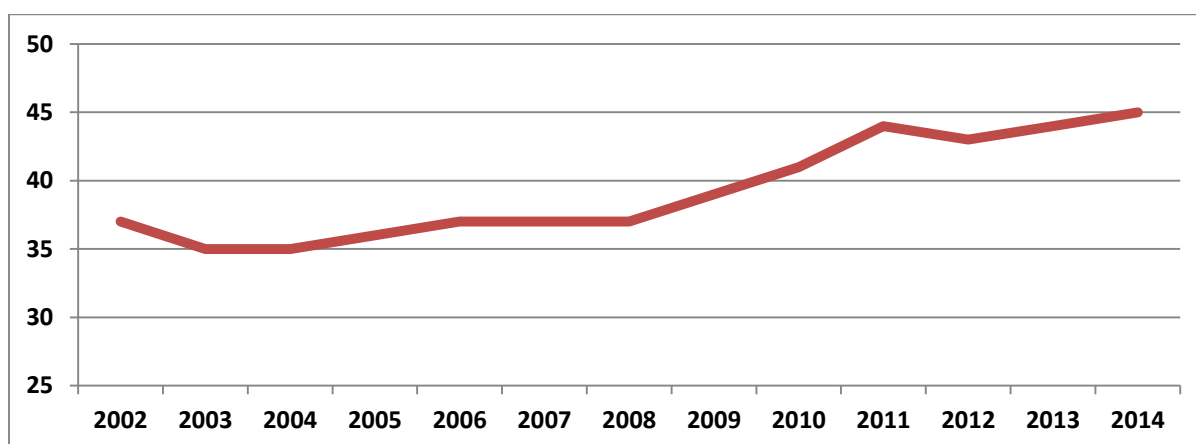
Zdroj: statistické údaje České národní banky; zpracování vlastní

Z grafu č. 2 lze pozorovat, že úvěry poskytnuté domácnostem lze strukturovat do tří složek. Rozlišujeme tedy úvěry na spotřebu, úvěry na bydlení a ostatní úvěry. Na uvedeném grafu lze vidět, že zcela dominantní jsou svým objemem úvěry na bydlení, jejichž převaha se navíc každým rokem ještě zvyšuje. V roce 2014 tento typ úvěru tvořil většinu 69 % (906 miliard Kč), úvěry na spotřebu 20 % (264 miliard Kč) a ostatní úvěry zbývajících 11 % (146 miliard Kč). Právě úvěry na bydlení, ve většině případů hypoteční úvěry, dle mnohých názorů stály za vznikem celosvětové ekonomické krize a lze se také domnívat, že neschopnosti splácet tyto úvěry často vede k rozběhnutí již dříve zmíněné tzv. dluhové spirály. Objem poskytnutých úvěrů na spotřebu či ostatních úvěrů naopak v poslední době stagnuje či spíše mírně klesá.

V roce 2014 působilo na českém trhu 45 bankovních institucí, což je oproti 35 bankám v roce 2003 nárůst o 29 %.<sup>112</sup> Konkrétní průběžný vývoj počtu bankovních institucí lze pak vidět na grafu č. 3. S tímto poměrně znatelným rozvojem počtu bankovních institucí je spojena stále větší nabídka jejich úvěrových produktů. Tento boj o zákazníka se pak promítá do snižování úrokových sazeb a poskytování úvěrů čím dál širšímu okruhu osob. Úvěry jsou tak i bankami poskytovány některým méně bonitním klientům, u nichž je vyšší riziko, že se dostanou do problémů s jejich splácením a v konečném důsledku do platební neschopnosti.

<sup>112</sup> ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2014* [online]. 2015. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: [https://www.cnb.cz/cs/dohled\\_financi\\_trh/souhrnne\\_informace\\_fin\\_trhy/zpravy\\_o\\_vykonu\\_dohledu/](https://www.cnb.cz/cs/dohled_financi_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/)

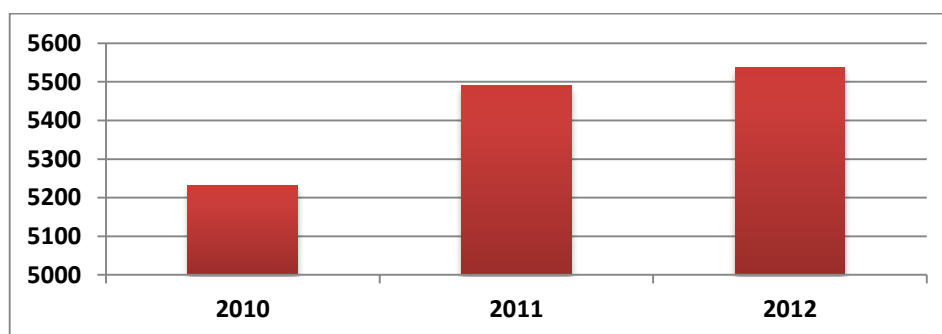
**Graf č. 3: Vývoj počtu bankovních institucí**



Zdroj: statistické údaje České národní banky; zpracování vlastní

Uvedená tvrzení pak také potvrzují statistické údaje zachycené v grafu č. 4, ze kterého vidíme, že mezi lety 2010 až 2012 se každoročně zvyšoval počet subjektů, u kterých byl evidován některý z úvěrových produktů, ať již u bankovní nebo nebankovní instituce. V roce 2012 tak již bylo touto formou zadlužených 5 536 000 fyzických či právnických osob v ČR.

**Graf č. 4: Vývoj počtu subjektů, u kterých je evidován úvěrový produkt (v tisících)**



Zdroj: Kislingerová, 2013; zpracování vlastní

Z průzkumu realizovaného společností Raiffeisen stavební spořitelna a.s. v roce 2014 pak vyplynulo, že již téměř tři čtvrtiny obyvatel (72,5 %) minimálně jednou v životě využily některého z úvěrových produktů. Mimo jiné z výzkumu rovněž vyplynulo, že asi polovina lidí při výběru vhodného úvěru nesrovnává nabídky jednotlivých poskytovatelů a naprostá většina si ani nepamatuje podstatné náležitosti sjednaného úvěru jako je úroková sazba či RPSN (neznalo 93 % dotázaných).<sup>113</sup> I v těchto zjištěních tak můžeme nalézt jisté náznaky nízké finanční gramotnosti obyvatel a možný počátek jejich problémů splácet své závazky.

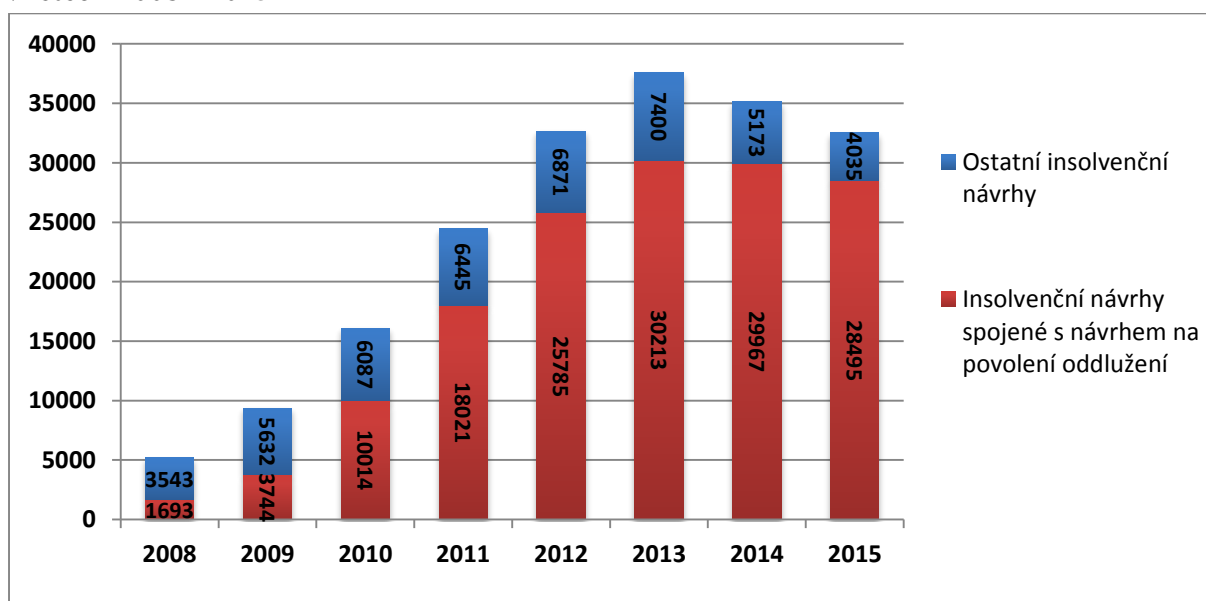
<sup>113</sup> JECHOVÁ, Jitka. *Tři čtvrtiny Čechů si už alespoň jednou vzaly úvěr, jeho podmínky ale neznají* [online]. Raiffeisen stavební spořitelna a.s. 15. 9. 2014. [cit. 2015-12-05]. Dostupné z: <https://www.rsts.cz/tri-ctvrtiny-cechu-si-uz-alespon-jednou-vzaly-uver-jeho-podminky-ale-neznaji/>

## 6 Insolvenční řízení v České republice v praxi

### 6.1 Vývoj insolvenčních řízení od doby účinnosti insolvenčního zákona

V České republice byl insolvenční zákon schválen v roce 2006, v účinnost však vstoupil až od 1. 1. 2008. Takto dlouhá legisvakantní lhůta sloužila především k tomu, aby se odborná i laická veřejnost mohla stihnout seznámit s poměrně revoluční změnou úpadkového práva u nás. I přes tuto skutečnost však byl první rok účinnosti zákona, tedy rok 2008, rokem ve znamení seznamování se s insolvenčním zákonem, jeho pravidly a možnostmi a stejně tak i s institutem oddlužení. Právě i z uvedených důvodů tak bylo za celý rok podáno pouze 5 236 insolvenčních návrhů a z toho jen 1 693 z nich bylo spojeno s návrhem na povolení oddlužení. Ve světle dalšího vývoje podaných návrhů v následujících letech uvedených v grafu č. 5 se tak jednalo o téměř zanedbatelný počet. V navazujících letech 2009 a 2010 docházelo ke skokovému nárůstu insolvenčních návrhů téměř o dvojnásobek. V tomto období se v České republice již začaly plně projevovat dopady celosvětové hospodářské krize, což zcela jistě mělo na uvedené údaje značný vliv. Velký dopad měla tato krize i na spotřebitele, když počet návrhů na povolení oddlužení stoupl mezi lety 2009 a 2010 téměř 2,7 krát na 10 014 návrhů. V navazujícím roce 2011 pak byl zaznamenán růst návrhů na povolení oddlužení o 80 %.

**Graf č. 5: Vývoj počtu podaných insolvenčních návrhů a návrhů na povolení oddlužení v letech 2008 - 2015<sup>114</sup>**



Zdroj: statistické údaje Ministerstva spravedlnosti ČR a Creditreform; zpracování vlastní

<sup>114</sup> Za rok 2015 nebyl v době zpracování této práce k dispozici údaj o přesném rozdělení počtu samostatných insolvenčních návrhů a insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení.

Celkový počet podaných insolvenčních návrhů, jak lze vidět v tabulce č. 1, dosáhl svého prozatímního vrcholu v roce 2013, ve kterém jich soudy obdržely dohromady 37 613. Oproti roku 2008, kdy byla aplikace insolvenčního zákona v počátcích, tak došlo k více než sedminásobnému nárůstu. Počet návrhů na povolení oddlužení vzrostl téměř osmnáctinásobně až na hodnotu 30 213. Celá tato situace je do značné míry provázána právě s již zmíněnou rostoucí zadlužeností českých domácností, kdy institut oddlužení je vnímán jako určité krajní východisko při nezvládnutelnosti míry zadlužení jednotlivců. Rychle se zvyšující počet návrhů v prvních letech účinnosti insolvenčního zákona může být rovněž do jisté míry zapříčiněn situací, kdy dříve platný zákon o konkurzu a vyrovnání neumožňoval zejména spotřebitelům využití institutu osobního bankrotu a nemožnost řešení své platební neschopnosti se v českých domácnostech za tu dobu kumulovala a až s účinností insolvenčního zákona přišlo pro řadu spotřebitelů v tomto ohledu jisté vysvobození.

**Tabulka č. 1: Statistika podaných insolvenčních návrhů mezi roky 2008 - 2015**

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
<b>Celkový počet</b>	5 236	9 396	16 101	24 466	32 656	37 613	35 140	32 530
<b>Meziroční změna (v %)</b>	--	+ 79,4	+ 71,4	+ 52,0	+ 33,5	+ 15,2	- 6,6	- 7,4

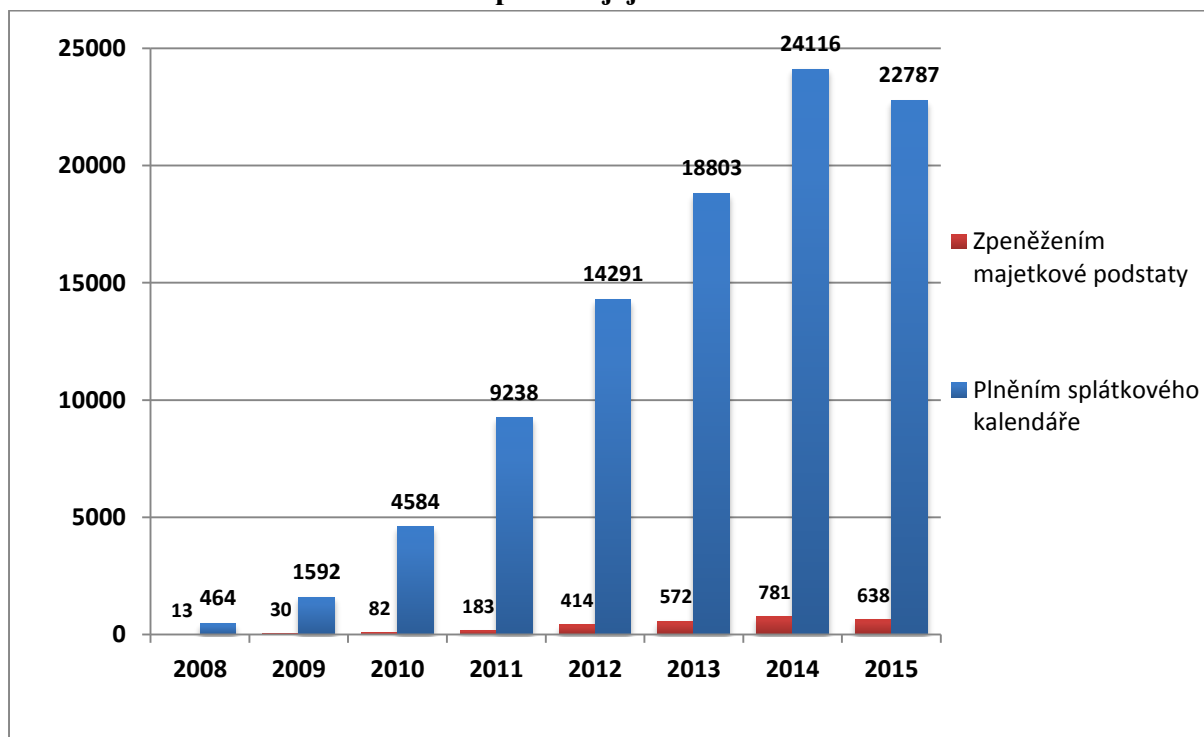
Zdroj: statistické údaje Ministerstva spravedlnosti ČR a Creditreform; zpracování vlastní

V roce 2014 nastal sice zdánlivě poprvé pokles v počtu podaných návrhů, konkrétně o 2 473 oproti rekordnímu roku 2013, celá situace však byla způsobena novelizací insolvenčního zákona účinnou od 1. 1. 2014. Statistické údaje byly totiž do značné míry zkresleny tím, že manželé od zmíněného roku podávají společný insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení pouze na jednom formuláři a nikoliv jako před novelizací, kdy byli nuceni podávat každý z nich návrh samostatně. Místo dříve vykázaných dvou insolvenčních řízení se tak nově ve statistikách u manželů zahajuje řízení jediné. S ohledem pak na skutečnost, že společné návrhy manželů na povolení oddlužení tvoří nezanedbatelnou část z celkového počtu podaných návrhů (dle statistických údajů počtu návrhů např. senátu 65 INS Krajského soudu v Praze přibližně 15 %) <sup>115</sup>, došlo reálně při zanechání stejných podmínek k nárůstu podaných insolvenčních návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení. Celkový počet insolvenčních návrhů tak sice meziročně klesl asi o 6,5 % na číslo 35 140, vzhledem ke zmíněné legislativní změně se však spíše jednalo o nárůst počtu

<sup>115</sup> V roce 2015 bylo tomuto senátu Krajského soudu v Praze přiděleno celkem 336 insolvenčních návrhů. Z tohoto celkového počtu tvořily insolvenční návrhy spojené se společným návrhem manželů na povolení oddlužení 48 z nich. Jedná se tak asi o 14,3 % všech podaných insolvenčních návrhů.

insolvenčních návrhů asi o 8 %. Reálně však v roce 2014 došlo ke snížení počtu ostatních insolvenčních návrhů, tedy návrhů nespojených s návrhem na povolení oddlužení – věřitelských návrhů, návrhů na prohlášení konkursu či reorganizace nebo návrhů bez specifikace způsobu řešení úpadku. První skutečný pokles počtu celkově podaných insolvenčních návrhů a především návrhů spojených s návrhem na povolení oddlužení tak přišel až v roce 2015, ve kterém na podatelny insolvenčních soudů dorazilo celkem 32 530 insolvenčních návrhů. Příčiny obrácení předešlého vývoje je nutné hledat pravděpodobně především v opětovném nástupu ekonomického růstu v České republice, ale i v prosté skutečnosti, že mnoho lidí, kteří se zadlužili v době hospodářské recese a propadu svých příjmů, již svůj návrh podalo v minulých letech. Bude tak zajímavé sledovat vývoj v následujícím období, při aktuální a predikované výkonnosti ekonomiky lze však předpokládat maximálně stagnaci počtu podaných návrhů, případně jejich opětovný mírný pokles. Jediné určité riziko lze však spatřovat ve skutečnosti, že někteří lidé již při mírném zlepšení své finanční situace začínají neúměrně tomu zvyšovat svou spotřebu i za cenu vyššího zadlužování a ve svých propočtech splácení neuvažují s možností, byť i krátkodobého, výpadku příjmů.

**Graf č. 6: Schválená oddlužení dle způsobu jejich řešení**



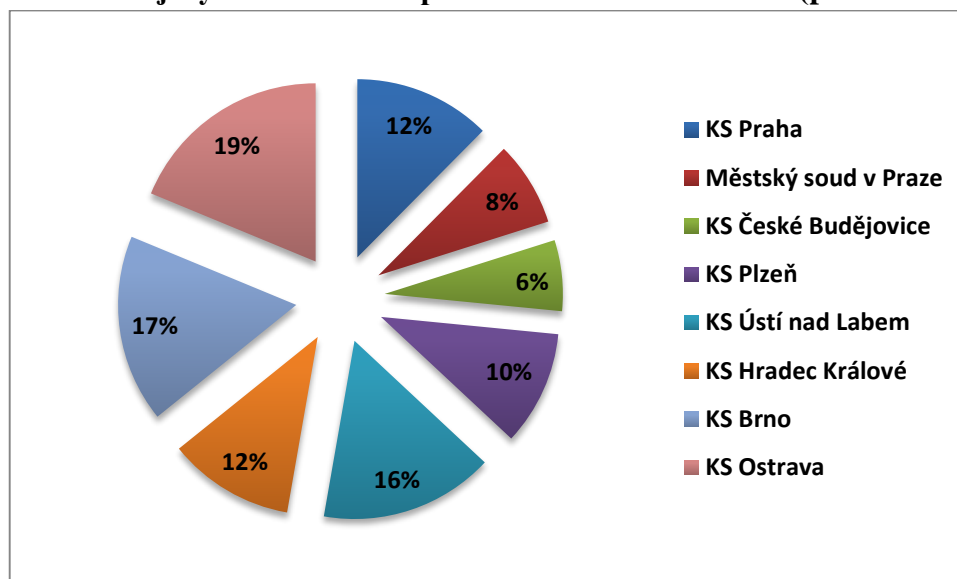
Zdroj: statistické údaje Ministerstva spravedlnosti ČR a Creditreform; zpracování vlastní

Podobný vývoj, jak již bylo zmíněno výše, nám demonstruje také graf č. 6 ukazující vývoj počtu schválených oddlužení splátkovým kalendářem a zpeněžením majetkové podstaty. Již od začátku účinnosti insolvenčního zákona je mezi poměry obou způsobů řešení oddlužení značný nepoměr, který přetrvává i do skončeného roku 2015. Oddlužení zpeněžením majetkové podstaty dlužníka tak stabilně tvoří pouze asi 3 % všech schválených oddlužení insolvenčními soudy. Tento stav je však spíše než cokoliv jiného logickým odrazem reality dlužníka ocitnuvšího se v insolvenčním řízení, který veškerý svůj hodnotnější majetek, pokud takovým kdy disponoval, prodal již dříve právě za účelem vyhnoutí se své možné úpadkové situaci. Po opatrném začátku v počátečních letech následoval prudký nárůst schválených oddlužení plněním splátkového kalendáře, což příznačně ilustruje situace, kdy za rok 2011 bylo takovýchto oddlužení schváleno mnohem více, než za celé tři předcházející roky dohromady. Počet schválených oddlužení dosáhl svého vrcholu v roce 2014, kdy jich bylo 24 116 schváleno plněním splátkového kalendáře a 781 zpeněžením majetkové podstaty dlužníka. I v případě těchto statistických údajů vidíme v roce 2015 znatelný pokles schválených oddlužení přibližně o 6 %.

Podíváme-li se na problematiku insolvencí v mezikrajovém srovnání (dle místní příslušnosti celkem osmi krajských soudů), vidíme, že v roce 2014 bylo nejvíce insolvenčních návrhů podáno u Krajského soudu v Ostravě, následován Krajským soudem v Brně. Tento výsledek je z části však dán velkými správními obvody a místní příslušností uvedených soudů, částečně ovšem také způsoben horší hospodářskou situací a vyšší nezaměstnaností v Moravskoslezském kraji. Hospodářský faktor pak hraje značnou roli i v případě Krajského soudu v Ústí nad Labem. Na čtvrtém místě žebříčku vyřizovaných insolvenčních návrhů se pak stabilně řadí Krajský soud v Praze (příslušný pro Středočeský kraj), kde však je s ohledem na blízkost Prahy finanční situace obyvatel poměrně odlišná a lidé jsou zde spíše navyklí na vyšší spotřebu. Na opačném konci pořadí nalezneme Městský soud v Praze, kde se s ohledem na množství zde registrovaných firem jedná spíše o korporátní insolvence a Krajský soud v Českých Budějovicích, jenž těží ze své příslušnosti pro méně obyvatel.



**Graf č. 7: Podíl Krajských soudů na nápadu insolvenčních návrhů (pro rok 2014)**



Zdroj: Statistická ročenka 2014; zpracování vlastní

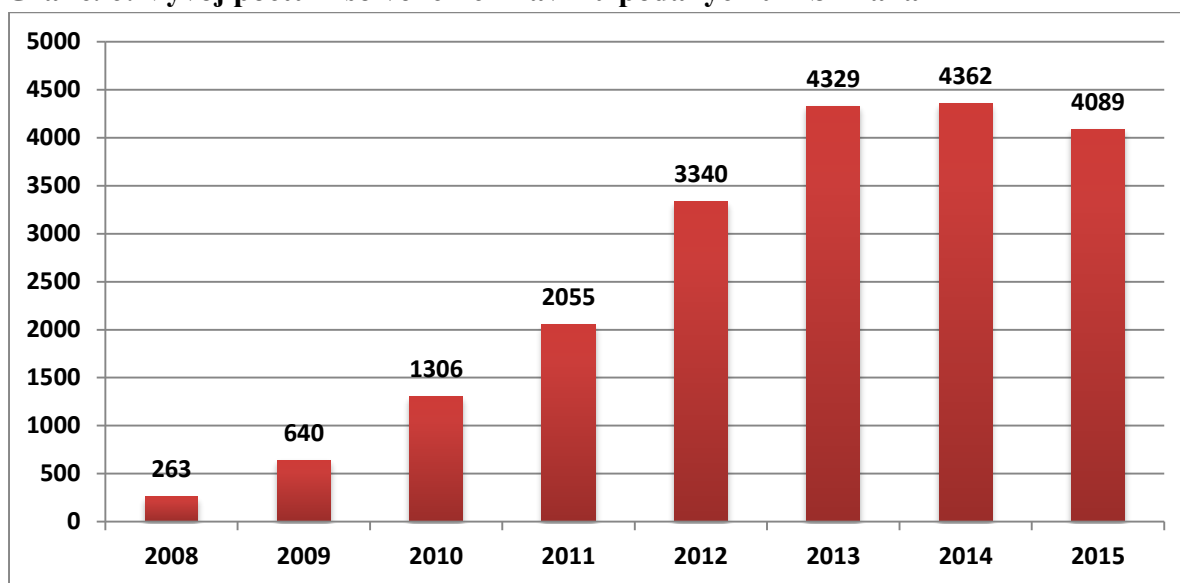
## 6.2 Insolvenční řízení u Krajského soudu v Praze

Podíváme-li se podrobněji na praxi insolvenčních návrhů podaných u Krajského soudu v Praze, zjistíme, že se téměř neliší od vývoje insolvenčních návrhů na celostátní úrovni. Počet insolvenčních návrhů, jak lze vidět na uvedeném grafu č. 6, od roku 2008 každoročně pravidelně stoupal v průběhu téměř celého sledovaného období do roku 2014. V roce 2015 pak v souladu s celorepublikovou situací i zde nastal mírný pokles asi o 6 % insolvenčních návrhů. Jedinou trochu výraznější změnu tak najdeme právě v roce 2014, kdy, oproti celostátnímu trendu, počet návrhů u Krajského soudu v Praze stoupl, i když pouze o téměř zanedbatelných 33 návrhů, tedy necelé jedno procento. V následujícím roce 2015 pak byl pokles také nižší než souhrnný celostátní průměr. Krajský soud v Praze patří v dlouhodobém srovnání mezi insolvenční soudy spíše s mírně nadprůměrným nápadem insolvenčních návrhů a jeho celorepublikový podíl činil v roce 2014 asi 12,41 %, v předchozích letech pak asi 11 %. Příčiny můžeme hledat především v tom, že ve Středočeském kraji žije nejvyšší počet obyvatel ze všech krajů v České republice, k 1. 1. 2015 to bylo celkem 1 315 299 obyvatel<sup>116</sup>. Proti ještě vyššímu počtu insolvenčních návrhů v kraji naopak působí poměrně velmi nízká míra nezaměstnanosti v celostátním měřítku, když v žebříčku všech krajů se ten Středočeský

<sup>116</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2015* [online]. 2015. [cit. 2015-12-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721501.pdf/80844cbf-66bb-42ec-816a-69668d3f0631?version=1.1>

pohybuje jako kraj s třetí nejnižší mírou nezaměstnanosti (v roce 2014 činila obecná míra nezaměstnanosti 4,8 %).<sup>117</sup> K mírně vyššímu počtu došlých insolvenčních návrhů pak může jistou měrou přispívat i fakt, že pro mnoho lidí je matoucí označení soudu jako Krajský soud v Praze a mylně zde, namísto místně příslušného Městského soudu v Praze, své návrhy zasílají. K této situaci pak přispívá i skutečnost, že sídlo obou zmíněných soudů je v Praze.

**Graf č. 6: Vývoj počtu insolvenčních návrhů podaných u KS Praha**

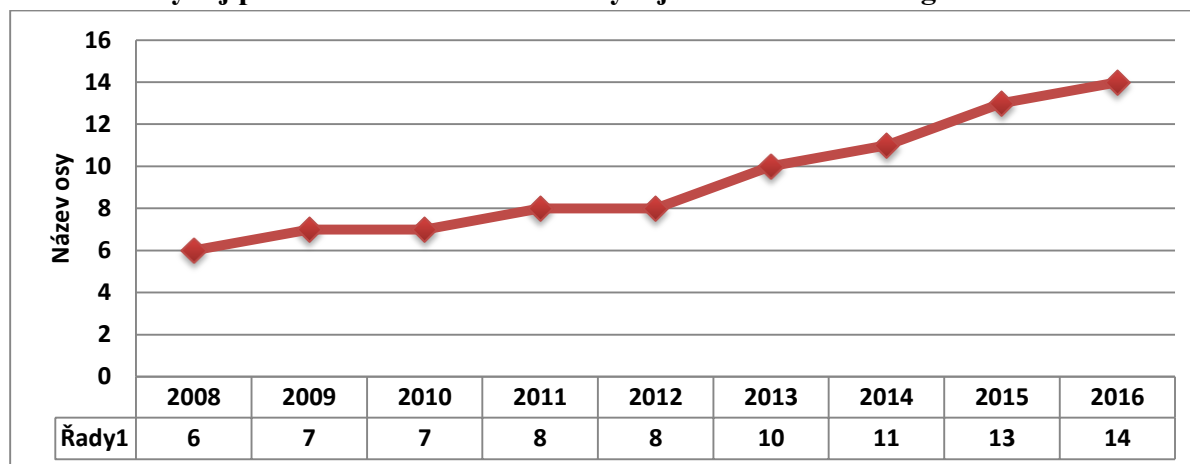


Zdroj: statistické údaje Ministerstva spravedlnosti: Justice.cz; zpracování vlastní

Spolu se zvyšujícím se počtem podaných insolvenčních návrhů pak bylo nejspíše na všech krajských soudech potřeba vyřešit problém přetíženosti jednotlivých soudních senátů zabývajících se insolvenční agendou. Z grafu č. 7, kde je znázorněn vývoj počtu senátů KS Praha zabývajících se insolvenční agendou, lze tak pozorovat pravidelné téměř každoroční navyšování počtu těchto soudních senátů. Lze zde také zjistit, kolik nových věcí musel každý ze senátů každý rok vyřizovat, když v roce 2008 byl počet 263 návrhů rozložen celkem na šest senátů, zatímco např. v roce 2012 tehdy 8 soudních senátů vyřizovalo již 3 340 věcí. Je zde tedy vidět zcela zřejmý nepoměr, kdy nyní musí insolvenční senáty zvládat mnohem více práce než při začátcích aplikace insolvenčního zákona. V roce 2016 se na Krajském soudu v Praze otevírá již v pořadí čtrnáctý senát a insolvenční oddělení je tak v posledních letech zcela bezkonkurenčně nejvíce se rozvíjející agenda v působnosti krajských soudů.

<sup>117</sup> ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Obecná míra nezaměstnanosti v ČR a krajích* [online]. 2015. [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/czso/obecna\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_cr\\_a\\_krajich](https://www.czso.cz/csu/czso/obecna_mira_nezamestnanosti_v_cr_a_krajich)

**Graf č. 8: Vývoj počtu senátů KS Praha zabývajících se insolvenční agendou**



Zdroj: statistické údaje Krajského soudu v Praze; zpracování vlastní

Pro ilustraci běžné praxe chodu insolvenčního senátu u Krajského soudu v Praze je v příloze č. 1 uveden příklad agendy insolvenčního řízení u KS Praha v měsíci listopadu 2015. Jak lze vidět, některé insolvenční senáty se potýkají s opravdu enormním počtem stále aktivních řízení, které dosahuje téměř až k 1 500 případům. Některé začínající senáty, jako např. 64 INS, mají naopak počet aktivních věcí velmi nízký, zato jim však proudí zvýšený nápad insolvenčních návrhů, aby byl tento nepoměr dorovnán. Běžným senátům tak přijde za měsíc přibližně 20 nových insolvenčních návrhů, kdežto senátu 64 INS více než 80 (spolu se spisy postoupenými z jiných soudů z důvodu prohlášení místní nepřislušnosti). V měsíci listopadu 2015 tak bylo na tomto soudě celkem 12 006 aktivních insolvenčních řízení, což vzhledem ke shora uvedenému podílu Krajského soudu v Praze na celkovém počtu řízení nám značí, že v celé České republice bude aktuálně kolem 100 000 insolvenčních řízení v běhu.

Z údajů také vyplývá, že soudy nestíhají měsíčně vyřizovat (ukončit) tolik insolvenčních řízení, kolik je v daném měsíci zahájeno, i to je jeden z ukazatelů, který nám napovídá, že počet insolvenčních senátů, vzhledem k enormnímu nárůstu insolvenční agendy v uplynulých letech, je stále poddimenzovaný a bude pravděpodobně třeba jejich další navýšení. Navzdory tomuto stavu lze ovšem rovněž vidět, že u drtivé většiny věcí dojde k rozhodnutí o úpadku dlužníka dříve než jeden rok od zahájení insolvenčního řízení, což značí, že se daří naplňovat zákonné zásady rychlosti a hospodárnosti insolvenčního řízení.

Uvedené statistické údaje tak jen znovu dokazují, že z institutu osobního bankrotu a insolvenčního řízení obecně se v poslední době stal značný fenomén, který tvoří již podstatnou část veškeré agendy soudů.

### 6.3 Podání insolvenčního návrhu v praxi

Z výše uvedených teoretických poznatků je možné nabýt dojmu, že problematika insolvenční a podání insolvenčního návrhu spolu s návrhem na povolení oddlužení je oblastí pro spotřebitele velmi složitou a komplikovanou. Dále uvedený příklad podání insolvenčního návrhu spolu s návrhem na povolení oddlužení vycházejícího z reálně podaného návrhu však pomůže zpřehlednit celý insolvenční proces a úskalí insolvenčního zákona. V rámci uvedené případové studie bude rovněž poukázáno na některé časté chyby dlužníků při podání návrhu a dalším průběhu oddlužení a věřitelů při uplatňování svých pohledávek. Pro tento účel byl záměrně vybrán případ společného návrhu manželů na povolení oddlužení, jakožto nově upravený institut insolvenčního zákona od roku 2014.

Ačkoliv jde o zcela reálný případ, jsou z důvodu anonymity a ochrany soukromí uvedeny pouze iniciály dlužníků a rovněž není uvedena kompletní spisová značka.

#### Fáze návrhová

Insolvenční návrh manžela J. H. a manželky A. H. spojeným se společným návrhem manželů na povolení oddlužení byl dne 14. března 2014 v 9:55 doručen na podatelnu Krajského soudu v Praze. Skutečné zahájení insolvenčního řízení manželů ovšem nastalo až vydáním vyhlášky soudu o zahájení insolvenčního řízení dlužníků, která byla v insolvenčním rejstříku zveřejněna téhož dne v 10:46 hodin, tedy v rámci dvouhodinové lhůty dle § 101 odst. 1 IZ. Právě s vydáním této vyhlášky je spojen nástup účinků insolvenčního řízení dle § 109 IZ, např. dlužníky často využívaná skutečnost, kdy od této doby již nelze provést exekuci na jejich majetek.

Základní charakteristika dlužníků, jak ji uvedli ve svém návrhu, je uvedena v tabulce č. 2. Dlužníci ke svému návrhu připojili přílohy dle insolvenčního zákona: seznam majetku, pracovní smlouvy včetně mzdových výměřů, potvrzení o invaliditě, údaje o svých příjmech za poslední 3 roky, výpis z rejstříku trestů, kopie rodných listů dětí, odhad tržní hodnoty nemovitosti, seznam zaměstnanců, listiny dokazující tvrzené závazky a výslovné prohlášení obou manželů, že souhlasí s tím, aby všechn jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů. Velmi důležitá je především skutečnost, že podpisy na insolvenčním návrhu i

prohlášení o majetkové podstatě obou dlužníků byly ověřeny advokátem. Celý návrh dlužníků je uveden v příloze č. 6.

**Tabulka č. 2: Charakteristika dlužníků na základě jimi uvedených tvrzení v návrhu**

	<b>Manžel</b>	<b>Manželka</b>
<b>Jméno</b>	J. H.	A. H.
<b>Věk</b>	49 let	40 let
<b>Bydliště</b>	Kladno	
<b>Vyživovací povinnost</b>	Manželka, 2 děti	Manžel, 2 děti
<b>Zaměstnání</b>	Obsluha křovinořezu (pracovní smlouva)	Skladový manipulát (pracovní smlouva)
<b>Důchody / Ostatní příjmy</b>	Invalidní důchod (III. stupně)	Invalidní důchod (I. stupně)
<b>Čistá měsíční mzda / důchod</b>	11.593,- Kč 10.365,- Kč	12.000,- Kč 6.252,- Kč
<b>Očekávané příjmy v následujících 5 letech</b>	2.232.600,- Kč	
<b>Navrhovaný způsob oddlužení</b>	Plněním splátkového kalendáře	
<b>Žádost o nižší splátku</b>	Ne	
<b>Nezajištěný majetek</b>	--	
<b>Zajištěný majetek</b>	Rodinný dům (spoluvlastnický podíl ve výši 1/2)	
<b>Počet věřitelů</b>	8	
<b>Výše nezajištěných závazků</b>	517.606,54 Kč	
<b>Výše zajištěných závazků</b>	0,- Kč	
<b>Dluhy z podnikání</b>	Ne	

Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní

Z návrhu pak vyplývá, že dlužníci se dostali do úpadkové situace zejména z důvodu zhoršení zdravotního stavu manžela, který byl celý rok 2008 na nemocenské a veškeré výdaje domácnosti čítající i dvě děti tak musely být hrazeny prakticky pouze z příjmů manželky.

Ze znalosti několika desítek návrhů spotřebitelů na povolení oddlužení podaných u Krajského soudu v Praze lze pak získat přehled, že se tak jedná o nejspíše nejčastější důvod vzniku úpadkové situace na straně dlužníků, kterým se z různého důvodu (dlouhodobá nemoc či úraz, výpověď ze zaměstnání, přeřazení na hůře placenou pracovní pozici) zhorší příjmová situace, a nejsou schopni na tyto nové okolnosti dostatečně reagovat. Dlužníci totiž obvykle nedisponují přiměřenou či prakticky žádnou finanční rezervou, případně nejsou schopni se na nějakou dobu uskromnit a vzdát se části své spotřeby, na kterou byli dříve navyklí. Dalším velmi frekventovaným důvodem je skutečnost, že dlužníci začali rekonstruovat nemovitost svou či někoho z rodiny, na což si pořídili hypoteční úvěr, avšak přecenili své výdajové možnosti. Nemovitost jim tedy byla prodána, ovšem výtěžek zpeněžení nepokryl ani výši

tohoto úvěru často navýšeného o různé smluvní pokuty, dlužníci tak přišli o obydlí a navíc jim zůstal dlužný nedoplatek, se kterým se museli nadále vypořádat.

Uvedené situace pak dlužníci ve většině případů řeší půjčkami od často pochybných nebankovních společností, často s vysokým úrokem a možnými četnými smluvními pokutami, čehož si však dlužníci nejsou příliš vědomi, jelikož v dané době řeší pouze svou aktuální komplikovanou situaci a nezaobírají se příliš budoucností. Následně se pak dostávají do dluhové pasti či spirály, když si na splácení jednotlivých dluhů obstarávají další úvěry.

### **Fáze zjišťovací**

V této fázi řízení po podání návrhu dlužníků je hlavním subjektem insolvenční soud, který posoudí insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení, tedy zda splňuje všechny zákonné předpoklady pro prohlášení úpadku a případně také povolení oddlužení.

Obecné náležitosti insolvenčního návrhu dle § 3 IZ, tedy mnohost věřitelů, peněžité závazky po splatnosti více než 30 dní a stav platební neschopnosti, dlužníci naplnili. Manželé ve svém návrhu uvedli celkem 8 věřitelů, vůči nimž mají závazky, když pohledávky sedmi věřitelů jsou již vymáhány exekučně, tedy jsou bezpochyby po lhůtě splatnosti.

Pro posouzení návrhu na povolení oddlužení užívá senát 65 INS u Krajského soudu v Praze u dlužníků-spotřebitelů formulář dle přílohy č. 5. Jak lze vidět, dlužníci splnili převážnou většinou nutných náležitostí a jejich návrh uvedený pod přílohou č. 6 tak lze do jisté míry brát jako určitý možný vzor pro další spotřebitele, pokud by chtěli podat návrh na povolení oddlužení bez využití služeb advokáta či jiných odborných služeb poskytovanými např. Poradnami při finanční tísní. Dlužníci tak zejména pečlivě doložili všechny své příjmy, a to aktuální i za celé poslední tři roky. Rovněž byly doloženy rodné listy všech dětí a především prohlášení o majetkové podstatě manželů dle § 394a IZ, což bývá dlužníky často opomíjeno. Mnoho dlužníků rovněž velmi nevěrohodně specifikuje rozhodující skutečnosti osvědčující jejich úpadek dle bodu 07 formuláře. Všechny tyto uvedené skutečnosti jsou ovšem pro úspěšné podání návrhu nezbytné a dlužníci se tak zbytečně vystavují riziku odmítnutí jejich insolvenčního návrhu, případně i návrhu na povolení oddlužení a následné prohlášení konkursu na jejich majetek.

I zde dlužníci opomněli doložit jednu ze zákonem vyžadovaných příloh, a sice seznam závazků. Usnesením soudu ze dne 18. března 2014 č. j. KSPH 65 INS ----/2014-A-6 tak byli vyzváni k doplnění přehledného a úplného seznamu závazků ve lhůtě 7 dnů od doručení usnesení. Dále byli dlužníci poučeni o tom, že nebude-li návrh řádně doplněn způsobem uvedeným ve výroku usnesení, insolvenční soud jej odmítne. Dlužníci však požadovanou přílohu zaslali obratem již dne 26. března 2014, tedy ve stanovené lhůtě. Vzhledem pak k tvrzeným příjmům dlužníků, kdy u manžela činil celkový čistý příjem 21.958,- Kč a u manželky 18.252,- Kč, nabyl soud přesvědčení, že splňují podmínku úhrady minimálně 30 % pohledávek přihlášených nezajištěných věřitelů v průběhu trvání oddlužení. Dokonce zde byl předpoklad, že 100 % svých závazků (517.606,54 Kč) uhradí ve lhůtě kratší než 5 let (celkem by za tuto dobu uhradili dokonce až 697.740,- Kč).

Jelikož tedy dlužníci-manželé již splňovali všechny zákonné náležitosti potřebné na zjištění jejich úpadku, požádala samosoudkyně JUDr. Petra Večeřová předsedkyni Krajského soudu v Praze o určení insolvenčního správce dlužníků. Opatřením předsedkyně soudu o určení osoby správce ze dne 27. března 2014 byl tak insolvenčním správcem pro toto řízení určen Mgr. Jiří Prokop. Následně prakticky neprodleně bylo vydáno dne 31. března 2014 usnesení soudu č. j. KSPH 65 INS ----/2014-A-10 o zjištění úpadku dlužníka a dlužnice a povoleno řešení jejich úpadku oddlužením. Jak již bylo naznačeno dříve, byl výrokem III. usnesení také ustanoven insolvenční správce dlužníků Mgr. Jiří Prokop. Usnesení mělo také všechny další náležitosti standardního usnesení o úpadku dlužníka, jak bylo uvedeno výše. Přezkumné jednání a následná schůze věřitelů byla nařízena po uplynutí třicetidenní lhůty věřitelů k přihlašování svých pohledávek na 16. června 2014 v 15:00 do jednací síně č. 5. Soud pak uložil dlužníkům, aby každý měsíc do rozhodnutí o způsobu řešení oddlužení platili insolvenčnímu správci částku 1.633,50 Kč jakožto zálohu na jeho odměnu a hotové výdaje. Tímto usnesením se pak na dlužníky začaly aplikovat účinky spojené s prohlášením jejich úpadku spojené zejména s nakládáním s jejich majetkem.

### **Fáze rozhodnutí o způsobu řešení úpadku a jeho realizace**

Jelikož dlužníci rovněž naplnili veškeré požadavky zákona a nebyl v jejich jednání soudem shledán nepoctivý záměr, bylo výše uvedeným usnesením povoleno řešení jejich úpadku oddlužením. Rozhodnutí o povolení oddlužení je však rozhodnutím spíše procesního charakteru, díky kterému řízení vstupuje do nové poupadkové fáze, které dlužníkům ještě

nezaručuje, že jejich úpadek bude ve výsledku skutečně řešen oddlužením. Konečné rozhodnutí zpravidla padá až na svolané schůzi věřitelů, jakožto stěžejnímu bodu insolvenčního řízení. Do té doby jsou dlužníci stále vystaveni riziku neschválení jejich oddlužení.

**Tabulka č. 3: Seznam přihlášených pohledávek a výsledek jejich přezkoumání IS**

č.	Jméno věřitele	Výše přihlášené pohledávky	Pořadí pohledávky	Stanovisko IS	Poměr uspokojení ve SK
1.	GE Money Bank, a. s.	127.074,12 Kč	nezajištěná	uznává	9,50 %
2.	APOLLO LEASING spol. s r. o.	120.230,20 Kč	nezajištěná	uznává	8,99 %
3.	JUDr. Milan Usnul	15.730,- Kč	nezajištěná	uznává	1,18 %
4.	Euroclaim Praha s. r. o.	91.900,- Kč	nezajištěná	uznává	6,87 %
5.	Český inkasní kapitál, a. s.	160.864,08 Kč	nezajištěná	uznává	12,03 %
6.	ABEWY EXE GROUP, s. r. o.	184.743,90 Kč	nezajištěná	uznává	13,80 %
7.	FINPOMOC.CZ, s.r.o.	7.992,- Kč	nezajištěná	uznává	0,60 %
8.	EOS KSI Česká republika, s. r. o.	383.032,98 Kč	nezajištěná	uznává	28,62 %
9.	ČEZ Prodej, s. r. o.	15.880,70 Kč	nezajištěná	uznává	1,19 %
10.	Pangea Minerals Development Ltd.	8.080,33 Kč	nezajištěná	uznává	0,60 %
11.	JUDr. Petr Kocián	8.168,- Kč	nezajištěná	uznává	0,61 %
12.	Středočeské vodárny, a.s.	4.658,- Kč	nezajištěná	<b>Podmíněná v části 7.026,- Kč</b>	0,35 % 0,53 % <b>deponovat</b>
13.	Statutární město Kladno	18.312,- Kč	nezajištěná	uznává	1,37 %
14.	Matco, s. r. o.	43.153,66 Kč	nezajištěná	uznává	3,23 %
15.	X Energie, s.r.o.	27.111,09 Kč	nezajištěná	uznává	2,03 %
16.	JUDr. Ondřej Mareš LL.M.	1.846,- Kč	nezajištěná	uznává	0,14 %
17.	JUDr. Vladimír Plášil	32.682,10 Kč	<b>zajištěná</b>	<b>Popírá zajištění v plné výši</b>	2,44 % <b>deponovat</b>
18.	Provident Financial s. r. o.	29.551,- Kč	nezajištěná	uznává	2,21 %
19.	O2 Czech Republic, a.s.	49.663,85 Kč	nezajištěná	uznává	3,71 %
	<b>Celkem</b>	<b>1.337.700,01 Kč</b>			

Zdroj: insolvenční rejstřík; zpracování vlastní



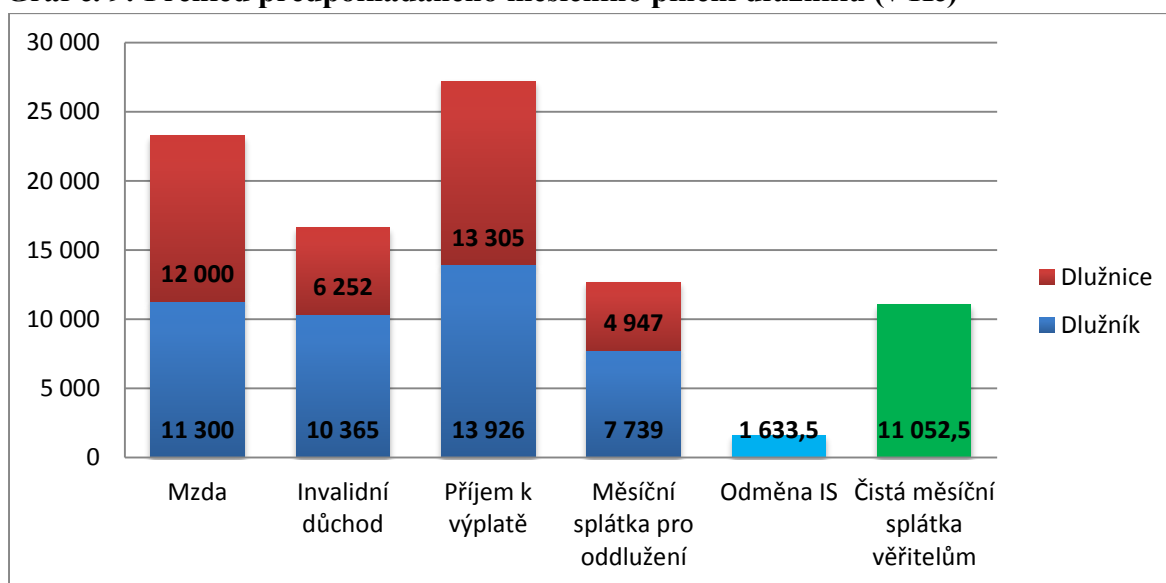
Dne 18. května 2014 zaslal insolvenční správce Sdělení insolvenčnímu soudu a účastníkům insolvenčního řízení ohledně své osoby a možných kontaktů a dále, že přijímá své ustanovení do funkce insolvenčního správce pro toto řízení a oznamuje, že je plátcem DPH. Rovněž všem osobám dal na vědomí zřízení bankovního účtu pro dané řízení a oznámil dlužníkům, kdy mohou nahlížet do seznamu přihlášených pohledávek. Právě v mezidobí mezi skončením lhůty pro přihlašování pohledávek věřitelů a konáním přezkumného jednání pak insolvenční správce dne 10. června 2014 zaslal soudu seznam přihlášených pohledávek včetně jednotlivých přezkumných listů ke každé pohledávce věřitele. Tento seznam spolu se stanoviskem insolvenčního správce ke každé pohledávce (její pravosti, výši a pořadí) lze vidět v tabulce č. 3. Celkem se do řízení přihlásilo 19 věřitelů s pohledávkami o celkové výši 1.377.700,01 Kč. Pohledávka věřitele č. 12 byla v částečně ve výši 7.026,- Kč přihlášena jako podmíněná (vázána na splnění odkládací podmínky) a pohledávka věřitele č. 17 byla v celé výši přihlášena jako zajištěná majetkem dlužníků (1/2 nemovitosti).

Správce také zaslal soudu zprávu o stavu řízení a hospodářské situace dlužníků s ohledem na možné způsoby schválení oddlužení. Insolvenční správce potvrdil tvrzení dlužníků, že mají vyživovací povinnost také ke dvěma dětem ve společné domácnosti, naopak nezjistil žádný hodnotnější majetek, kterým by disponovali, i když v návrhu dlužníci uváděli rodinný dům v osobním vlastnictví. Důležitou část sdělení činila především část týkající se objektivní příjmové situace dlužníků. Dlužníkovy příjmy tak tvořily mzda ze zaměstnání ve výši 7.728,- Kč měsíčně a invalidní důchod ve výši 10.365,- Kč měsíčně. Dlužnice pobírala čistou mzdu 9.958,- Kč a invalidní důchod 6.252,- Kč. Podstatné bylo také sdělení správce o tom, že dlužníci v rozporu s usnesením o úpadku neuhradili ani jednu zálohu na odměnu a hotové výdaje insolvenčního správce. Tímto neuváženým jednáním se tak dlužníci vystavili vážnému riziku neschválení jejich oddlužení v rámci § 405 IZ. Správně měli dlužníci zaplatit za měsíc duben, květen a červen 3 x 1.633,50 Kč, dohromady tedy 4.900,50 Kč, což vzhledem k jejich příjmům a pozastaveným exekucím neměl být výraznější problém. Celkově však s ohledem na situaci dlužníků navrhl řešit oddlužení manželů splátkovým kalendářem, který by byl pro věřitele nejvýhodnější.

Dne 17. června 2014 se tak konalo přezkumné jednání, kterého byli účastní dlužník, dlužnice a insolvenční správce. Z věřitelů se naopak neúčastnil nikdo z přihlášených a nebyl z jejich strany rovněž ani zaslán žádný hlasovací lístek. Insolvenční správce na jednání popřel pohledávku P21 věřitele č. 17 co do zajištění z důvodu, že předmět zajištění (nemovitost) již není v majetkové podstatě dlužníků, jelikož byla zpeněžena již před začátkem insolvenčního

řízení v exekuci. Ostatní pohledávky zjistil správce tak, jak byly přihlášeny. Sami dlužníci nepopřeli pohledávku žádného z věřitelů. Ihned po tomto jednání následovala první schůze věřitelů. Insolvenční správce na schůzi uvedl, že aktuální příjmy dlužníků ze zaměstnání se významnou měrou zvýšily, když dlužník aktuálně pobírá čistou mzdu 11.300,- Kč a dlužnice pak 12.000,- Kč. Dále bylo zjištěno, že dlužníci v den konání schůze doplatili insolvenčnímu správci dlužné zálohy na jeho odměnu. Jelikož se schůze neúčastnil žádný věřitel, bylo rozhodnuto, že funkci věřitelského orgánu v řízení bude vykonávat soud. Dlužníci byli soudem důrazně upozorněni, že nyní již musí řádně plnit všechny své povinnosti vyplývající pro ně z insolvenčního řízení.

**Graf č. 9: Přehled předpokládaného měsíčního plnění dlužníků (v Kč)**

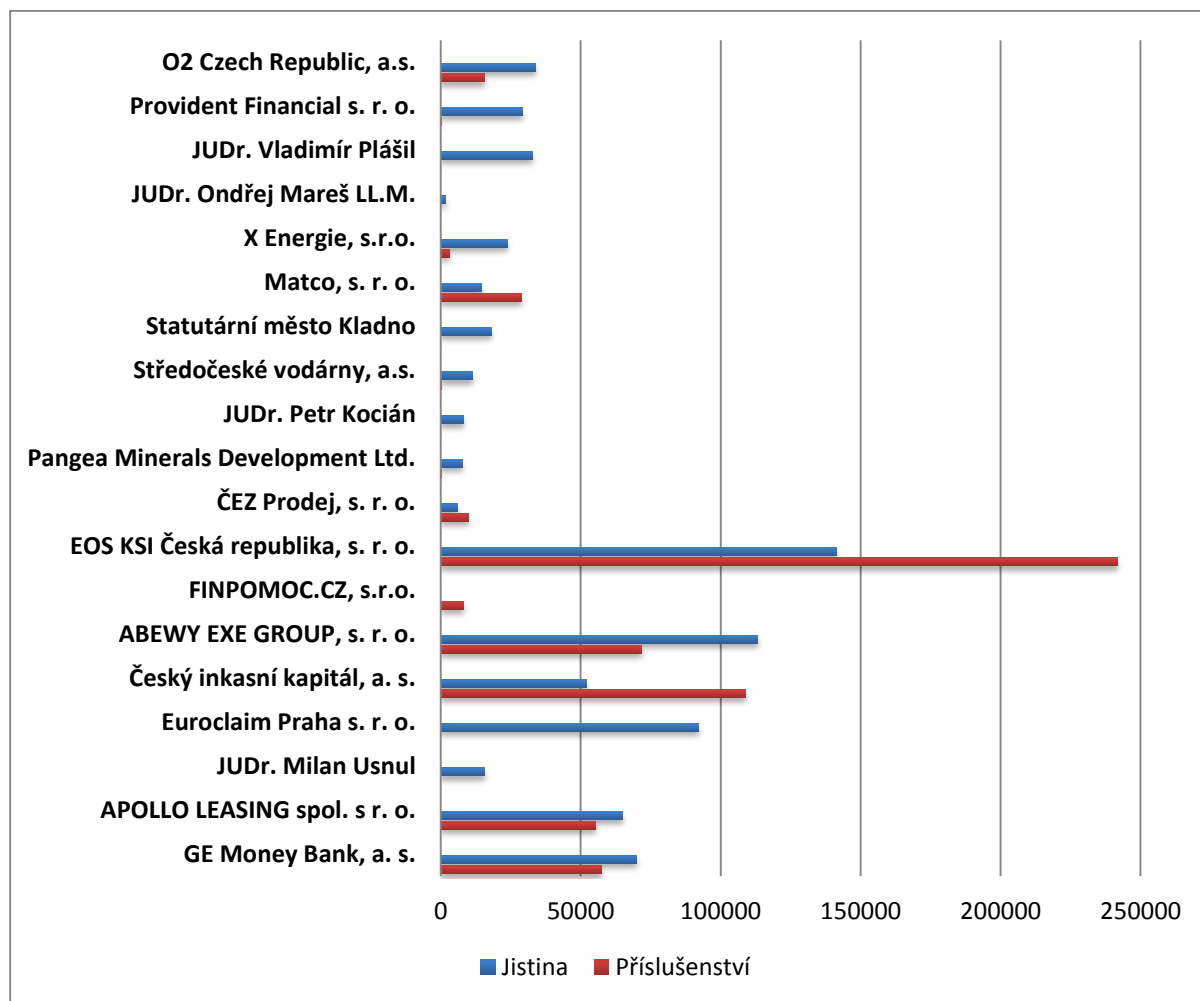


Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní

Vzhledem však k příjmům dlužníků, jak jsou uvedeny v grafu č. 8, jsou manželé dohromady schopni i po započítání odměny insolvenčního správce měsíčně hradit na splátky věřitelům zákonnou splátku ve výši 11.052,50 Kč. Každý z nich má celkem tři vyživovací povinnosti, což značně navyšuje nezabavitelnou část jejich příjmů, která dosahuje 13.926 Kč u dlužníka a 13.305,- Kč u dlužnice. Za 5 let trvání oddlužení jsou tak manželé dohromady schopni za předpokladu stejné úrovně svých příjmů zaplatit přihlášeným nezajištěným věřitelům celkem 663.150,- Kč. S ohledem na výši přihlášených pohledávek byl zde tak předpoklad, že dlužníci z nich v oddlužení uhradí asi 49,57 %. Insolvenční správce i dlužníci tak navrhli schválit oddlužení, což soud akceptoval a rozhodl o schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Jak se tedy v průběhu insolvenčního řízení ukázalo, dlužníci ve svém návrhu správně popsali svou příjmovou situaci, ovšem značně podhodnotili výši svých závazků vůči věřitelům, a to více než dvojnásobně (518 tisíc Kč v návrhu oproti skutečně přihlášeným 1,338 mil. Kč). I tato situace by se s ohledem na uvážení soudu dala označit za určitý nepoctivý záměr dlužníků, soud však dal dlužníkům šanci prokázat svůj poctivý záměr v následujícím průběhu oddlužení. Tento značný rozdíl mezi dlužníky očekávanou mírou svých závazků a jejich skutečným stavem bývá pravděpodobně mnohdy způsoben faktem, že dlužníci nekalkulují s příslušenstvím pohledávek (úroků, smluvních pokut, nákladů na vymáhání atd.) věřitelů, ale jako směrodatnou berou pouze jistinu, tedy částku, kterou reálně obdrželi. Jak plyne z tabulky uvedené v příloze č. 8 a grafu č. 9, činí příslušenství přihlášených pohledávek 601.400,11 Kč, tedy 45 % celkové přihlášené částky. Přihlášená jistina závazků dlužníků pak dosahuje 736.299,99 Kč, což se již mnohem více blíží k dlužníky uváděné hodnotě.

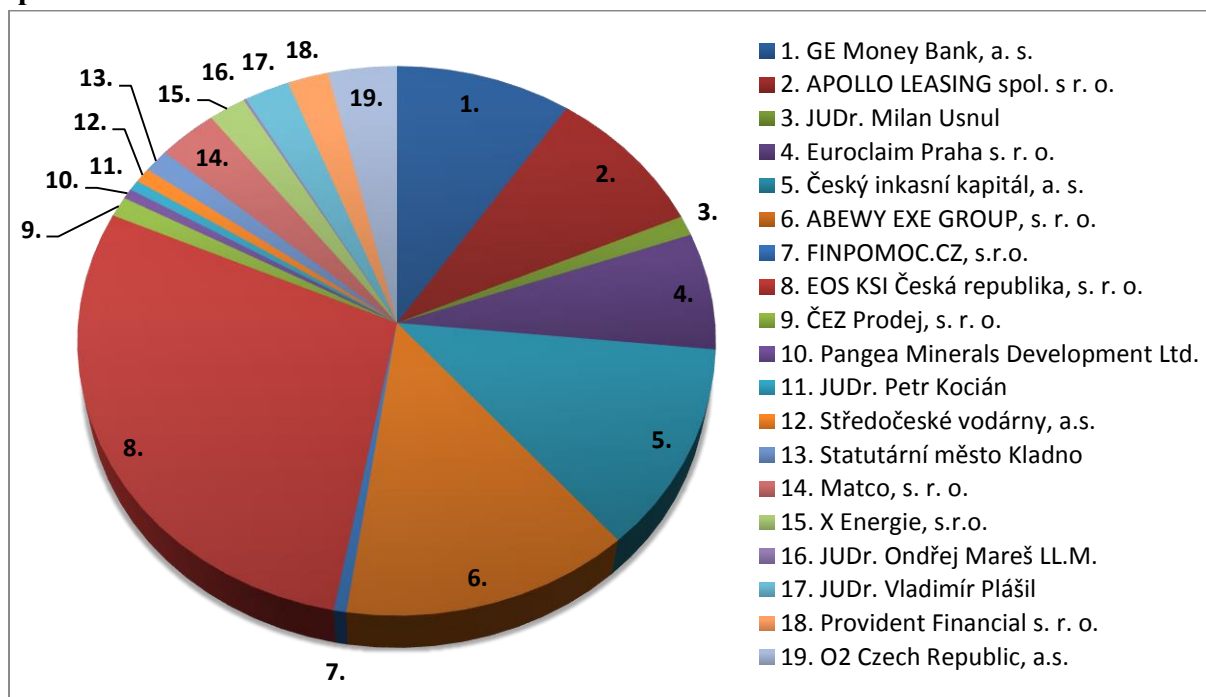
**Graf č. 10: Struktura pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení**



Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní

Konečně dne 24. července 2014 bylo insolvenčním soudem vydáno usnesení č. j. KSPH 65 INS ----/2014-B-11 (v oddílu B insolvenčního rejstříku jakožto jeho části pokrývající řízení po prohlášení úpadku) o schválení společného oddlužení manželů J. H. a A. H. plněním splátkového kalendáře. Současně výrokem II. uložil soud dlužníkům, aby prostřednictvím insolvenčního správce Mgr. Jiřího Prokopa platili počínaje měsícem srpnem 2014 věřitelům ze svých příjmů, které získají po schválení oddlužení, částku ve stejném rozsahu, v jakém z nich mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky (předběžný propočet uveden výše v grafu č. 8). Poměr uspokojení věřitelů dle usnesení je pak uveden v tabulce č. 3 a pro lepší představu názorně vyjádřen v grafu č. 10.

**Graf č. 11: Poměr uspokojení pohledávek jednotlivých věřitelů dle schváleného splátkového kalendáře**



Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní

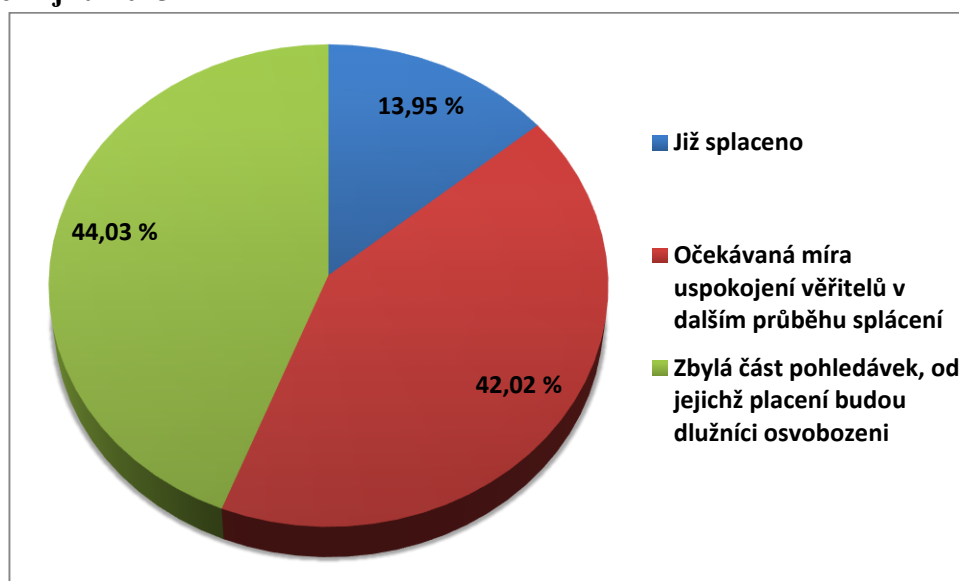
Soud v následujících výrocích usnesení dále uložil zaměstnavatelům a plátcům invalidního důchodu manželů, České správě sociálního zabezpečení, aby zasílali celou výši mzdy či invalidního důchodu namísto dlužníkům insolvenčnímu správci. Tomu soud přikázal, aby z příjmů dlužníků zasílal po odečtení zákonné nezabavitelné části příjmů dlužníka a dlužnice splátky na účet jednotlivých věřitelů. Splátky připadající na zajištěnou pohledávku věřitele č. 12 a popřenou pohledávku věřitele č. 17 uložil deponovat na účtu majetkové podstaty u insolvenčního správce do doby jejich zjištění či naplnění podmínky.

Na dlužníky se tak od právní moci tohoto usnesení začaly vztahovat účinky schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře a dispoziční oprávnění k majetku tak na ně opět přešlo v plném rozsahu. Aby se pak v následujícím průběhu oddlužení vyvarovali možnosti zrušení jejich schváleného oddlužení, bylo dlužníkům uloženo, aby se nadále chovali způsobem uvedeným v ustanovení § 412 IZ, tedy vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost, případně o její získání usilovat, nezatajovat své příjmy, oznamovat soudu a správci změnu svých poměrů apod.

### Fáze ukončovací

S ohledem na pravidelné zprávy insolvenčního správce o stavu insolvenčního řízení, naposledy ze dne 11. listopadu 2015, lze důvodně předpokládat, že v průběhu trvání oddlužení nedojde k jeho zrušení. Dlužníci přistoupili k plnění podmínek oddlužení zodpovědně, a jak lze vidět i na grafu č. 10 za prvních 15 měsíců trvání oddlužení k říjnu 2015 mají splaceno již téměř 14 % závazků, konkrétně 186.590,50 Kč. Při podobné míře příjmů dlužníků a tempu splácení i v následujících 45 měsících tak stoupla očekávaná míra uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů již na celkovou hodnotu 55,97 %. Dlužníci tak splácejí dokonce více, než bylo soudem při schvalování oddlužení předpokládáno (49,57 %). Insolvenční správce ani ve svých průběžných zprávách nenamítal žádný jiný problém ve spolupráci s dlužníky.

**Graf č. 12: Průběh splácení dlužníků v rámci schváleného splátkového kalendáře k měsíci říjnu 2015**



Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní

Z dosavadního průběhu je tak pravděpodobné, že oddlužení bude probíhat standardní formou až do měsíce července 2019. Následně insolvenční správce zašle zprávu o splnění společného oddlužení manželů společně s vyúčtováním své odměny a hotových výdajů (1.633,50 Kč za každý započatý měsíc). V návaznosti na tuto zprávu poté insolvenční soud vezme splnění oddlužení na vědomí. Dlužníci jsou pak již sami nuceni požádat soud o osvobození od placení pohledávek, zahrnutých do oddlužení, v rozsahu, v němž dosud nebyly uspokojeny. V tomto případě by tak manželé byli osvobozeni hned od 44,03 % pohledávek věřitelů, kteří se do řízení přihlásili, konkrétně tedy asi 589 tis. Kč. Navíc budou společně s tímto dlužníci osvobozeni také od pohledávek, ke kterým se v insolvenčním řízení nepřihlíželo<sup>118</sup> a zejména také na věřitele, kteří se do insolvenčního řízení nepřihlásili, ač tak učinit měli a mohli. Potenciálně tak dlužníci na oddlužení „vydělají“ ještě více, pokud se některý z věřitelů se svým nárokem zapomněl přihlásit. Celý princip osvobození od pohledávek, na kterém stojí institut osobního bankrotu, je pro dlužníky velmi výhodný. Ti tak po skončení insolvenčního řízení začnou s tzv. „čistým štítem“ a nebudou je zatěžovat žádné dluhy z minulosti a k tomu budou zase o něco více poučeni, jak se v budoucnu chovat, aby se dalším finančním problémům již vyvarovali.

## 6.4 Doporučení pro dlužníky

S ohledem na shora uvedený konkrétní případ průběhu insolvenčního řízení dlužníků, souhrnné statistické údaje týkající se zadlužování obyvatel a insolvenčního řízení, je možné vypočítat poměrně ucelený obrázek o typických chybách dlužníků, kterých se nejčastěji dopouštějí v průběhu insolvenčního řízení a oddlužení. V této podkapitole budou tedy uvedena doporučení, která by těmto lidem mohla v jejich složité situaci pomoci k bezproblémovému přijetí jejich insolvenčního návrhu, schválení požadovaného způsobu oddlužení i zdárnému dokončení celého procesu oddlužení.

1) Mnoho lidí ve složité dluhové situaci často „naletí“ různým pochybným společnostem či fyzickým osobám slibujícím pomoc či rady při sepisování a podání insolvenčního návrhu, ovšem bez patřičného právního vzdělání. Takovéto návrhy jsou pak často velmi nekvalitní a soudy je velmi často odmítají, přitom dlužníci za ně zaplatí částky přesahující někdy i 20 tisíc Kč za jeden návrh. V těchto případech, pokud si dlužníci s návrhem sami nevědí rady a

---

<sup>118</sup> V tomto insolvenčním řízení se takové pohledávky nevyskytly, v jiných řízeních to typicky bývá mimosmluvní sankce, např. správní pokuta.

nedisponují dostatkem finančních prostředků k využití služeb advokáta, je nejlepší využít některou z prověřených bezplatných právních poraden, jako je např. Poradna při finanční tísni o.p.s.

2) Častým pochybením dlužníků, kterým se celé insolvenční řízení zkomplikuje je neprovedení úředního ověření svého podpisu na insolvenčním návrhu. Bez této náležitosti se k insolvenčnímu návrhu nemůže přihlížet a soud toto nemůže ani žádným způsobem zhojit. Při žádosti o společné oddlužení manželů musí stejně tak být úředně ověřen i podpis na prohlášení manželů o nakládání se svou majetkovou podstatou v oddlužení. Úředně ověřený podpis pak rovněž nesmí absentovat na případně doložené darovací smlouvě či smlouvě o důchodu, kterými se dlužník snaží vylepšit svou ekonomickou nabídku pro věřitele.

3) Pravděpodobně asi nejčastější chyba dlužníků, která vede k odmítnutí celého insolvenčního návrhu, spočívá v neuvedení splatnosti svých závazků, případně pouze neurčité vyjádření splatnosti. Tyto údaje by měly být přesně uvedeny v insolvenčním návrhu. Soud může případně toto pochybení zhojit pomocí nahlédnutí do přílohy návrhu – seznamu závazků dlužníka. Ten ovšem dlužníci rovněž zasílají velmi často nekompletní. Dlužník by zde totiž měl jednotlivé závazky rozdělit podle skupin na zajištěné vykonatelné/nevykonatelné a nezajištěné vykonatelné/nevykonatelné a následně čestně prohlásit, že podaný seznam je úplný a správný. Dlužníci však mnohdy některou z těchto skutečností opomenou.

4) Mnoho lidí při výpočtu svých splátek pro nezajištěné věřitele v průběhu oddlužení pak nekalkuluje s odměnou insolvenčního správce, jenž standardně činí 1.089,- Kč měsíčně, případně při tomto výpočtu zamění čistou a hrubou mzdu. U dlužníků-manželů pak bývá častý problém, kdy při svých výpočtech možné splátky věřitelům v oddlužení nezohlední vyživovací povinnost nejen ke svým dětem, ale i navzájem mezi manžely. I když se tak dlužníci domnívají, že naplňují podmínku schválení oddlužení, tedy předpoklad splacení minimálně 30 % nezajištěných závazků, kdy jsou těsně nad touto hranicí, soud při své dohledací činnosti tyto údaje pečlivě kontroluje a vyzve dlužníky k doplnění své ekonomické nabídky pro věřitele, což dlužníky mnohdy překvapí.

5) S uvedeným pak souvisí potřebná schopnost dlužníků být připraven rychle reagovat na výzvu soudu k doplnění, jelikož ta ze zákona činí maximálně pouze 7 dní a nedá se dále ani soudem prodloužit. Řada dlužníků nestihne v uvedené lhůtě na výzvu reagovat, i když často potřebnými dokumenty či informacemi disponují. Znovu se tak vystavují značnému riziku odmítnutí svého návrhu.

6) Dlužníci rovněž nemají zdaleka dobrý přehled o tom, kolik mají závazků. Pokud tak velkou část z nich ve svém návrhu neuvede, může i z tohoto být dovozován nepoctivý záměr dlužníka a naskýtá se zde možnost neschválení jeho oddlužení. Dlužníci také do souhrnné výše svých dluhů často počítají pouze jistinu, tedy částku, kterou si skutečně půjčili, nezřídka však zapominají, že dluh obvykle narůstá o příslušenství, jako jsou úroky či smluvní pokuty zejména při dlouhodobém nesplácení.

7) V insolvenčním návrhu spojeném s návrhem na povolení oddlužení se rovněž nevyplácí zatajovat některé důležité skutečnosti, především pokud se týkají majetku dlužníků, ve snaze tento majetek před insolvenčním řízením ochránit. Insolvenční správce však ve spolupráci s dalšími orgány, jako je např. katastr nemovitostí, tento majetek zpravidla vždy dohledá a vzhledem k ustanovení § 412 odst. 1 písm. b) IZ bude tento zatajený majetek zpeněžen i při schválení oddlužení plněním splátkového kalendáře a výtěžek použit jako mimořádná splátka přihlášeným věřitelům, k čemuž by za standardních okolností nedošlo. K obdobné situaci dojde rovněž tehdy, pokud dlužník v období relativně krátce předcházejícím podání návrhu na povolení oddlužení svůj hodnotný majetek, zpravidla nemovitost, daruje svému příbuznému. I v tomto velmi častém případě insolvenční správce svou prověřovací činností tento úkon zpravidla odhalí a vždy se jedná o důvod k vyslovení nepoctivého záměru dlužníka.

8) Také zatajováním některých svých věřitelů, ať již těch, které dlužník neuznává nebo např. zahraničních, si dlužník v absolutní většině případů nepomůže. Podobné jednání v podobě prokazatelného záměrného zamlčení sledující za cíl ztížení možnosti věřitelů přihlásit svou pohledávku do insolvenčního řízení vede obvykle pouze k neschválení oddlužení z důvodu nepoctivého záměru.

9) Řada dlužníků v krátkém časovém horizontu (cca do 3 let, mnohdy spíše v řádu měsíců) před podáním insolvenčního návrhu darují svůj hodnotný majetek např. svým dětem v domnění, že takto nebude v insolvenčním (případně již dříve v exekučním) řízení postižen. Na tyto případy však insolvenční zákon pamatuje a bude se tak jednat o neplatný a neúčinný právní úkon. Naopak dlužníci se i v tomto případě vystavují riziku neschválení oddlužení z důvodu nepoctivého záměru.

10) Značným problémem je rovněž nepřebírání poštovních zásilek dlužníky, ať již od insolvenčního soudu nebo insolvenčního správce. Někteří dlužníci takto činí záměrně, jiní pouze opomenou dát soudu na vědomí, že se již nezdržují na adrese svého trvalého pobytu, případně jiné korespondenční, kterou uvedli ve svém návrhu. V konečném důsledku však



dlužníci ztrácejí možnost aktivně vystupovat a reagovat v insolvenčním řízení, čímž hrozí opět neschválení či zrušení jejich oddlužení.

11) Jak bylo vidět na výše uvedeném praktickém příkladu konkrétního průběhu oddlužení, dlužníci často zaplatí zálohu na odměnu a výdaje insolvenčního správce stanovenou v usnesení o povolení oddlužení, a to do doby, než bude schválen způsob jejich oddlužení. Dlužníci tuto svou povinnost ve většině případů ignorují nezáměrně z důvodu opomenutí, ovšem i v případě následného doplacení může soud toto jednání dlužníků přičítat k jejich tíži a v dalším průběhu řízení k tomuto přihlédnout.

12) S předchozím bodem rovněž souvisí skutečnost, že někteří dlužníci až příliš spoléhají na rozhodnutí o povolení oddlužení s tím, že se jim už v dalším průběhu insolvenčního řízení nemůže prakticky nic stát. Jedná se však pouze spíše o rozhodnutí procesního charakteru, kdy klíčové rozhodnutí o aplikaci institutu oddlužení u dlužníka přichází až na schůzi věřitelů, kde se případně schvaluje splátkový kalendář, ovšem je zde i určitá nezanedbatelná možnost, že jejich oddlužení nebude schváleno a na jejich majetek tak soud prohlásí konkurs z důvodu např. nových dluhů po splatnosti či špatné spolupráce dlužníků se soudem a insolvenčním správcem.

13) Svůj poctivý záměr a vůli se oddlužit dlužníci rovněž musí prokázat tím, že se dostaví na přezkumné jednání, schůzi věřitelů či jiné nařízené jednání, příp. se řádně omluví. Jejich neúčast totiž může být chápána jako nedostatečné uvědomění si vážnosti situace a lehkomyšlnosti v přístupu k insolvenčnímu řízení a stanoveným povinnostem.

14) Poměrně velmi frekventované a překvapivé opomenutí dlužníků často nastává ve chvíli, kdy již dlužníci řádně splnili podmínky schváleného způsobu oddlužení a insolvenční soud již vzal po zprávě insolvenčního správce na vědomí splnění jejich oddlužení. Řada dlužníků si však následně nepožádá o osvobození od placení zbytku svých pohledávek, případně těch, co do řízení nebyly věřiteli přihlášeny, když takto může soud učinit dle ustanovení § 414 odst. 1 IZ pouze na návrh dlužníka. Dlužníci tak často zažádají až ve chvíli, kdy jim po skončení insolvenčního řízení kvůli těmto závazkům exekutor znovu postihne jejich příjmy či majetek.

Obecně ještě před podáním návrhu na povolení oddlužení nebo vůbec před úpadkovou situací dlužníka lze pak doporučit, aby dlužníci řešili své dluhy včas a přistupovali k těmto obtížným situacím zodpovědně. Tímto chováním se do značné míry vyvarují toho, aby k jistě dluhu nenabíhalo také značně vysoké příslušenství dluhu. Dlužníci by rovněž v prvé

řadě měli řešit svou vlastní finanční situaci. Mnoho dlužníků se totiž neúměrně zadluží tím způsobem, že chce pomoci zejména ostatním členům rodiny (rodiče svým dětem, pomoc při rekonstrukci domu příbuzného atd.).

Celkově tak lze shrnout, že v celém průběhu insolvenčního řízení a oddlužení obzvláště, je důležité aktivně řešit ve spolupráci se soudem i insolvenčním správcem své dluhové i aktuálně nastalé problémy, v čemž vychází právě institut oddlužení dlužníkům vstříc a napomáhá jim následně znovu se zapojit do běžného života.

## **7 Zhodnocení právní úpravy, otázky do budoucnosti a návrhy de lege ferenda**

### **7.1 Zhodnocení aktuálně platné úpravy insolvenčního práva**

Insolvenční zákon jako celek byl tvořen a následně byla schvalována jeho výsledná podoba mezi lety 2002 až 2006, tedy v období stabilního a vysokého hospodářského růstu. Krátce po nabytí účinnosti zákona v roce 2008 však došlo k poměrně razantnímu zhoršení hospodářské situace nejen v České republice a insolvenční zákon se tak ukázal více potřebný než kdy dříve. Mnoho právnických, ale i fyzických, osob nebylo schopno kvůli poklesu výkonu ekonomiky splácet své závazky a těm, kteří se svou situací chtěli něco udělat, poskytl právě insolvenční zákon řadu nástrojů a řešení. Jak se však při tomto „zátěžovém testu“ ukázalo, nebyl ani insolvenční zákon přijat zcela bez chyb a musel a musí tak být dále novelizován. Celkově by se však dalo říci, že insolvenční zákon i s těmito „nedodělkami“ dané vytížení zvládá a pomohl především mnoha fyzickým osobám díky nově zavedeného institutu oddlužení neboli osobního bankrotu.

Právě institut oddlužení se stal stěžejní oblastí zákona, který nyní svou vytížeností a „oblibou“ mezi dlužníky zaměstnává soudy až nečekaně početnou agendou, jejíž vývoj po masivním vzestupu dosáhl až v posledních dvou letech určité stagnace. Je však nadále otázkou, jaký bude následující vývoj.

Tak jako celý insolvenční zákon i institut oddlužení prošel a vlastně neustále prochází vývojem. Ve své původní podobě bylo oddlužení konstruováno výhradně pro nepodnikatele. Následně se však vývoj i s pomocí ustálené judikatury Nejvyššího soudu obrátil směrem k umožnění oddlužit se, za určitých stanovených podmínek, i tzv. drobným podnikatelům, tedy přesně k tomu, s čím počítal již vládní návrh insolvenčního zákona v době jeho schvalování před rokem 2006. Celý tento proces rozšíření subjektů podléhajících oddlužení plánuje dovést další novelizace zákona, které bude podrobněji věnována další podkapitola, kdy s ohledem na obvykle nízký zájem věřitelů již nebudou prakticky žádnou překážkou ani dluhy z podnikání.

Právě se zmíněnou tzv. racionální apatií věřitelů se insolvenční řízení potýká již od počátku a tento problém nebyl dosud uspokojivě vyřešen. Projevuje se zejména v oddlužení, kde je role věřitelů značně omezená a věřitelům tak může být oddlužení dlužníka vnuceno i

proti jejich vůli. Na jejich hlasování pak již jen zbývá výběr konkrétní formy oddlužení. Tato restrikce pak není evidentně dostatečně kompenzována ani povinností dlužníka uspokojit nezajištěné věřitele v oddlužení v minimální zákonné míře 30 %, aby mu mohlo být přiznáno osvobození od zbytku pohledávek. V drtivé většině případů navíc dlužníci nedisponují žádným zpeněžitelným nezajištěným majetkem, a tak nezbývá nic jiného, než zvolit a schválit oddlužení plněním splátkového kalendáře.

Pozitivní vývoj byl určitě zaznamenán na poli společného oddlužení manželů, když tento již dříve hojně využívaný institut byl od teprve roku 2014 oficiálně ustanoven v zákoně. Především se tvůrci novelizace pragmaticky postavili ke společnému jmění manželů v oddlužení, které je pro jeho další bezproblémový průběh vyřešeno výslovným prohlášením obou manželů, že souhlasí s tím, aby všechn jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů. Existence tohoto institutu je pozitivní rovněž v tom smyslu, že dochází k oddlužení celé domácnosti jakožto celku, odpadá tedy možnost, že na jednom z manželů, který oddlužení nepodstoupí, dluhy „uváznou“ a budou nadále vymahatelné. Další výhoda pak spočívá v možnosti splnit podmínky oddlužení jakožto pár, i když jeden z manželů podmínky pro povolení sám nesplňuje (např. pro svůj nízký příjem nedosahuje na hranici zaplacení 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů). Je tak určitě lepší pojímat manžele za jeden ekonomický svazek, neboť tímto svazkem již skutečně jsou.

Jako vstřícný krok rozhodovací praxe soudů lze také považovat umožnění kombinace obou způsobů oddlužení, pokud s tím dlužník vysloví souhlas, i když zákon s tímto řešením do této doby nepočítá. Je však dobré mít na paměti, že účelem deklarovaným v důvodové zprávě, vedle poměrného uspokojení věřitelů, je i sociálně ekonomická problematika dlužníků a snaha jim pomoci.

Rovněž pozitivně, v poměru k mnohdy složitým situacím dlužníků, by se dalo nazírat na aplikační praxi insolvenčních soudů, které obvykle přiznají dlužníku osvobození od neuspokojených pohledávek i přesto, že nezajištění věřitelé nebyli uspokojeni alespoň z 30 % svých pohledávek nebo v dohodnuté výši. Děje se tak z toho důvodu, že soudy si jsou vědomy situace globálního poklesu cen nemovitostí v posledních letech, kdy v průběhu oddlužení nebylo dosaženo znalcem stanovené ceny prodeje nemovitostí, přičemž tuto skutečnost nelze přičítat k tíži dlužníků, případně sami věřitelé tento způsob oddlužení zpeněžením majetkové podstaty odsouhlasili.

Insolvenční zákon však stále vykazuje mnoho problematických míst. Namátkou lze vybrat např. ne příliš často zmiňovanou oblast přihlašování pohledávek zahraničních věřitelů. Tito věřitelé mají i díky jazykové bariéře ještě více ztíženou možnost přihlásit se do insolvenčního řízení. Soud má sice v případě, že se dozví o závazku dlužníka vůči takovému věřiteli povinnost jej vyrozumět o možnosti přihlásit svou pohledávku bez ohledu na to, zda již uplynula řádná lhůta k přihlašování pohledávek, v praxi však není příliš možností, pokud dlužník tento závazek vysloveně neuvede, jak tyto pohledávky zjistit a věřitele následně kontaktovat. Bez soudní výzvy zahraničním věřitelům pak mohou být tyto věřitelé nespravedlivě poškozeni, neboť se o insolvenčním řízení pravděpodobně nedozví a svoji pohledávku nepřihlásí. To může tedy svádět některé dlužníky k tomu, aby tyto své věřitele v seznamu závazků neuvedli a mohli je tak záměrně z insolvenčního řízení vypustit.

Dalším z problémů, se kterými se insolvenční řízení potýká, je velmi různorodá kvalita insolvenčních správců. Jakožto v podstatě ústřední postava insolvenčního řízení je pro jeho hladký průběh mnohdy důležitější právě kvalitní výkon funkce insolvenčního správce než insolvenčního soudu. Na jeho odbornosti, rychlosti, poctivosti a zodpovědnosti tedy celé insolvenční řízení stojí a padá, přičemž kvalita jejich výkonů se v praxi velmi různí. Na určité standardy výkonu jejich funkce sice dbá insolvenční zákon i zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů, především však v počátcích účinnosti kolem roku 2008 nebyl zákon o insolvenčních správcích co do požadavků kladených na tuto funkci příliš důsledný. Postupně však vývoj legislativy v této oblasti směřuje k prohloubení kvalifikace potřebné pro výkon této funkce.

Odpovědnější přístup insolvenčních správců pak měla za cíl i novelizace úpravy provozoven insolvenčních správců.<sup>119</sup> Ta reagovala na dosud neudržitelný stav, kdy si správci zřizovali mnoho provozoven, často v působnosti všech krajských soudů, a to i pro výkon funkce v nezpůsobilých objektech. To vše mělo za následek vzdálenější osobní výkon činnosti insolvenčního správce vůči dlužníkům, nárůst nákladů na obou stranách a snížení kvality výkonu funkce správce. Novelizace tak původně přinášela reálné omezení množství provozoven správců maximálně na čtyři, kdy v každé, včetně svého sídla, se musel správce fyzicky zdržovat minimálně po dobu jednoho pracovního dne. Uvedená formulace vyhlášky týkající se nutnosti fyzické přítomnosti insolvenčního správce však byla zrušena nálezem

---

<sup>119</sup> Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 101/2015 Sb. ze dne 22. dubna 2015, kterou se mění vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně

Ústavního soudu ČR ze dne 9. února 2016 sp. zn. Pl. ÚS 17/15. Ústavní soud judikoval, že takovéto omezení může stanovit pouze zákon a nikoliv pouze vyhláška Ministerstva spravedlnosti a je tedy nyní otázkou, jak se k tomuto problému zákonodárce postaví.

Celkově by se tak dalo shrnout, že ačkoliv jsou insolvenční řízení v České republice po roce 2008 vedena podle zákona, který je veskrze kvalitní a jehož díkce je pravidelně a průběžně upravována dle naléhavých potřeb a poznatků z praxe, a též soudy se s touto novou problematikou vypořádaly velmi dobře a postupují bez zbytečných průtahů, jsou skutečné výsledky insolvenčního řízení vždy závislé na subjektech (dlužník, insolvenční správce i věřitelé), které do něj vstupují a jejich přístupu.

## 7.2 Návaznost na plánovanou novelu insolvenčního zákona

V době psaní této práce se v Poslanecké sněmovně začíná projednávat další výrazná novela insolvenčního zákona, která má právě některé mezery a nejasnosti napravit a celkově reagovat na nejpálčivější problémy a praxi insolvenčního řízení.<sup>120</sup> To by měla novela učinit spravedlivější a flexibilnější. Návrh předložilo Ministerstvo spravedlnosti a původně měl být účinný již od 1. července 2016. Jelikož však legislativní rada vlády dne 1. října 2015 přerušila projednávání návrhu<sup>121</sup> a vrátila jej Ministerstvu spravedlnosti k dalšímu přepracování, je již nyní jisté, že datum účinnosti bude odloženo. Dále zde budou shrnuty nejvýraznější změny, kterými se novela zabývá.

Výrazná novinka měla původně spočívat v povinné prohlídce obydlí dlužníka a jeho nemovitých věcí insolvenčním správcem s pořízením obrazového záznamu. Zde by však mohl nastat konflikt s ústavně zaručeným právem na ochranu soukromí dlužníků. Ministerstvo spravedlnosti se však nakonec tuto změnu rozhodlo k datu poslední úpravy 27. ledna 2016 z návrhu vypustit.

Novela dále sleduje snahu o zabránění účelovým přesunům sídla dlužníka na poslední chvíli (tzv. forum shopping), pokud je dlužník zapsán v obchodním rejstříku. V těchto

---

<sup>120</sup> VLÁDA ČR. *Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony* [online]. 2016. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK9WEJKB4S>

<sup>121</sup> VLÁDA ČR. *Legislativní rada vlády schválila dvojici návrhů legislativních norem o Sbírce zákonů a mezinárodních smluv* [online]. 2016. [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/legislativni-rada-vlady-schvalila-dvojici-navrhu-legislativnich-norem-o-sbirce-zakonu-a-mezinarodnich-smluv-135410/>

případech by byl příslušný ten soud, v jehož obvodu byl obecný soud dlužníka ke dni, který předchází o 6 měsíců okamžik zahájení insolvenčního řízení. I zde by ovšem mohly nastat potíže v podobě narušení obecné procesní zásady místní příslušnosti soudu dle okamžiku zahájení řízení.

Značný prostor je věnován ochraně před podáváním tzv. šikanózních insolvenčních návrhů. To má spočívat v omezení možnosti podat věřitelský insolvenční návrh na dlužníka-právníckou osobu. Ten by mohl podat pouze věřitel s vykonatelnou pohledávkou nebo potvrzením auditora či soudního znalce o účtování pohledávky, případně uznání pohledávky dlužníkem. Tato úprava se do návrhu dostala po vzoru úpravy slovenského zákona č. 7/2005 Zb. o konkurze a reštrukturalizácii, kde platí prakticky obdobné omezení věřitelských návrhů. Nicméně by se tímto spíše jednalo o nepřiměřenou a neodůvodněnou ochranu právnických osob a zhoršení možnosti uplatnit své nároky např. zaměstnanci dlužníka. Takováto úprava by byla v rozporu se smyslem insolvenčního práva a docházelo by k oddalování prohlášení úpadku dlužníka a snížení uspokojení věřitelů v řízení. V úvahu přichází rovněž rozpor s ústavním pořádkem ČR spočívající v omezení přístupu k soudu a rozpor s právem na projednání věci a spravedlivý proces podle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 36 a 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Návrh zahrnuje také úpravu předběžného posouzení insolvenčního návrhu podaného věřitelem. Pokud by měl v určitých případech soud pochybnosti o návrhu, ani jej v insolvenčním rejstříku nezveřejní a nenastanou tak účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení. Takto pojatá úprava je však prakticky stěžejí aplikovatelná a její kritéria jsou špatně nastavena. Soud v takto krátké době (1 den), navíc bez dalšího dokazování, není schopen plně přezkoumat důvodnost návrhu.

U věřitelských insolvenčních návrhů by se pak nově měla ukládat záloha automaticky. V případě návrhu směřujícímu vůči podnikateli by činila 50 tis. Kč, vůči nepodnikateli pak 10 tis. Kč. V případě dlužnických insolvenčních návrhů spojených s návrhy na povolení oddlužení by se ukládala záloha ve výši 5. tis. Kč.

Do insolvenčního zákona by se pak měla vrátit povinnost předložení znaleckého posudku na nemovitou věc. Tentokrát by tato povinnost připadla na insolvenčního správce, který by jej měl předložit společně se zprávou pro oddlužení. Problematická je však skutečnost, že se návrh vůbec nezabývá otázkami, jak bude cena za posudek hrazena, jeho maximální cena, aby nadmíru nezatěžoval majetkovou podstatu, a způsob určení konkrétního

znalce. Vhodnější by tak spíše bylo obnovit ustanovení z IZ účinného do 31. 12. 2013, tedy povinnost dlužníka předložit společně s návrhem tržní ocenění nemovitosti znalcem. To by však nemělo být příliš staré, jelikož hodnota nemovitosti se časem výrazně mění.

Možná největší oblastí, kterou novela sleduje, je regulace subjektů poskytujících služby související s institutem oddlužení. Možnost sepisovat a podávat insolvenční návrhy je zde přiznána pouze advokátovi, insolvenčnímu správci, notáři, osobám s právním vzděláním či osobám s potřebnou akreditací. U těch se vyžaduje odborná způsobilost alespoň jedné osoby (vzdělání v oboru právo nebo ekonomie v magisterském studijním programu), pojištění odpovědnosti, vykonání odborné zkoušky, bezúhonnost, veřejná prospěšnost právnické osoby. Zákon by taktéž pevně stanovil odměnu za sepis návrhu do 5 tis. Kč / 7,5 tis. Kč (pro manžele). V tomto případě by se tedy mohlo jednat spíše o pozitivní změnu dosavadní praxe, kdy za dlužníky často návrh sepisovaly a podávaly tzv. oddlužovací agentury či fyzické osoby bez patřičné odbornosti a odpovědnosti, kdy tento návrh byl velmi často nekvalitní a byl následně odmítnut. Není naopak třeba, aby tato činnost byla svěřena pouze advokátům – vymizely by tak dlužníky rovněž hojně využívané bezplatné poradny ve finanční tísní. Uvedeným společností se pak zamezí parazitovat na mnohdy tíživé životní situaci dlužníků. Často totiž tyto komerční subjekty dlužníky nalákaly na slib jejich oddlužení, ačkoliv těmto subjektům muselo být zřejmé, že daný dlužník momentálně podmínky pro oddlužení nesplňuje a činily tak pouze z důvodu finanční motivace, tedy aby od dlužníka získaly úplatu z vypracování návrhu. Problematicky by se však mohla jevit kontrola ze strany ministerstva, jež by zřejmě muselo navýšit svou personální kapacitu.

Větší dohled ministerstvo plánuje také nad výkonem funkce insolvenčního správce, zavádí se zde správní delikty a možnost správce více sankcionovat za jeho případná pochybení. Návrh rovněž zavádí bližší specifikaci podmínek, co se rozumí pod pojmem „řádný výkon funkce insolvenčního správce“. Přesně vyjmenovává činnosti a úkony, které musí činit insolvenční správce osobně a není možné je na nikoho dalšího delegovat.

Novela má za cíl i stanovení jednotných elektronických formulářů pro jednotlivé úkony insolvenčního správce v řízení, jakými jsou konečná zpráva, soupis majetkové podstaty, seznam přihlášených pohledávek a zpráva o plnění reorganizačního plánu. Dosud využíval každý insolvenční správce pro své podání jinou strukturu, takže by se jednalo jednoznačně o výhodu ve smyslu větší přehlednosti řízení zejména pro subjekty mimo účastníky řízení.



Co se týká změn přímo institutu oddlužení, asi největší spočívá ve skutečnosti, že při zamítnutí či odmítnutí návrhu na povolení oddlužení nebo při zrušení oddlužení by se nadále prohlašoval konkurs pouze tehdy, pokud nebylo zjištěno, že majetek dlužníka je zcela nepostačující, jinak soud řízení zastaví a rozhodne o odměně správce. Za cíl si novela klade také snížení administrativní zátěže insolvenčních soudů. Insolvenční správce by tak zasílal soudu zprávu pro oddlužení s návrhem na způsob řešení oddlužení spolu se zprávou o přezkumu a účastníci řízení by proti nim mohli podat námitky. Přezkum tak má provádět pouze insolvenční správce v rámci seznamu přihlášených pohledávek bez přímé ingerence insolvenčního soudu. Ten pouze následně zprávu o přezkumu schválí, nařídí její doplnění nebo odmítne, pokud jsou k tomu důvodné námitky. Schůze věřitelů v oddlužení se pak bude konat, pouze pokud o to požádá nadpoloviční většina věřitelů, kteří disponují nadpoloviční většinou přihlášených pohledávek co do jejich výše. V praxi se tedy schůze věřitelů s ohledem na aktivitu věřitelů v oddlužení až na výjimky konat nebude. Při této úpravě by však vyvstalo riziko až přílišných pravomocí insolvenčního správce a mnohem složitějšího dohledu insolvenčního soudu nad celým řízením.

Návrh také obsahuje výslovné stanovení možnosti kombinace obou způsobů oddlužení, ovšem jedině na návrh dlužníka. Problematika oddlužení drobných podnikatelů je pak vyřešena dovozováním souhlasu věřitele s pohledávkou z podnikání dlužníka s oddlužením dlužníka, pokud nesdělí opak. Nicméně například lepším řešením by mohlo také být, že by byl dlužník spolu s návrhem povinen doložit všechny souhlasy věřitelů z podnikání (v souladu s konstantní judikaturou Nejvyššího soudu ČR). Avšak i tak se jedná alespoň o krok k nastavení právní jistoty v této dosud nejednotně aplikované oblasti zákona.

Návazně by se měla také zvýšit odměna insolvenčního správce v oddlužení, jelikož by nově obdržel 25 % z odměny pro počet přihlášených pohledávek, tedy 250 Kč za každou přezkoumanou pohledávkou.

Celkově tak plánovaná novela insolvenčního zákona přináší mnoho skutečně různorodých změn. Občas se však jeví, jako by příliš nenavazovala na ostatní instituty nejen insolvenčního, ale i dalšího obecně platného práva. Vzhledem k již naznačeným problémům je tak otázkou, v jaké podobě, či případně zda, bude nakonec přijata.

### 7.3 Otázky do budoucnosti a návrhy právní úpravy de lege ferenda

Současná právní úprava i praxe insolvenčního řízení, jak je nastíněna výše, přináší stále mnoho problematických míst a nedořešených otázek. V následující části budou některé z nich představeny a spolu s tím budou nastíněny možné způsoby jejich řešení.

Jako prvním úskalím se jeví problematika mnohdy enormního zatížení soudů, tedy otázka, zda je počet věcí na jeden soudní senát stále ještě zvládnutelný při zachování dostatečné odbornosti. Právě tento problém má částečně řešit plánovaná, výše představená, novela, které má soudům ulehčit především od problematiky oddlužení. Je však další otázkou, zda navrhované řešení nesnižuje transparentnost řízení a neměl by se tento problém řešit spíše např. zřízením nových míst asistentů soudců či vyšších soudních úředníků a současně zvýšení jejich pravomocí v řízení.

Vzhledem k velmi nízké výtěžnosti konkursních řízení pro věřitele by dále bylo potřeba zajistit, aby dlužníci – právnické osoby vstupovali do insolvenčního řízení dříve, tedy v situaci, kdy ještě disponují hodnotnějším majetkem, který by bylo v insolvenční možno zpeněžit a uspokojit i nezajištěné věřitele. Tento problém by si však zasloužil komplexní řešení v další diplomové či jiné práci.

V oblasti insolvenčního práva pak zaznívají neustálé tlaky na zvyšování odměny insolvenčních správců, momentálně v oblasti oddlužení. Ti argumentují tím, že odměna a náhrada hotových výdajů (1.089,- Kč s DPH měsíčně) ani nepokrývá jejich náklady. Z mezinárodního srovnání, prezentovaném v dokumentu „An international comparative study on the development of an insolvency profession and its performance“ Mezinárodní asociace insolvenčních regulátorů z března 2010 však vyplývá, že u institutu oddlužení je odměna insolvenčních správců dle jejich tvrzení zisková pouze v 38 % jurisdikcí.<sup>122</sup> Institut oddlužení má totiž v sobě zabudovaný značný sociální charakter a systém je nastaven tak, že správci by se měli případně „hojit“ na konkursních řízeních, kde mají zaručenu poměrně vysokou minimální odměnu.

Insolvenční správce by pak měl téměř všechny věci a úkony v řízení vykonávat osobně. Za současného stavu, kdy se správce např. na přezkumném jednání a schůzi věřitelů u

---

<sup>122</sup> VLÁDA ČR. *Závěrečná zpráva k hodnocení dopadů regulace k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 27. 3. 2013. [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: [http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=450018&id\\_dokumenty=167874](http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=167874)

soudu nechává zastupovat osobou často bez patřičného vzdělání, může být velmi snížena odbornost funkce a kvalita jeho výkonu. Co se týká nyní diskutované úpravy provozoven insolvenčních správců, bylo by efektivnější povolit vykonávání funkce správce pouze v místě jeho sídla bez možnosti zakládat další provozovny. Situace by se tímto velmi zpřehlednila a měla by za důsledek odpovědnější výkon funkce insolvenčního správce. Dále by mohlo být správným krokem uzákonění vyšších postihů insolvenčních správců za nekvalitní výkon jejich funkce, který by je ke změně přístupu rovněž motivoval.

Věčná otázka spojená s insolvenčním řízením zní, jak motivovat věřitele k většímu zapojení do jeho průběhu a pomoci tak odstranit tzv. racionální apatii věřitelů (dle provedeného výzkumu vybraného vzorku řízení činí uspokojení nezajištěných věřitelů pouze asi 4 % jejich přihlášených pohledávek, u zajištěných věřitelů pak asi 23 % z pohledávky – nezajištění věřitelé by tak s aktivní účastí pravděpodobně vynaložili vyšší náklady, než by bylo jejich uspokojení v insolvenční<sup>123</sup>. Činnost nebo spíše nečinnost věřitelů se tak zdá v mnoha případech pochopitelná. Napomoci by k tomuto mohl příklad z ruské právní úpravy úpadkového práva<sup>124</sup>, kde z výtěžku zpeněžení předmětu zajištění obdrží zajištěný věřitel pouze 70 %, zbytek jde na odměnu insolvenčního správce a částečně na úhradu pohledávek nezajištěných věřitelů. Takové řešení by jistě zvedlo motivaci i pro nezajištěné věřitele. Další motivací by byla možnost pro věřitele, aby i oni mohli v oddlužení hlasovat, za splnění předem stanovených podmínek, pro kombinaci způsobů oddlužení dlužníka, tedy aby tato varianta nebyla pouze v rukou dlužníka. Potřeba zvýšení míry návratnosti pohledávek, zejména nezajištěných věřitelů, by se mohla částečně řešit i vyššími požadavky na insolvenčního správce, jeho vyhledávání majetku a dohled nad dlužníkem. Případně též zpřesněním úpravy procesu prodeje majetkové podstaty dlužníka v insolvenční např. preferováním prodeje přes prověřené realitní kanceláře před prodejem prostřednictvím elektronické dražby. Tím by se částečně eliminovalo riziko malého povědomí potenciálních zájemců a možnosti zákulisních dohod zájemců navzájem nebo zájemce s dražitelem.

Častým praktickým problémem je také zneužívání institutu oddlužení. Někteří dlužníci přistupují k oddlužení vysoce pragmaticky, kdy s ním již předem počítají a zadlužují se do

---

<sup>123</sup> VĚDECKÝ TÝM VÝZKUM INSOLVENCE. *Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 29. 1. 2014. [cit. 2016-01-25]. Dostupné z: <http://www.vyzkuminsolvence.cz/data/files/novela-zakona-a-duvodova-zprava/novela-iz-a-duvodova-zprava-tym-vyzkum-insolvence-finalni-verze.pdf>

<sup>124</sup> KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008–2013*. Praha: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. ISBN 978-807-4004-971. s. 117-122.

poslední chvíle před podáním návrhu na povolení oddlužení (na dárky, dovolenou apod.). Někteří dlužníci si následně v oddlužení sami nastaví, např. pomocí darovacích smluv, své příjmy tak, aby zaplatili za dobu trvání oddlužení pouze téměř přesně 30 % pohledávek nezajištěných věřitelů. V té souvislosti by tak bylo vhodné zavést povinnost dlužníků přesně a věrohodně vyličit skutečnosti vedoucí k jejich úpadkové situaci s návazností na neschválení oddlužení soudem z důvodu nepoctivého záměru dlužníků. Množí se i případy podezřelých až fiktivních darovacích smluv, kdy dárce má poskytovat dlužníkovi každý měsíc nezvykle vysoký finanční dar. Často jde o smlouvy pouze „na oko“ a dárce vůbec nedisponuje tak vysokými finančními příjmy. Dlužník tyto peníze poskytuje sám sobě např. z práce načerno. Mohla by proto být zavedena například povinnost spolu s darovací smlouvou doložit solventnost a bonitu dárce.

Vyřešit by si zasloužila také nedořešená otázka týkající se společného jmění manželů v úpadku a jeho vypořádání např. v situacích, kdy si dlužníci podají návrh samostatně a úpadek jednoho z manželů (či bývalých manželů bez vypořádaného SJM) je řešen konkursem a úpadek druhého oddlužením. Mohl by se v zákoně ustanovit již judikaturou naznačený princip „kdo dřív přijde (sepíše), ten dřív bere (zpeněžuje)“, případně vhodněji stanovit nutnost spravedlivě vypořádat s ohledem na výši a původ závazků jednotlivých manželů.

V zájmu větší spravedlnosti insolvenčního řízení by navíc mohla být prodloužena lhůta pro přihlašování pohledávek věřitelů i v oddlužení na 2 měsíce. Vůči věřitelům je krátká 30 denní lhůta nespravedlivá už jen kvůli tomu, že o úpadku jejich dlužníka je nikdo oficiálně nevyrozumí (není zde taková zákonná povinnost), sami si musí tyto informace hlídat pomocí insolvenčního rejstříku, což často vede k tomu, že nestihnou svou pohledávku přihlásit včas (ve lhůtě 30 dní) a ta je následně odmítnuta jako opožděná.

Naopak z pohledu dlužníků by bylo výhodné jim oficiálně povolit přispívat i nad rámec své zabavitelné části příjmů. Dosud je v praxi tato zjevně častá praxe řešena zastřenyými darovacími smlouvami, kdy danou částku platí sám dlužník, pouze ji insolvenčnímu správci preposílá přes nastrčenou osobu. Také by v insolvenčním zákoně mohla být povolena možnost, aby dlužník mohl ve výjimečných případech zažádat o povolení nižších splátek nejen do konce schůze věřitelů, s čímž počítá plánovaná novela, ale i v průběhu trvání oddlužení zejména plněním splátkového kalendáře, pokud se dlužník např. ocitne v kritické sociální situaci nebo případně pokud s tím budou věřitelé souhlasit.

V zájmu dlužníků, ale i některých věřitelů, by bylo zvýšení motivace věřitelů k udělení souhlasu s nižším plněním na jejich pohledávku než je zákonem stanovených 30 %, což se dosud v praxi příliš neděje. Bylo by to možné např. tím, že by se na pohledávku tohoto věřitele plnilo přednostně. Uvedené řešení by přineslo výhody i pro dlužníky v podobě vyšší dostupnosti oddlužení.

Naopak problémy v dostupnosti osobních bankrotů by mohlo přinést důsledné dodržování ustanovení § 224 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku upravující trestný čin způsobení úpadku.<sup>125</sup> Takového trestného činu se dopustí dlužník, který si přivodí úpadek, a to dokonce i z nedbalosti. Z praktických poznatků činů vedoucích u mnoha dlužníků k úpadku, lze dovodit, že uplatňování takového ustanovení by se úprava oddlužení stala téměř obsolentní, jelikož by prakticky žádnému dlužníkovi nebylo možno oddlužení povolit. Z toho důvodu by tak stálo za zvážení upravit znění § 224 trestního zákoníku a minimálně z něj vypustit nedbalostní část.

Značně problematická je pak situace, kdy dlužníku v průběhu oddlužení plněním splátkového kalendáře vznikne nárok na odstupné. Odstupné totiž jako příjem majetkové podstaty podléhá srážkám pro účely plnění splátkového kalendáře, ovšem dlužníku po dobu, po kterou mu odstupné náleží, nemá nárok na podporu v nezaměstnanosti, i když by byl v evidenci úřadu práce. Z odstupného tedy dlužníkovi nezůstane vůbec nic, případně pouze nezabavitelná částka pro dobu jednoho měsíce, pokud se tak dlužníkovi nepodaří urychleně vyhledat nové zaměstnání, hrozí mu vážné finanční problémy. Takovéto řešení však popírá samotný účel vyplácení odstupného a logicky by se tak jevila úprava, která srážky z odstupného poměrně rozložila na počet měsíců, na které bylo původně vyplaceno tak, aby dlužníku každý tento měsíc zůstala minimálně zákonná nezabavitelná částka.

---

<sup>125</sup> § 224 (Způsobení úpadku) trestního zákoníku

(1) Kdo, byť i z hrubé nedbalosti, si přivodí úpadek tím, že

- a) činí vydání hrubě nepřiměřená svým majetkovým poměrům,
- b) spravuje svůj majetek způsobem, který neodpovídá zákonem mu uloženým nebo smluvně převzatým povinnostem nebo je s nimi v hrubém nepoměru,
- c) užívá poskytnutý úvěr v rozporu nebo hrubém nepoměru s jeho účelem,
- d) poskytuje ze svého majetku půjčky nebo úvěry jiným osobám, ač to je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům, nebo
- e) učiní nad rámec obvyklého podnikatelského rizika obchod nebo operaci, která nenáleží k jeho pravidelné podnikatelské činnosti nebo je v hrubém nepoměru k jeho majetkovým poměrům,

bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok nebo zákazem činnosti.

Rovněž by také bylo vhodné, aby dlužníci, kteří by chtěli úspěšně projít oddlužením, byli nuceni během této doby absolvovat nějaký oficiální kurz finanční gramotnosti. Taková povinnost by mohla vést k poučení dlužníků, kteří by se napříště již vyvarovali některých svých jednání, která vedla k následné úpadkové situaci.

## 8 Závěr

Zpracovaná diplomová práce se ve své první části zabírala teoretickým vymezením a rozbořem insolvenčního řízení a zejména institutem osobního bankrotu tak, jak je v českém právu upraven. Původním smyslem zavedení institutu osobního bankrotu do našeho právního řádu bylo především poskytnutí možnosti poctivému dlužníkovi oprostít se od zbytku svých dluhů a začít následně novou etapu života. Předchozí právní úprava obsažená v ZKV totiž obdobný institut neobsahovala<sup>126</sup>. Úpadek dlužníků mohl být řešen pouze jeho likvidační formou - konkurzem, po jehož zrušení většina dlužníků zůstávala v pásmu tzv. šedé ekonomiky, jelikož zbylé dluhy byly stále exekučně vymahatelné. S ohledem na své určení tak oddlužení vykazuje ze všech možných způsobů řešení úpadku jistě nejvyšší podíl sociálního aspektu. Do značné míry se tak jedná o kompromis mezi sociálním hlediskem pro dlužníky a legitimním zájmem věřitelů o co nejvyšší míru uspokojení jejich pohledávek. Po vyhodnocení sedmileté doby účinnosti insolvenčního zákona lze dále konstatovat, že nová podoba úpadkového práva v České republice reprezentována insolvenčním zákonem přinesla téměř neporovnatelné zlepšení oproti stavu, kdy zde reguloval úpadkové právo zákon o konkursu a vyrovnání. Stále však, i po vyhodnocení dvouroční doby účinnosti revizní novely, lze nalézt v této problematice mnoho návrhů ke zlepšení či zpřehlednění řízení, které by v budoucnu mohly přinést další pozitivní posun insolvenčního práva. Některé z těchto otázek řeší již novelizace s plánovanou účinností od roku 2017, je však stále otázkou, v jaké podobě, či zda vůbec, bude přijata.

Ve své následné praktické části diplomová práce nastínila problematiku neustále rostoucího zadlužování domácností v ČR, jakožto hlavní příčiny rozmachu počtu insolvenčních řízení a nutnosti jeho kvalitní úpravy. Právě zde lze hledat prapůvodní příčiny úpadkové situace dlužníků, tedy v neregulovaném trhu poskytovatelů půjček a rozmachu jejich poskytování i bankami a rovněž v často laxním přístupu dlužníků k řešení svých závazků, které následně značně narostou o příslušenství dluhu, jako jsou úroky a různé sankční postihy. Zvyšující se úroveň zadluženosti domácností jde pak ruku v ruce s institutem oddlužení, který je od svého zavedení do českého právního řádu v roce 2008 velmi využíván a našel své stabilní a významné místo v procesu řešení nepříznivých ekonomicko-sociálních situací dlužníků. To je také nejčastějším způsobem řešení úpadku dlužníka, kdy až do roku

---

<sup>126</sup> Podle zákona o konkursu a vyrovnání získával dlužník osvobození od dluhu pouze nuceným vyrovnáním v rámci konkursu anebo vyrovnáním, přičemž tyto instituty byly oproti konkursu využívány v minimální míře, což nakonec vedlo i k tomu, že v insolvenčním zákoně již obsaženy nejsou a byly nahrazeny institutem oddlužení.

2014 počet podaných návrhů na povolení oddlužení rostl téměř násobně a až v posledních dvou letech se poměrně ustálil. Je ovšem důležité, aby dlužníci svou nepříznivou finanční situaci řešili odpovědně a včas, v tom případě jim institut oddlužení dokáže účinně pomoci s možností následného osvobození od zbytku jejich dluhů a nastartovat je do dalšího průběhu života. Je nutno si však uvědomit, že oddlužení je založeno především na aktivním přístupu dlužníka, kterému v té souvislosti vzniká celá řada povinností, jež musí v celém průběhu řízení plnit. Cesta dlužníka k osvobození od zbytku dluhů však není vůbec jednoduchá, což dlužníci musí mít neustále na paměti.

Velmi důležitou částí práce pak byla případová studie věnovaná rozboru konkrétního případu oddlužení dlužníků na základě reálných informací a dat. Pro co nejnázornější ukázkou průběhu oddlužení, ze kterého by bylo možno si rovněž vzít poučení, bylo vybráno společné oddlužení manželů řešené plněním splátkového kalendáře, tedy obvyklý způsob řešení úpadku spotřebitelů. Nejen z tohoto konkrétního případu, ale i z praktických zkušeností průběhu insolvenčního řízení na Krajském soudě v Praze pak vyplynula jedna ze stěžejních částí diplomové práce, a sice doporučení pro dlužníky, jak se chovat zejména v průběhu insolvenčního řízení, aby nedošlo k žádným komplikacím a dlužník dosáhl vytouženého osvobození od placení zbylých pohledávek. Celkový cíl práce pak byl naplněn nalezením a podrobným určením problematických či sporných pasáží insolvenčního zákona, na které bylo navázáno mnohými, ať již obecněji či konkrétněji pojatými, návrhy právní úpravy *de lege ferenda*.

Celkově by se tak dalo shrnout, že hlubší příčinu hojného využívání a rozvoje insolvenčního řízení a institutu oddlužení lze spatřovat v zadlužování a nízké finanční gramotnosti obyvatel ČR obecně. Vycházíme-li z hypotézy životního cyklu a permanentního důchodu, lze nalézt prvotní příčinu v až neodůvodněném spoléhání na jediný zdroj příjmů, absence plánu a tvoření nízkých rezerv v případě jeho, byť krátkodobého, výpadku či nesprávné odhadnutí svých finančních možností. Dalším problémem také bývá ztráta životního partnera (ať již rozchodem, rozvodem či smrtí), pokud je ten druhý na jeho příjmech až příliš závislý. Mnozí lidé pak také odmítají řešit své problémy a myslet na svou budoucnost a své potřeby uspokojují ihned bez ohledu na své objektivní možnosti s tím, že „to později nějak vyřeší“. Tímto se pak lidé dostávají do dluhové pasti, která, pokud mají dotčené osoby zájem, téměř neodvratně končí podáním insolvenčního návrhu spojeného s návrhem na povolení oddlužení. Cesta k předcházení těmto situacím však vede do značné míry mimo oblast této diplomové práce, a sice zajištění větší informovanosti veřejnosti a



jejich motivace ke včasnému řešení dluhové situace např. formou vzdělávání v oblasti finanční gramotnosti. Na uvedené situace však dokáže reagovat právě institut osobního bankrotu neboli oddlužení, který ve svém důsledku poskytuje dlužníkům určité dobrodiní, když sleduje konečný cíl osvobodit dlužníka od povinnosti platit jeho dluhy. Z těchto důvodů však také náleží pouze dlužníkovi čestnému a poctivému, tedy dlužníkovi, který projevuje zřetelně patrnou snahu dostát svým splatným dluhům tak, aby žádný z jeho věřitelů nebyl nespravedlivě poškozen nebo nedovoleně zvýhodněn a aby se dosáhlo jejich rychlého, hospodárného a co nejvyššího uspokojení. Tuto skutečnost by tak dlužníci měli mít po celou dobu trvání oddlužení na paměti a v průběhu řízení co nejvíce spolupracovat a nezatajovat podstatné skutečnosti. Právě neodpovědné chování dlužníků totiž často vede k nemožnosti dokončení procesu oddlužení. Tento institut je pak neopomenutelně důležitý i po stránce národně-hospodářské, když z celkového ekonomického hlediska státu je budoucí obnovení koupěschopnosti dlužníka, který prošel oddlužením a následně byl osvobozen od placení zbylých pohledávek, žádoucím výsledkem. Touto optikou je pak potřeba nazírat na celou sanační problematiku insolvenčního práva, což rovněž nezřídka činí i soudy vyšších instancí. Oddlužení tak může být v konečném důsledku prospěšné téměř všem – dlužníkovi, věřitelům i státu.

Kladně tedy lze hodnotit, že institut oddlužení proniká čím dál tím více do povědomí široké veřejnosti a bývá jí také hojně využíván. Ve svém pojetí otevřenosti a transparentnosti řízení díky insolvenčnímu rejstříku se navíc jedná v českém právním prostředí o zcela ojedinělý typ řízení, který dává prakticky zcela aktuální přehled a informovanost jak dlužníkům, tak věřitelům i všem dalším zainteresovaným osobám. Insolvenční řízení a především pak institut oddlužení je v konečném důsledku velmi různorodá oblast, ve které nelze vždy postupovat schematicky podle šablon, ovšem vždy je potřeba, zejména z pohledu soudu, individuálně vážit všechny okolnosti daného případu a reagovat na konkrétní situaci daného dlužníka. V celé oblasti insolvenčního práva však bude zapotřebí provést ještě mnoho úprav a změn tak, aby byl zákon spravedlivější a efektivnější jak pro věřitele, tak především pro dlužníky.

Informace soustředěné v celé této práci však vedou k závěru, že ať již bude úprava insolvenčního práva jakákoliv, vždy bude záležet především na samotné mentalitě dlužníků a jejich přístupů ke své zadluženosti. Dlužníci si totiž často neuvědomují nebo ani nechtějí uvědomovat vážnost situace, ve které se nacházejí a jejich finanční problémy se stávají běžnými prostředky nezvladatelné. Tomu poté nepřispívá ani až přílišná dostupnost půjček či

úvěrů poskytované často značně pochybnými společnostmi. V první řadě je tak potřeba na všechny apelovat, aby své finanční možnosti dobře promýšleli a pokud možno primárně předcházeli situaci, kdy budou nuceni institutu osobního bankrotu, jakožto jednoho ze způsobu řešení úpadku, skutečně využít. Pokud však naopak již nebude jiné zbylí, je potřeba zdůraznit, aby dlužníci, pokud se vyvarují dříve predestřených chyb, do insolvenčního řízení neváhali vstoupit, jelikož vstup do oddlužení, jakožto sociálně a lidsky velmi přívětivého institutu, může pomoci naprosté většině z nich.

## 9 Seznam použitých zdrojů

### Knížní publikace:

HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. Praha: C. H. Beck, 2013, xviii, 262 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-459-9.

HOSTINSKÝ, Jan. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 112 s. ISBN 978-80-7418-010-1.

CHALUPECKÁ, Kristýna a Petr LAVICKÝ. *Insolvenční právo v teorii a praxi*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 214 s. Spisy Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně, sv. 434. ISBN 978-802-1060-388.

KISLINGEROVÁ, Eva, Tomáš RICHTER a Luboš SMRČKA. *Insolvenční praxe v České republice: v období 2008–2013*. Praha: C.H. Beck, 2013, xv, 143 s. ISBN 978-807-4004-971.

KOTOUČOVÁ, Jiřina a kol. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2010, xxi, 1100 s. ISBN 978-80-7400-320-2.

KOZÁK, Jan, Petr BUDÍN, Alexandr DADAM a Lukáš PACHL. *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer ČR, a. s., 2013. 1272 s. ISBN 978-80-7357-243-3.

LANDA, Martin. *Ekonomika insolvenčního řízení*. Ostrava: Key Publishing, 2009, 426 s. ISBN 978-80-7418-031-6.

MARŠÍKOVÁ, J. a kol. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy, ve znění zákonů č. 69/2011 Sb. a č. 73/2011 Sb.* Praha: Leges, 2011. 793 s. ISBN 9788087212752.

MCBRYDE W. W.; A. FLESSNER; S. C. J. J. KORTMANN. *Principles of European insolvency law*. Deventer: Kluwer Legal Publishers, 2004, 686 s. ISBN 9041123911.

RAIS, Roman. *Specifika krizového managementu*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 92 s. ISBN 978-80-87071-11-3.

RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008, 471 s. ISBN 978-80-7357-329-4.

SHELLE, Karel a Miroslav FRÝDEK. *Vývoj konkursního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2010, 90 s. ISBN 978-80-7418-073-6.

SHELLEOVÁ, Ilona. *Úvod do insolvenčního práva*. Ostrava: Key Publishing, 2007, 94 s. ISBN 978-80-87071-54-0.

ŠKVÁRA, Miroslav. *Finanční gramotnost*. Praha: M. Škvára, 2011, 219 s. ISBN 978-80-904823-0-2.

WINTEROVÁ, Alena a Alena MACKOVÁ. *Civilní právo procesní: vysokoškolská učebnice*. 7., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Linde Praha, 2014, 621 s. ISBN 978-80-7201-940-3.

### Časopisecké a odborné články:

HAVEL, Bohumil. Co se smí a co třeba již ne v moratoriu podle insolvenčního zákona? Glosa k účinkům moratoria podle § 122 InsZ. *Obchodněprávní revue*, 2009, roč. 1, č. 3, s. 72-75. ISSN 1803-6554

HAVEL, Bohumil. Oddlužení – zbraň nebo hrozba? *Právní rozhledy*. 2007, roč. 15, č. 2, s. 50-55.

ZOULÍK, František. Vývoj insolvenčních řízení. *Právní fórum*, 2009, roč. 6, č. 4, s. 153-160. ISSN 1214-7966. <http://www.pravnickeforum.cz/archiv/dokument/doc-d8554v11354-vyvoj-insolvencnich-rizeni/>

### Elektronické zdroje:

CBCB - Czech Banking Credit Bureau. *Desatero odpovědného zadlužování* [online]. 2015. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: <http://www.cbcb.cz/cz/desatero-odpovedneho-zadluzovani-1404041422.html>

CREDITREFORM. *Vývoj insolvencí v České republice* [online]. 2016. [cit. 2015-12-15] Dostupné z: <http://www.creditreform.cz/novinky-downloads/vyvoj-insolvenci-v-cr.html>

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Měnová a finanční statistika* [online]. 2016. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: [https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova\\_bankovni\\_stat/](https://www.cnb.cz/cs/statistika/menova_bankovni_stat/)

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA. *Zpráva o výkonu dohledu nad finančním trhem 2014* [online]. 2015. [cit. 2016-01-03]. Dostupné z: [https://www.cnb.cz/cs/dohled\\_financni\\_trh/souhrnne\\_informace\\_fin\\_trhy/zpravy\\_o\\_vykonu\\_dohledu/](https://www.cnb.cz/cs/dohled_financni_trh/souhrnne_informace_fin_trhy/zpravy_o_vykonu_dohledu/)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Obecná míra nezaměstnanosti v ČR a krajích* [online]. 2015. [cit. 2015-12-12]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/czso/obecna\\_mira\\_nezamestnanosti\\_v\\_cr\\_a\\_krajich](https://www.czso.cz/csu/czso/obecna_mira_nezamestnanosti_v_cr_a_krajich)

ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD. *Počet obyvatel v regionech soudržnosti, krajích a okresech České republiky k 1. 1. 2015* [online]. 2015. [cit. 2015-12-14]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/20556287/1300721501.pdf/80844cbf-66bb-42ec-816a-69668d3f0631?version=1.1>

Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), 77 s. [cit. 2015-09-26]. Dostupné z: [http://www.cak.cz/assets/files/557/N\\_vrh\\_insolven\\_n\\_ho\\_z\\_kona\\_-\\_d\\_vodov\\_zpr\\_va.doc](http://www.cak.cz/assets/files/557/N_vrh_insolven_n_ho_z_kona_-_d_vodov_zpr_va.doc)

Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 294/2013 Sb. insolvenční zákon, 117 s. [cit. 2015-10-10]. Dostupné z: [http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=450018&id\\_dokumenty=1678743](http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1678743).

JECHOVÁ, Jitka. *Tři čtvrtiny Čechů si už alespoň jednou vzaly úvěr, jeho podmínky ale neznají* [online]. Raiffeisen stavební spořitelna a.s. 15. 9. 2014. [cit. 2015-12-05]. Dostupné z: <https://www.rsts.cz/tri-ctvrtiny-cechu-si-uz-alespon-jednou-vzaly-uver-jeho-podminky-ale-neznaji/>

KRČMÁŘ, Zdeněk. *Záměry rekonstrukce českého úpadkového práva* [online]. Konkursní noviny. 10. 7. 2002. [cit. 2015-09-28]. Dostupné z: <http://www.kn.cz/clanek/zamery-rekodifikace-ceskeho-upadkoveho-prava>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Insolvenční rejstřík: Formuláře* [online]. 2015. [cit. 2015-12-15]. Dostupné z: <https://isir.justice.cz/isir/common/stat.do?kodStranky=FORMULAR>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Insolvenční zákon: Statistiky* [online]. 2015. [cit. 2015-12-18]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/expertni-skupina-s22/statistiky.html>

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Kalkulátor splátek pro oddlužení plněním splátkového kalendáře* [online]. [cit. 2015-12-20]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/kalkukator-splatek.html>.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Postavení věřitelů a věřitelské orgány* [online]. 2014. [cit. 2015-09-30]. Dostupné z: <http://insolvencni-zakon.justice.cz/obecne-informace/veritel/postaveni-veritelu-a-veritelske-organy.html>.

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI ČR. *Statistická ročenka 2014* [online]. 2014. [cit. 2015-10-05]. Dostupné z <http://cslav.justice.cz/InfoData/statisticke-rocenky.html>

PLEVA, Vítězslav. *Závazky z podnikání: Je dlužník povinen zajistit si souhlas věřitelů v případě oddlužení?* [online]. epravo.cz. 4. 8. 2014. [cit. 2015-10-10]. Dostupné z: <http://www.epravo.cz/top/clanky/zavazky-z-podnikani-je-dluznik-povinen-zajistit-si-souhlas-veritelu-v-pripade-oddluzeni-94828.html>

ŠKRABAL, Josef. *Jaké je složení domácností v ČR?* [online]. Český statistický úřad. 7. 3. 2013. [cit. 2016-01-02]. Dostupné z: [https://www.czso.cz/csu/czso/jake\\_je\\_slozeni\\_domacnosti\\_v\\_cr20130307](https://www.czso.cz/csu/czso/jake_je_slozeni_domacnosti_v_cr20130307)

VĚDECKÝ TÝM VÝZKUM INSOLVENCE. *Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 29. 1. 2014. [cit. 2016-01-25]. Dostupné z: <http://www.vyzkuminsolvence.cz/data/files/novela-zakona-a-duvodova-zprava/novela-iz-a-duvodova-zprava-tym-vyzkum-insolvence-finalni-verze.pdf>

VLÁDA ČR. *Legislativní rada vlády schválila dvojici návrhů legislativních norem o Sbírcce zákonů a mezinárodních smluv* [online]. 2016. [cit. 2016-02-02]. Dostupné z: <http://www.vlada.cz/cz/clenove-vlady/pri-uradu-vlady/jiri-dienstbier/aktualne/legislativni-rada-vlady-schvalila-dvojici-navrhu-legislativnich-norem-o-sbirce-zakonu-a-mezinarodnich-smluv-135410/>

VLÁDA ČR. *Návrh zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony* [online]. 2016. [cit. 2016-01-31]. Dostupné z: <https://apps.odok.cz/kpl-detail?pid=RACK9WEJKB4S>

VLÁDA ČR. *Závěrečná zpráva k hodnocení dopadů regulace k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), a zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů* [online]. 27. 3. 2013. [cit. 2016-01-30]. Dostupné z: [http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline\\_ActionScripts/File.ashx?id\\_org=450018&id\\_dokumenty=1678743](http://www.kr-ustecky.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=450018&id_dokumenty=1678743)

### **Právní předpisy:**

Zákon č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 312/2006 Sb., o insolvenčních správcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 40/2009 Sb. trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod

Listina základních práv a svobod

Vyhláška č. 313/2007 Sb. o odměně insolvenčního správce, ve znění pozdějších předpisů.

Vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 101/2015 Sb. ze dne 22. dubna 2015, kterou se mění vyhláška č. 355/2013 Sb., o úředních hodinách provozovny, o označování sídla a provozovny a o činnostech, které je insolvenční správce povinen zajišťovat v provozovně.

### **Judikatura:**

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 9. února 2016 sp. zn. Pl. ÚS 17/15

Usnesení ÚS ze dne 24. 9. 2009, sp. zn. III. ÚS 2101/09.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 1. 2012, č. j. 29 NS ČR 52/2011-A-64.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 1. 2010, č. j. 29 NSČR 1/2008-A-15.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 12. 2011, č. j. 29 NSČR 14/2011-A-20.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 NSČR 32/2011-B-37.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 21. 4. 2009, č. j. 29 NSČR 3/2009-A-59.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 29. 1. 2014, č. j. 1 VSOL 1197/2013-A-18.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25. 5. 2015, č. j. 2 VSOL 8/2015-A-16

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 3. 3. 2011, č. j. 1 VSPH 1140/2010-A-163.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 6. 2014, č. j. 1 VSPH 1211/2014-A-17.

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 1. 2015, č. j. KSPH 65 INS 33666/2014-A-8

## **10 Přílohy**

Příloha č. 1: Odměny insolvenční správce dle vyhlášky č. 313/2007 Sb.

Příloha č. 2: Agenda insolvenčního řízení na Krajském soudu Praha – listopad 2015

Příloha č. 3: Počet věcí v jednotlivých soudních senátech u KS Praha v roce 2015

Příloha č. 4: Vyplněný vzor pro posouzení návrhu na povolení oddlužení

Příloha č. 5: Insolvenční návrh dlužníků spojený s návrhem na povolení oddlužení

Příloha č. 6: Struktura pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení manželů J. H. a A. H.  
(v Kč)



**Příloha č. 1: Odměny insolvenční správce dle vyhlášky č. 313/2007 Sb.**

<b>Odměna z výtěžku zpeněžení zajištěného majetku</b>	
<b>Výtěžek zpeněžení</b>	<b>Výše odměny</b>
od 0 – 1 mil. Kč	9 %
od 1 mil. Kč do 10 mil. Kč	90000 Kč + 4 % z částky přesahující 1 mil. Kč
od 10 mil. Kč do 50 mil. Kč	450000 Kč + 3 % z částky přesahující 10 mil. Kč
od 50 mil. Kč do 500 mil. Kč	1650000 Kč + 2 % z částky přesahující 50 mil. Kč
od 500 mil. Kč	10650000 Kč + 1 % z částky přesahující 500 mil. Kč.

<b>Odměna z výtěžku zpeněžení nezajištěného majetku</b>	
<b>Výtěžek zpeněžení</b>	<b>Výše odměny</b>
od 0 do 500 tis. Kč	25 %
od 500 tis. Kč do 1 mil. Kč	125000 Kč + 20 % z částky přesahující 500 tis. Kč
od 1 mil. Kč do 5 mil. Kč	225000 Kč + 15 % z částky přesahující 1 mil. Kč
od 5 mil. Kč do 10 mil. Kč	825000 Kč + 13 % z částky přesahující 5 mil. Kč
od 10 mil. Kč do 50 mil. Kč	1475000 Kč + 10 % z částky přesahující 10 mil. Kč
od 50 mil. Kč do 100 mil. Kč	5475000 Kč + 5 % z částky přesahující 50 mil. Kč
od 100 mil. Kč do 250 mil. Kč	7975000 Kč + 1 % z částky přesahující 100 mil. Kč
od 250 mil. Kč	9475000 Kč + 0,5 % z částky přesahující 250 mil. Kč.

<b>Odměna při reorganizaci</b>	
<b>Roční obrat</b>	<b>Měsíční odměna</b>
od 0 do 100 mil. Kč	33000 Kč
od 100 mil. Kč do 250 mil. Kč	83000 Kč
od 250 mil. Kč do 500 mil. Kč	166000 Kč
od 500 mil. Kč do 750 mil. Kč	249000 Kč
od 750 mil. Kč do 1 mld. Kč	332000 Kč
nad 1 mld. Kč	415000 Kč.

Zdroj: Vyhláška č. 313/2007 Sb. o odměně insolvenčního správce; zpracování vlastní

**Příloha č. 2: Agenda insolvenčního řízení na Krajském soudu Praha – listopad 2015**

Senát	Soudce	Převod z dřívějších měsíců	Nápad	Převzato	Obživa	Vyřízeno	Dosud v řízení
68 INS	JUDr.Křivánková	1111	18	0	0	11	1118
65 INS	JUDr.Večeřová	1219	19	2	1	13	1227
70 INS	JUDr. Malý	1192	15	2	0	3	1206
71 INS	JUDr. Drobná	1233	20	1	2	20	1232
63 INS	JUDr. Hrabcová	506	20	1	0	2	524
67 INS	Mgr. Jirmásek	1146	16	1	0	10	1153
61 INS	JUDr. Sobková	673	21	1	1	9	686
66 INS	Mgr. Vaško	1468	19	2	0	18	1470
60 INS	JUDr. Tůma	790	20	1	0	5	805
72 INS	JUDr. Bartáková	1211	20	0	0	8	1222
69 INS	JUDr. Macků	705	20	1	0	8	717
64 INS	JUDr. Grygar	152	76	6	0	11	218
62 INS	Mgr. Adamcová	412	20	1	0	7	428
	<b>Celkem</b>	<b>11818</b>	<b>304</b>	<b>19</b>	<b>4</b>	<b>125</b>	<b>12006</b>

Zdroj: statistické údaje Krajského soudu v Praze; zpracování vlastní

**pokračování**

Soudce	V řízení před rozhodnutím o úpadku		Dosud před rozh.o úpadku			V řízení po rozhodnutí o úpadku	
		rozh.o postoupení	do 1 roku	do 3 let	přes 3 roky		rozh.o úpadku.
JUDr.Křivánková	29	2	29	0	0	1089	13
JUDr.Večeřová	44	2	38	6	0	1183	12
JUDr. Malý	31	1	31	0	0	1175	4
JUDr. Drobná	36	5	36	0	0	1196	16
JUDr. Hrabcová	68	0	66	1	1	456	0
Mgr. Jirmásek	16	3	16	0	0	1137	6
JUDr. Sobková	32	2	31	1	0	654	9
Mgr. Vaško	25	4	23	2	0	1445	27
JUDr. Tůma	35	2	35	0	0	770	17
JUDr. Bartáková	38	1	32	6	0	1184	25
JUDr. Macků	36	0	32	4	0	681	21
JUDr. Grygar	85	4	85	0	0	133	70
Mgr. Adamcová	56	0	55	1	0	372	11
<b>Celkem</b>	<b>531</b>	<b>26</b>	<b>509</b>	<b>21</b>	<b>1</b>	<b>11475</b>	<b>231</b>

Zdroj: statistické údaje Krajského soudu v Praze; zpracování vlastní

**Příloha č. 3: Počet věcí v jednotlivých soudních senátech u KS Praha v roce 2015**

agenda	<b>60</b>	<b>61</b>	<b>62</b>	<b>63</b>	<b>64</b>	<b>65</b>	<b>66</b>	<b>67</b>	<b>68</b>	<b>69</b>	<b>70</b>	<b>71</b>	<b>72</b>
<b>INS</b>	334	435	334	97	337	336	337	299	296	311	297	339	337
<b>ICM</b>	53	35	22	3	1	43	52	47	37	25	80	39	63

Zdroj: statistické údaje Krajského soudu v Praze; zpracování vlastní

Příloha č. 4: Vyplněný vzor pro posouzení návrhu na povolení oddlužení

### Posouzení návrhu – MANŽELÉ

- určené výživné na děti: /		
- počet vyživovaných povinností celkem: 2		
- návrh na nižší splátky:	ve výši:	NE

návrh na způsob oddlužení:

- splátkový kalendář	ANO	NE
- zpeněžení majetkové podstaty	ANO	NE

pohledávky:	ANO	NE
-------------	-----	----

nemovitosti: <i>prodána - rekuce</i>	ANO	NE
--------------------------------------	-----	----

majetek, který je předmětem zajišťovacích práv		<i>NE</i>
--	--	-----------

majetek, který není předmětem zajišťovacích práv		<i>ryb. dou. / osotru říci</i>
--	--	--------------------------------

zástupce v řízení: /		
----------------------	--	--

zajištěné závazky:		<i>NE</i>
--------------------	--	-----------

doložení příjmů	manžel	<i>11.593,- Kč</i>
-----------------	--------	--------------------

zaměstnavatel:	<i>městský podnik služeb skladna / spol. s r.o.</i>	
----------------	---	--

doložení příjmů	manželka	<i>12.000,- Kč</i>
-----------------	----------	--------------------

zaměstnavatel:	<i>Pharma a.s.</i>	
----------------	--------------------	--

jiný příjem:	<i>6.252,- Kč (10 manželky) 10.365,- Kč (10 manželka)</i>	
--------------	---	--

čistý příjem – oba manželé	<i>21.958,-</i>	<i>+ 18.252,-</i>
----------------------------	-----------------	-------------------

nezajištěné závazky celkem:	<i>514.606,54 Kč</i>
-----------------------------	----------------------

za 5 let uhradí:	
------------------	--

manžel:	<i>481.920,-</i>
---------	------------------

manželka:	<i>296.820,-</i>
-----------	------------------

ze smlouvy o daru/důchodu:	
----------------------------	--

po odečtení nezabavitelné částky na odměnu a hotové výdaje IS:

*(1.350,- Kč (bez DPH) tj. -81.000,- Kč)*

CELKEM:	<i>694.440,-</i>	tj. <i>100%</i> %
---------	------------------	-------------------

**Příloha č. 5: Insolvenční návrh dlužníků spojený s návrhem na povolení oddlužení**

**KRAJSKÝ SOUD -4-  
V PRAZE**  
 Dostlo dne: 14. 03. 2014

**NÁVRH NA POVOLENÍ ODDLUŽENÍ**

Soud  Spis. značka:

01 Společný návrh manželů na povolení oddlužení  Ano  Ne

**Dlužník** OBÁLKA PŘIPOJENA

02 Fyzická osoba  03 Právnícká osoba Státní příslušnost<sup>1)</sup>

Osobní údaje	Příjmení:	<input type="text"/>	Jméno:	<input type="text"/>
	Titul za jm.:	<input type="text"/>	Titul před jm.:	<input type="text"/>
	Datum narození <sup>1)</sup> :	<input type="text"/>	Rodné číslo:	<input type="text"/>
	Osobní stav:	vdaná	IČ <sup>1)</sup> :	<input type="text"/>
Bydliště/sídlo	Obec:	Kladno	PSČ:	27309
	Ulice:	<input type="text"/>	Č.p.:	<input type="text"/>
	Stát:	Česká republika		

04 Korespondenční adresa<sup>1)</sup>

Elektronická adresa:  Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

02 Fyzická osoba<sup>2)</sup> Státní příslušnost<sup>1)</sup>

Osobní údaje	Příjmení:	<input type="text"/>	Jméno:	<input type="text"/>
	Titul za jm.:	<input type="text"/>	Titul před jm.:	<input type="text"/>
	Datum narození <sup>1)</sup> :	<input type="text"/>	Rodné číslo:	<input type="text"/>
	Osobní stav:	ženatý	IČ <sup>1)</sup> :	<input type="text"/>
Bydliště/sídlo	Obec:	Kladno	PSČ:	<input type="text"/>
	Ulice:	<input type="text"/>	Č.p.:	<input type="text"/>
	Stát:	Česká republika		

04 Korespondenční adresa<sup>1)</sup>

Elektronická adresa:  Akreditovaný poskytovatel certifikačních služeb:

**Osoba oprávněná jednat za dlužníka<sup>3)</sup>** 14-03-2014 EUSYTRUM


05 Fyzická osoba  06 Právnícká osoba  ne 351W

05 Fyzická osoba  06 Právnícká osoba  ne

**07 Insolvenční návrh spojený s návrhem na povolení oddlužení**

ano  ne

Z důvodu zde uvedených návrhů, aby soud rozhodl o úpadku  hrozícím úpadku  dlužníka<sup>4)</sup> a zároveň rozhodl o povolení oddlužení.

  
 K140314-044 POSTOU  
 Soud: KS Praha  
 Dostlo: 14.03.2014 09:55  
 Počet stran/příloh: 9/  
 Počet stejnopisu: 1

Popis rozhodujících skutečností osvědčujících úpadek/hrozící úpadek:

V současné době je většina závazků ve stavu exekučního řízení kromě závazků u Provident Financial, s. r. o., které jsou pravidelně spláceny. Všechny závazky však nelze splácet najednou, pouze postupně, a to a ni v takové výši, aby zároveň nenarůstaly.

Důvodem, proč jsme se dostali do finančních problémů byly zejména zdravotní důvody manžela, pana [redacted] kdy v roce 2008 byl jeden rok na nemocenské. Máme dvě děti - dvě vyživovací povinnosti, a tudíž výdaje na celou domácnost byly hrazeny z příjmu manželky. Z tohoto důvodu jsme se s celou rodinou postupně dostávali do finanční nouze, kdy jsme si půjčovali peníze od nebankovních subjektů. V současné době se naše závazky nacházejí ve stavu specifikovaném v Seznamu závazků, který je přílohou tohoto návrhu.

Žádný ze závazků není zajištěný. Co se týče výše závazků, jsou v tomto návrhu uvedeny částky dle nám poslední známých informací, např. ze sdělení od příslušných exekutorských úřadů, zaslaných výzev k plnění nebo soudních rozhodnutí.

Vzhledem k tomu že máme více věřitelů, většinu svých závazků nejsme schopni plnit, resp. neplníme je po dobu delší jak tři měsíce po jejich splatnosti a jednotlivé platby jsme zastavili, domníváme se, že je zde důvod pro to, aby soud rozhodl o našem úpadku. Zároveň máme za to, že uspokojení všech splatných závazků není možné dosáhnout výkonem rozhodnutí.

**08 Návrh na povolení oddlužení je podáván po podání insolvenčního návrhu věřitele**

ano  ne

**09 Navrhovaný způsob oddlužení**

Zpeněžením majetkové podstaty:

Plněním splátkového kalendáře:

Dlužník<sup>1)</sup> nenavrhuje způsob oddlužení:

**10 Podrobný popis okolností, z nichž lze usuzovat na vyšší hodnoty plnění, které při oddlužení obdrží nezajištění věřitelé dlužníka<sup>1)</sup>**

[redacted] je zaměstnána u společnosti Pharma a. s. na dobu neurčitou od 12. 1. 2010. Lze předpokládat, že u stejného zaměstnavatele setrvá i v následujících pěti letech. Vedle příjmu ze zaměstnání jí byl přiznán důchod pro invaliditu prvního stupně, který pobírá v pravidelných měsíčních dávkách ve výši Kč 6.252,-.

Par [redacted] je zaměstnán u společnosti Městský podnik služeb Kladno, spol. s r. o., na dobu neurčitou. Vedle příjmu ze zaměstnání mu byl přiznán důchod pro invaliditu, který pobírá v pravidelných měsíčních dávkách ve výši Kč 10.365,-.

**11 Očekávané příjmy dlužníka<sup>1)</sup> v následujících 5 letech**

[redacted]  
Dle rozhodnutí zaměstnavatele ze dne 1. 8. 2011 činí základní měsíční mzda Kč 9.000,- měsíčně s tím, že dle výplatních pásek v tomto roce mi bylo vypláceno cca Kč 12.000,- čistého - při zohlednění odměn a příplatků. V následujících pěti letech bych tak měla dosáhnout minimálně Kč 540.000,-. Vedle toho mi jsou přiznány dávky důchodového pojištění ve výši Kč 6.252,- měsíčně, což je Kč 375.120,- za pět let. Celkem by tak mé příjmy měly dosáhnout v následujících pěti letech cca Kč 915.120,-.

[redacted]  
Dle pracovní smlouvy ze dne 21. 5. 2007 činí má základní mzda 8.000,- + měsíční diferenciatní příplatek ve výši Kč 2.000,-, který je však variabilní. Můj Průměrný čistý měsíční výdělek za rok 2013 činil Kč 11.593 měsíčně, tzn. že za pět let bych mohl dosáhnout Kč 695.580,-. Vedle toho mi jsou přiznány dávky důchodového pojištění ve výši Kč 10.365,- měsíčně pro rok 2014, za pět let bych pak z tohoto příjmu mohl dosáhnout cca Kč 621.900,-. Celkem bych tak měl za

Strana 2/4

období pěti let dosáhnout částky Kč 1.317.480,-.

Celkem:

Manželé [redacted]  
2.232.600,-

by za období 5 následujících let měli společně dosáhnout celkové

Kč

### 12 Údaje o všech dlužníkových příjmech za poslední 3 roky

Dle potvrzení zaměstnavatele a výplatních pásek činily příjmy ze zaměstnání:

v roce 2011 ..... Kč 133.488,-  
v roce 2012 ..... Kč 122.494,-  
v roce 2013 (období leden až listopad)..... 101.982,-

Příjmy z dávek důchodového pojištění:

2011 .....Kč 72.360,-  
2012 .....Kč 73.572,-  
2013 .....Kč 68.486,-

celkem:

Kč 572.382,-

Dle vyúčtování zaměstnavatele Městského podniku služeb, spol. s r. o. činily příjmy ze zaměstnání [redacted]

v roce 2011 .....Kč 113.857,-;  
v roce 2012 ..... Kč 124.122,-;  
v roce 2013 ..... Kč 92.744,-;

Celkem příjmy ze zaměstnání:

330.723,-

Příjmy z dávek důchodového pojištění:

v roce 2011 ..... Kč 120.312,-  
v roce 2012 .....Kč 122.292,-  
v roce 2013 .....Kč 123.876,-  
leden 2014 ..... Kč 10.365,-

Celkem na důchodovém pojištění: Kč 376.845,-

Celkem příjmy pana [redacted] Kč 707.568,-

Celkově činily příjmy [redacted] za poslední tři roky Kč 1.279.950,-.

### 13 Počet vyživovaných osob žijících ve společné domácnosti

Manžel/manželka

ano  ne

Počet vyživovaných dětí

Počet jiných vyživovaných osob

<b>13 Počet vyživovaných osob<sup>*)</sup> žijících ve společné domácnosti</b>			
Manžel/manželka	<input checked="" type="radio"/> ano	<input type="radio"/> ne	
Počet vyživovaných dětí	<input type="text" value="2"/>		
Počet jiných vyživovaných osob	<input type="text"/>		
<b>14 Navrhují, aby soud stanovil nižší než zákonem určené splátky</b>			
<input type="radio"/> ano <input checked="" type="radio"/> ne			
<b>Popis veškerého majetku dlužníka <sup>**)</sup></b>			
<b>15 Majetek, který není předmětem zajišťovacích práv:</b>			
č.:	Specifikace majetku:	Množství:	Pořizovací cena:
1	rodinný dům [redacted] podíl o velikosti ideální 1/2 [redacted]	<input type="text"/>	dar
<b>16 Majetek, který je předmětem zajišťovacích práv:</b>			
č.:	Specifikace majetku:	Druh zajištění:	Množství: Pořizovací cena:
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>Popis všech závazků dlužníka <sup>**)</sup></b> včetně vyživovacích povinností stanovených rozhodnutím soudu			
<b>17 Závazky, ze kterých nevyplyvá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné:</b>			
č.:	Popis závazku:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<b>18 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - nevykonatelné:</b>			
č.:	Popis závazku:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1	Smlouva o půjčce č. 385656751	PROVIDENT FINANCIAL s. r. o.	6.807
2	Smlouva o půjčce č. 385662031	PROVIDENT FINANCIAL s. r. o.	17430,-
3	Smlouva o půjčce 386890408	PROVIDENT FINANCIAL s. r. o.	4.284,-
<b>19 Závazky, ze kterých nevyplyvá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné:</b>			
č.:	Popis závazku:	Označení rozhodnutí:	Věřitel: Výše závazku (v Kč):
1	Usnesení Okresního soudu v Kladně o nařízení exekuce	32 EXE 151/2011-18	Statutární město Kladno 13.000,-
2	Usnesení o nařízení exekuce Okresního soudu v Kladně	59 Nc 5860/20097	ABEWY EXE GROUP, s. r. o. 231.192,-
3	Usnesení o nařízení exekuce Okresního soudu v Kladně	Nc 5338/200-3	Home Credit a. s. 28.945,-
4	Usnesení o nařízení exekuce Okresního soudu v Kladně	55 EXE 916/2011-17	G.E. Money Bank, a. s. 46.194,64

Verze 3-4



5	Usnesení Okresního soudu v Kladně o nařízení exekuce	59 EXE 601/2012-16	Statutární město Kladno	12.341,80
6	Usnesení Okresního soudu v Kladně o nařízení exekuce	17 Nc 5253/2007-7	FINPOMOC.CZ, s. r. o.	65.059,10
7	exekuční příkaz EÚ Praha 7, JUDr. Filip Exner	151 EX 1432/12-13	Renegade North LLC.	92.323,--

**20 Závazky, ze kterých vyplývá právo na uspokojení ze zajištění - vykonatelné:**

č.:	Popis závazku:	Označení rozhodnutí:	Věřitel:	Výše závazku (v Kč):
1				
2				
3				
4				

**21 Seznam příloh:**

Povinné přílohy:

- Seznam majetku, v němž se označí jednotlivě veškerý dlužníkov<sup>vy</sup> majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů, a veškerý jeho ostatní majetek; majetek, který je předmětem zajišťovacích práv sloužících k uspokojení věřitelů se uvádí zvlášť.
- Seznam závazků, v němž se označí jednotlivě veškeré závazky dlužníka<sup>vy</sup> vůči věřitelům, kteří mají právo na uspokojení ze zajištění a veškeré jeho ostatní závazky. Pokud je některý ze závazků vykonatelný, vyznačí se tato skutečnost v seznamu závazků a přiloží se příslušné rozhodnutí či notářský nebo exekutorský zápis. U každého závazku vůči věřiteli, který má právo na uspokojení ze zajištění, se označí odkazem na příslušnou položku seznamu majetku, popř. odkazem na údaj o očekávaných příjmech, majetek sloužící k zajištění příslušné pohledávky.
- Listiny dokládající dlužníkovy<sup>vy</sup> příjmy za poslední 3 roky (např. kopie potvrzení o příjmech z pracovního poměru, kopie daňových přiznání, výpisy z bankovních účtů).
- Výpis z rejstříku trestů dlužníka<sup>vy</sup>, jeho zákonného zástupce, jeho statutárního orgánu nebo člena jeho kolektivního statutárního orgánu, ne starší než 3 měsíce, nebo obdobný doklad členského státu, v němž dlužník v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců.
- Listiny, kterých se návrh na povolení oddlužení dovolává a listiny, které prokazují v návrhu na povolení oddlužení tvrzené skutečnosti.
- Je-li návrh na povolení oddlužení podáván i jako insolvenční návrh a dlužník<sup>vy</sup> je zaměstnavatel - seznam svých zaměstnanců.
- Je-li podáván společný návrh manželů na povolení oddlužení - kopie oddacího listu a písemné prohlášení obou manželů, že souhlasí s tím, aby všechn jejich majetek byl pro účely schválení oddlužení zpeněžením majetkové podstaty považován za majetek ve společném jmění manželů; podpisy obou manželů musí být úředně ověřeny.
- Je-li dlužník právnická osoba - výpis z obchodního rejstříku nebo obdobného registru, pokud nelze existenci dlužníka ověřit v příslušném registru.
- Písemný souhlas nezajištěného věřitele, který se na tom s dlužníkem<sup>vy</sup> dohodl, s tím, že hodnota plnění, které při oddlužení obdrží, bude nižší než 30% jeho pohledávky. Zároveň musí být uvedeno, jaká bude nejnižší hodnota plnění, na kterém se s dlužníkem dohodl; podpis věřitele musí být úředně ověřen.
- Jsou-li zde osoby ochotné poskytnout dlužníkovi za účelem splnění oddlužení dar nebo mu po dobu trvání oddlužení platit pravidelné peněžní dávky - písemná darovací smlouva nebo smlouva o důchodu; podpisy těchto osob musí být úředně ověřeny.
- Je-li dlužník zastoupen na základě plné moci - plná moc.

Zde očísľujte a označte veškeré přílohy, které jsou k návrhu na povolení oddlužení přikládány:

1	Seznam majetku
---	----------------

2	seznam závazků
3	pracovní smlouva - změna na dobu neurčitou ze dne 22. 6. 2010
4	rozhodnutí zaměstnavatele - zvýšení základní mzdy ze dne 1. 8. 2011
5	potvrzení ročních příjmů zaměstnavatele 2011, 2012 a 2013 a leden 2014
6	potvrzení o příjmech okresní správy sociálního zabezpečení 2011, 2012, 2013
7	posudek o invaliditě
8	Pracovní smlouva
9	potvrzení ročních příjmů zaměstnavatele 2011, 2012 a 2013
10	potvrzení o příjmech okresní správy sociálního zabezpečení 2011, 2012, 2013
11	posudek o invaliditě <i>OZNAČENÍ ČISL 1</i>
12	výpis z rejstříků trestů <i>2014</i>
13	výpis z rejstříků trestů
14	Smlouva darovací - notářský zápis NZ 285/2006, N 292/2006
15	odhad tržní hodnoty nemovitosti ze dne 26. 3. 2006
16	výpis listu vlastnictví <i>+ POTVRZENÍ MOŽNÉ PYRAMIDY</i>
17	Nájemní smlouva ze dne 15. 12. 2012
18	kopie rodného listu
19	kopie rodného listu
20	potvrzení o studiu
21	Seznam zaměstnanců
22	prohlášení o rodinném stavu a vyživovacích povinnostech
23	prohlášení o rodinném stavu a vyživovacích povinnostech
24	Usnesení Okresního soudu v Kladně č. j. 17 Nc 5253/2007-7 - FINPOMOC.CZ, s. r. o.
25	Exekuční příkaz EÚ Brno - venkov, JUDr. Petr Kocián, soudní exekutor, č. j. 137Ex 12816/07-76 - FINPOMOC.CZ
26	Usnesení EÚ Brno - venkov, JUDr. Petr Kocián, soudní exekutor, č. j. 137Ex 12816/07-87 - FINPOMOC.CZ, s. r. o.
27	Usnesení Okresního soudu v Kladně o nařízení exekuce č. j. 59 EXE 601/2012-16 - Statutární město Kladno
28	Exekuční příkaz EÚ Praha 9, soudní exekutor JUDr. Milan Usnul, č. j. 098 EX 01647/12-036 - Statutární město Kladno
29	Exekuční příkaz EÚ Praha 9, soudní exekutor JUDr. Milan Usnul, č. j. 098 EX 01647/12-037 - Statutární město Kladno
30	Usnesení Okresního soudu v Kladně, č. j. 55 EXE 916/2011-17 - GE Money Bank, a. s.
31	Exekuční příkaz EÚ Praha 7, soudní exekutor Mgr. Daniel Vlček, č. j. 101 EX 04060/11-027 - GE Money Bank, a. s.
32	Exekuční příkaz EÚ Praha 7, soudní exekutor Mgr. Daniel Vlček, č. j. 101 EX 04060/11-028 - GE Money Bank, a. s.
33	Exekuční příkaz EÚ Praha 7, soudní exekutor Mgr. Daniel Vlček, č. j. 101 EX 04060/11-077- GE Money Bank, a. s.
34	Exekuční příkaz EÚ Praha 7, soudní exekutor Mgr. Daniel Vlček, č. j. 101 EX 04060/11-086 - GE Money Bank, a. s.
35	Exekuční příkaz EÚ Kladno, soudní exekutor JUDr. Jana Škofová, č. j. 088EX 341/11- 22 - Statutární město Kladno
36	Exekuční příkaz EÚ Kladno, soudní exekutor JUDr. Jana Škofová, č. j. 088EX 341/11- 23 - Statutární město Kladno
37	Exekuční příkaz EÚ Kladno, soudní exekutor JUDr. Jana Škofová, č. j. 088EX 341/11- 24 - Statutární město Kladno
38	Usnesení Okresního soudu v Kladně č. j. 56 Nc 5338/2009-3 - Home Credit a. s.

**Dlužník prohlašuje, že údaje v návrhu na povolení oddlužení a v jeho přílohách jsou pravdivé.**

39	Výzva soudního exekutora ke splnění povinnosti, EÚ Svitavy, soudní exekutor JUDr. Igor Olma č.j. 111 EX 30
40	příkaz k úhradě nákladů exekuce, EÚ Praha 7, soudní exekutor JUDr. Vladimír Plášil, č.j. 063 Ex 2133/09-117
41	Oznámení soudního exekutora JUDr. Vladimíra Plášíla, č.j. 063 EX 2133/09-118 - ABEWY EXE GROUP, s. r. o.
42	Žaloba na vydání směnečného platebního rozkazu ze dne 26. 11. 2010 - Renegade North LLC
43	exekuční příkaz EÚ Praha 7, soudní exekutor JUDr. Filip Exner, č.j. 151 EX 1432/12-73
44	Karta splátek - PROVIDENT FINANCIAL s. r. o., č. 385656751
45	Karta splátek - PROVIDENT FINANCIAL s. r. o., č. 386890408
46	Karta splátek - PROVIDENT FINANCIAL s. r. o., č. 385662031
47	Potvrzení Modrá pyramida stavební spořitelna, a. s.
48	prohlášení o majetkové podstatě
49	UJNEJENÍ EÚ BRNO - VENKOV, č.j. 137 EX 12816/04 - 163
50	
51	
52	

**Podpisem stvrzuje:**

22 V	Kladné	Dne	18.2.2014
<input checked="" type="radio"/>	23 Dlužník	<input type="radio"/>	24 Jiná osoba - fyzická osoba
		<input type="radio"/>	25 Jiná osoba - právnická osoba
Dlužník:	Příjmení: [redacted]	Jméno: [redacted]	
	Titul za jm.: [redacted]	Titul před jm.: [redacted]	

Digitální podpis	[redacted]	Podpis	[redacted]
------------------	------------	--------	------------

Je-li návrh na povolení oddlužení podáván zároveň jako insolvenční návrh, musí být podpis úředně ověřen nebo návrh musí být podán elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem.

**Potvrzení úředního ověření podpisu**

23 Dlužník<sup>23</sup>
 24 Jiná osoba - fyzická osoba<sup>24</sup>
 25 Jiná osoba - právnická osoba<sup>25</sup>

Dlužník	Příjmení: [redacted]	Jméno: [redacted]
	Titul za jm.:	Titul před jm.:

**Digitální podpis** [redacted]
 **Podpis**<sup>26</sup> [redacted]

Je-li návrh na povolení oddlužení podáván zároveň jako insolvenční návrh, musí být podpis úředně ověřen nebo návrh musí být podán elektronicky s uznávaným elektronickým podpisem.

**Potvrzení úředního ověření podpisu**

- <sup>23</sup> vyplní se pouze tehdy, pokud je návrh na povolení oddlužení podáván po insolvenčním návrhu
- <sup>24</sup> vyplní se pouze u zahraničních osob
- <sup>25</sup> datum narození se vyplní, pokud nebylo dlužníkovi přiděleno rodné číslo
- <sup>26</sup> vyplní se, pokud bylo dlužníkovi přiděleno IČ
- <sup>27</sup> v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů
- <sup>28</sup> vyplňte, pokud se liší od sídla či trvalého bydliště
- <sup>29</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou osoby oprávněné jednat za každého z manželů
- <sup>30</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se manželé přivažují za jednoho dlužníka
- <sup>31</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou očekávané příjmy obou manželů
- <sup>32</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvedou příjmy obou manželů
- <sup>33</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů
- <sup>34</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní oba manželé
- <sup>35</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se uvede veškerý majetek manželů
- <sup>36</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se vyplní všechny závazky manželů
- <sup>37</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se označí veškerý majetek manželů
- <sup>38</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se označí veškeré závazky manželů
- <sup>39</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se doloží příjmy obou manželů
- <sup>40</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení se doloží výpis z rejstříku třetí obou manželů
- <sup>41</sup> v případě společného návrhu manželů na povolení oddlužení předkládá seznam ten z manželů, který je zaměstnavatelem
- <sup>42</sup> v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení vyplní druhý z manželů
- <sup>43</sup> v případě podání společného návrhu manželů na povolení oddlužení podepíše druhý z manželů, resp. jiná osoba za druhého z manželů

### Prohlášení o pravosti podpisu na listině nesepsané advokátem


Běžné číslo knihy o prohlášeních o pravosti podpisu 008688/98,99/2013/C.

Já, níže podepsaná Mgr. Lenka Dalihodová, advokátka, se sídlem v Kladně, Štítného 1344, zapsaná v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou pod evid. č. 14708, prohlašuji, že tuto listinu přede mnou vlastnoručně v(e) ...3... vyhotovení(ch) podepsal(a/i/y):

1. [REDACTED] .....  
jejíž totožnost jsem zjistila z občanského průkazu č. [REDACTED] .....
2. [REDACTED] .....  
jehož totožnost jsem zjistila z občanského průkazu č. [REDACTED] .....

Podepsaný advokát tímto prohlášením o pravosti podpisu nepotvrzuje správnost ani pravdivost údajů uvedených v této listině, ani její soulad s právními předpisy.

V Kladně dne 18. února 2014

  
.....  
vlastnoruční podpis advokátky  
Mgr. Lenka Dalihodová

**Příloha č. 6: Struktura pohledávek přihlášených do insolvenčního řízení manželů J. H. a A. H. (v Kč)**

č.	Jméno věřitele	Výše přihlášené pohledávky	Jistina	Příslušenství
1.	GE Money Bank, a. s.	127 074,12	69 802,12	57 272
2.	APOLLO LEASING spol. s r. o.	120 230,20	64 816,2	55 414
3.	JUDr. Milan Usnul	15 730,00	15 730	0
4.	Euroclaim Praha s. r. o.	91 900,00	91 900	0
5.	Český inkasní kapitál, a. s.	160 864,08	52 093,13	108 770,95
6.	ABEWY EXE GROUP, s. r. o.	184 743,90	113 177	71 566,9
7.	FINPOMOC.CZ, s.r.o.	7 992,00	0	7 992
8.	EOS KSI Česká republika, s. r. o.	383 032,98	14 1269	241 763,98
9.	ČEZ Prodej, s. r. o.	15 880,70	6 083	9 797,7
10.	Pangea Minerals Development Ltd.	8 080,33	7 630,69	449,64
11.	JUDr. Petr Kocián	8 168,00	8 168	0
12.	Středočeské vodárny, a.s.	11 684,00	11 263	421
13.	Statutární město Kladno	18 312,00	18 312	0
14.	Matco, s. r. o.	43 153,66	14 521	28 632,66
15.	X Energie, s.r.o.	27 111,09	23 901,99	3 209,1
16.	JUDr. Ondřej Mareš LL.M.	1 846,00	1 846	0
17.	JUDr. Vladimír Plášil	32 682,10	32 682,1	0
18.	Provident Financial s. r. o.	29 551,00	29 121	430
19.	O2 Czech Republic, a.s.	49 663,85	33 983,67	15 680,18
	<b>Celkem</b>	<b>1 337 700,01</b>	<b>736 299,9</b>	<b>601 400,11</b>

Zdroj: Insolvenční rejstřík; zpracování vlastní